

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

**ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

**ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ :

**ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ
ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2014-2020 ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ : ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ : κ. ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΛΛΙΩΡΑΣ

ΒΟΛΟΣ 8/6/2018

Δήλωση

Βεβαιώνω ότι η παρούσα εργασία είναι δική μου, δεν έχει συγγραφεί από άλλο πρόσωπο με ή χωρίς αμοιβή, δεν έχει αντιγραφεί από δημοσιευμένη ή αδημοσίευτη εργασία άλλου και δεν έχει προηγουμένως υποβληθεί για βαθμολόγηση στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας ή αλλού. Βεβαιώνω ότι είμαι εν γνώσει των κανόνων περί λογοκλοπής του ΤΜΧΠΠΑ και ότι στο πλαίσιο αυτού έχουν τηρηθεί όλοι οι κανόνες κατά την ακαδημαϊκή δεοντολογία, σχετικά με αναφορές, βιβλιογραφία, κ.λ.π., τόσο από έντυπες όσο και από ηλεκτρονικές πηγές. Σε περίπτωση λογοκλοπής αποδέχομαι όλες ανεξαιρέτως τις ποινές που προβλέπουν οι εκάστοτε Κανονισμοί του ΠΘ ή και του ΤΜΧΠΠΑ.

Ημερομηνία:

Ονοματεπώνυμο:

Υπογραφή:

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα διπλωματική εργασία αποτελεί και το κλείσιμο ενός μεγάλου κύκλου για εμένα, της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, και την αρχή ενός μεγαλύτερου ο οποίος είναι η ένταξη στην αγορά εργασίας. Θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένεια μου για τη στήριξη όλη αυτήν την περίοδο, τον επιβλέπων καθηγητή κ. Καλλιώρα όπως επίσης και τον κύριο Γιάννη Σαράτση για την πολύτιμη βοήθεια του.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διπλωματική εργασία ασχολείται με το θέμα το οποίο απασχολεί τους ακαδημαϊκούς αλλά και μη ακαδημαϊκούς κύκλους όλο και περισσότερο τα τελευταία χρόνια, την επιχειρηματικότητα. Οι ευρωπαϊκές ενισχύσεις και τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης αποτελούν δύο από τα ισχυρότερα μέσα ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας στη Χώρα μας. Παράλληλα όμως, η επιχειρηματικότητα αποτελεί έναν πολυδιάστατο παράγοντα ο οποίος εξαρτάτε από πολλούς παράγοντες. Στην παρούσα εργασία γίνεται μια προσπάθεια σύνδεσης της έννοιας της επιχειρηματικότητας με τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης αλλά και της εκτίμησης του κατά πόσο θα αυξηθεί η επιχειρηματικότητα με το Ε.Σ.Π.Α. 2014 – 2020.

Αρχικά γίνεται μια βιβλιογραφική έρευνα όπου αναφέρεται το θεωρητικό υπόβαθρο πάνω στα θέματα της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας, από τις κλασσικές και νεοκλασσικές θεωρίες μέχρι και σήμερα. Στην συνέχεια γίνεται μια ιστορική αναδρομή στα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης στην Ελλάδα από τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα μέχρι και το Ε.Σ.Π.Α. 2007 – 2013 όπου αναφέρονται οι βασικοί στόχοι και τα αποτελέσματα του κάθε προγράμματος. Γίνεται μια εκτενείς ανάλυση των στόχων και των στρατηγικών από το τρέχων πρόγραμμα στήριξης, το Ε.Σ.Π.Α. 2014 – 2020, και επιλέγεται ως περιοχή μελέτης η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας όπου αναλύονται τα βασικά οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά της. Τέλος, βάση των στοιχείων των επιχειρήσεων της περιφέρειας, γίνεται μια εκτίμηση του κατά πόσο αναμένεται να αυξηθεί ο αριθμός των επιχειρήσεων και των απασχολουμένων της περιφέρειας στο τέλος του προγράμματος και γίνεται εξαγωγή συμπερασμάτων.

Λέξεις Κλειδιά : Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία, Ε.Σ.Π.Α. 2014 – 2020, Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

ABSTRACT

This diploma thesis deals with the issue that has been occupying the academic and non academic circles more and more in the last few years, the entrepreneurship. European aid through the Community Support Frameworks is one of the most powerful ways of enchaining entrepreneurship in our country. At the same time, entrepreneurship is a multidimensional factor that depends on many factors. In this paper, we attempt to link the concept of entrepreneurship with the Community Support Frameworks and estimate if entrepreneurship in Greece will increase in the end of the current Community Support Framework.

Initially, a bibliographic research is made on the theoretical background of entrepreneurship and innovation, from classical and neoclassical theories till today. Then a historical review of the Community Support Frameworks in Greece is made, from the Mediterranean Integrated Programs up to the ESPA 2007 – 2013, where the main objectives and results of each program are stated. There is an extensive analysis of the objectives and strategies of the current support program, ESPA. 2014 - 2020, and the Region of Central Macedonia is selected as the study area where its basic economic and social characteristics are analyzed. Finally, based on regional business data, we estimate if the number of enterprises and employees are going to increase in

the end of the program and we draw conclusions about the Region of Central Macedonia.

Key Words : Entrepreneurship, Innovation, ESPA 2014 - 2020, Region of Central Macedonia

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

<u>1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ</u>	1
<u>1.2 ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ</u>	1
<u>1.3 ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ</u>	3
<u>1.4 Η ΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ</u>	6
<u>1.5 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ</u>	8

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥΣ

<u>2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ</u>	9
<u>2.2. ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ (1984 – 1993)</u>	9
<u>2.3 ΠΡΩΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (1989 – 1993)</u>	10
<u>2.4 Β΄ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (1994 – 1999) ή 2^ο ΠΑΚΕΤΟ ΝΤΕΛΟΡ</u>	12
<u>2.5 Γ΄ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (2000 – 2006)</u>	15
<u>2.6 Δ΄ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (Ε.Σ.Π.Α.) 2007 – 2013</u>	18
<u>2.7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΣΤΗΚΑΝ ΣΤΟ Β΄ Κ.Π.Σ. ΚΑΙ ΤΟ Ε.Σ.Π.Α. 2007 – 2013</u>	20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΤΟ ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΓΙΑ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (Ε.Σ.Π.Α.) 2014 – 2020

<u>3.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ</u>	20
<u>3.2 Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ</u>	21
<u>3.3 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ Ε.Σ.Π.Α. 2014 – 2020</u>	23
<u>3.4 ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2014 – 2020</u>	29
<u>3.4.1 Τ.Ε.Π. «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ»</u>	30
<u>3.4.2 Τ.Ε.Π. «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»</u>	31
<u>3.4.3 Τ.Ε.Π. «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ»</u>	32
<u>3.4.4 Τ.Ε.Π. «ΜΕΤΑΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ»</u>	33

3.4. (5,6) «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ» ΚΑΙ Ε.Π. «ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑΣ».....	33
3.4.7 Ε.Π. «ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ».....	34
3.4.8 «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΚΕΛΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Π.Α. 2014 – 2020».....	34
3.4.9 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΟΥ Ε.Σ.Π.Α. 2014 – 2020.....	35
<u>3.5 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ</u>	37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	
<u>4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ</u>	37
<u>4.2 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ</u>	38
<u>4.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ</u>	38
4.3.1 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	38
4.3.2 ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΔΟΜΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ.....	39
4.3.3 ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ.....	40
4.3.4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	41
4.3.5 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	42
4.3.6 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ.....	44
<u>4.4 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2007 – 2013</u>	45
<u>4.5 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ</u>	47
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΗ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ	
<u>5.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ</u>	48
<u>5.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ</u>	48
<u>5.3 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ</u>	53
<u>5.4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ</u>	56
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	58

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	
<u>ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΙΝΑΚΑ</u>	<u>ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΙΝΑΚΑ</u>
1.1	Βασικοί δείκτες μέτρησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας
1.2	Ποιοτικά χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων
2.1	Άξονες προτεραιότητας και χρηματοδοτήσεις του Σ.Χ.Α του Α΄ Κ.Π.Σ.
2.2	Κατανομή χρηματοδοτικών πόρων στο Β΄ Κ.Π.Σ.
2.3	Ποσοστά χρηματοδοτήσεων ανά άξονα προτεραιότητας στο Γ΄ Κ.Π.Σ.
2.4	Κατανομή πόρων στο Ε.Σ.Π.Α. 2007 - 2013
3.1	Στόχοι της Ελλάδας σε σχέση με τη Στρατηγική «Ευρώπη 2020»
3.2	Χρηματοδοτικές προτεραιότητες του Ε.Σ.Π.Α. 2014 – 2020
3.3	Κατανομή χρηματοδοτικών πόρων στο Ε.Σ.Π.Α. 2014 - 2020
4.1	Εξέλιξη πληθυσμού ανά Περιφερειακή Ενότητα
4.2	Μεγέθη αγοράς εργασίας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
4.3	Οικονομικά ενεργός πληθυσμός
4.4	Εργατικό δυναμικό ανά τομέα παραγωγής
4.5	Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν ανά Π.Ε.
4.6	Κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν ανά Π.Ε.
4.7	Σύνολο επιχειρήσεων και απασχολουμένων ανά Π.Ε. για το έτος 2014
4.8	Σύνολο επιχειρήσεων και απασχολουμένων ανά Π.Ε. για το έτος 2015
4.9	Ποσοστό επί της συνολικής απασχόλησης σε κλάδους τεχνολογίας και έντασης γνώσης για το έτος 2008
4.10	Βασικά αποτελέσματα του Ε.Σ.Π.Α. 2007 - 2013
4.11	Κατανομή των χρηματοδοτικών πόρων για την περίοδο 2007 – 2013 ανά κατηγορία ενίσχυσης
5.1	Μεταβολή αριθμού επιχειρήσεων από το 2005 στο 2014
5.2	Μεταβολή των επιχειρήσεων και των απασχολουμένων για τα έτη 2014 – 2015 ανά Π.Ε.
5.3	Μεταβολή αριθμού επιχειρήσεων και απασχολουμένων ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας για τα έτη 2014 - 2015
5.4	Εκτίμηση μεταβολής αριθμού επιχειρήσεων ανά Π.Ε. στο τέλος του Ε.Σ.Π.Α. 2014 - 2020
5.5	Εκτίμηση μεταβολής απασχολουμένων ανά Π.Ε. στο τέλος του Ε.Σ.Π.Α. 2014 - 2020
5.6	Εκτίμηση μεταβολής αριθμού επιχειρήσεων και απασχολουμένων ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας από το 2014 μέχρι το 2020

ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΑ	
<u>ΑΡΧΙΚΑ</u>	<u>ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ</u>
Α.Ε.	Ανώνυμη Εταιρία
Α.Ε.Π.	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
Δ.Ε.Η.	Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού
E&A	Έρευνα και Ανάπτυξη
Ε.Γ.Τ.Π.Ε.- Π	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων- Τμήμα Προσανατολισμού
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Κ.	Ευρωπαϊκός Κανονισμός
Ε.Κ.Τ.	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Ε.Π.ΑΛ.Θ.	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας
Ε.Σ.Π.Α.	Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης
Ε.Τ.Π.Α.	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΕΛ.ΣΤΑΤ.	Ελληνική Στατιστική Αρχή
κ.λπ.	και λοιπά
Κ.Π.Σ.	Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης
Μ.μ.Ε.	Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις
Μ.Ο.Δ.	Ειδική Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης του Κ.Π.Σ.
Μ.Ο.Π.	Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα
Ο.Ο.Σ.Α.	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
Π.Ε.	Περιφερειακή Ενότητα
Π.Ε.Π.	Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
π.χ.	παραδείγματος χάριν
Σ.Π.Α.	Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης
Τ.Ε.Π.	Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΤΟΠ.Σ.Α.	Τοπικά Σχέδια για την Απασχόληση
ΥΠ.Α.ΑΝ.	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
ΥΠ.ΕΘ.Ο	Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
Χ.Μ.Π.Α.	Χρηματοδοτικό Μέσο Προσανατολισμού Αλιείας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Για μπορέσουμε να κατανοήσουμε καλύτερα τα επόμενα κεφάλαια αλλά και να εξάγουμε συμπεράσματα σχετικά με το πώς μπορεί να ενισχυθεί η επιχειρηματικότητα σε ένα κράτος ή μια περιφέρεια μέσω των ευρωπαϊκών ενισχύσεων, αρχικά θεωρείται σκόπιμη η ανάλυση της έννοιας της επιχειρηματικότητας. Στο κεφάλαιο αυτό θα γίνει μια προσπάθεια ανάλυσης της έννοιας αυτής βάση της διεθνούς βιβλιογραφίας όπου αρχικά θα δοθούν κάποιοι ορισμοί αλλά και θα αναφερθούν οι τρόποι με τους οποίους μπορεί να ενισχυθεί σε μια περιοχή. Παράλληλα θα προσπαθήσουμε να κάνουμε μια σύνδεση της έννοιας της επιχειρηματικότητας με τις Κοινοτικές Ενισχύσεις αλλά και τους τρόπους μέτρησης της σε μια περιοχή, σε θεωρητικό επίπεδο, κάτι το οποίο αποτελεί και το θέμα με το οποίο ασχολείται η παρούσα εργασία.

1.2 ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Ειδικότερα τα τελευταία χρόνια γίνεται μεγάλη συζήτηση στους ακαδημαϊκούς αλλά και μη ακαδημαϊκούς κύκλους σχετικά με το πώς μπορεί να ενισχυθεί η επιχειρηματικότητα. Κάνοντας μια βιβλιογραφική ανασκόπηση πάνω στο θέμα αυτό, ιστορικά οι φιλόσοφοι δεν είχαν τους επιχειρηματίες σε μεγάλη εκτίμηση και δεν θεωρούνταν πως συνέφεραν στην ευημερία της κοινωνίας. Η επιχειρηματικότητα θεωρούνταν ως ληστεία από τότε που ο Αριστοτέλης εισήγαγε την ιδέα της οικονομικής δραστηριότητας ως «*παιχνίδι με μηδενικό άθροισμα*», δηλαδή κέρδος ενός ανθρώπου την στιγμή που κάποιος άλλος χάνει (Van Praag, 1999).

Μελετώντας το θέμα μεταγενέστερα, ο πρώτος επιστήμονας ο οποίος ξέρουμε πως μελέτησε εντατικά το θέμα της επιχειρηματικότητας ήταν ο Richard Cantillon (1680? – 1734). Στο οικονομικό σύστημα το οποίο είχε εισάγει, διέκρινε τρεις τύπους ανθρώπων, τους καπιταλιστές οι οποίοι θεωρούνταν πως ήταν οι ιδιοκτήτες της γης, τους επιχειρηματίες και τους εργάτες γης. Η αντίληψη του για την αγορά ήταν πως αποτελούσε ένα «*αυτορρυθμιζόμενο δίκτυο αμοιβαίων ρυθμίσεων ανταλλαγής*» όπου ο επιχειρηματίας κατέχει κεντρικό ρόλο εφόσον «*είναι υπεύθυνος για όλη την ανταλλαγή και την κυκλοφορία*» και φέρνει μια ισορροπία στη ζήτηση και την προσφορά στην οικονομία (Van Praag, 1999). Ο επόμενος επιστήμονας ο οποίος μελέτησε το θέμα της επιχειρηματικότητας ήταν ο Γάλλος οικονομολόγος Jean-Baptiste Say (1767 – 1832) ο οποίος αντιπροσώπευε και την κλασική οικονομική θεωρία πάνω στο θέμα το οποίο μελετάτε στο κεφάλαιο αυτό. Θεωρούσε πως η επιχειρηματικότητα δεν ρύθμιζε μόνο την κυκλοφορία του χρήματος μέσα στην κοινωνία αλλά επίσης και παρήγαγε και νέα αγαθά, δεν αποτελούσε δηλαδή ένα «*παιχνίδι με μηδενικό άθροισμα*» αλλά είχε θετικό αποτέλεσμα στην οικονομία (Pozen, 2008). Όσον αφορά τις νεοκλασικές θεωρίες για την επιχειρηματικότητα, οι οικονομολόγοι οι οποίοι τις αντιπροσώπευαν κυρίως, ήταν οι Alfred Marshall (1842 – 1924), F.Y. Edgeworth (1845 – 1926) και ο A.C. Pigou (1877 – 1959). Όπως συμβαίνει στα περισσότερα οικονομικά μοντέλα της νεοκλασικής θεωρίας, οι προϋποθέσεις οι οποίες ισχύουν είναι πως όλοι οι συμβαλλόμενοι έχουν τέλεια πληροφόρηση και έχουν δηλώσει τους οικονομικούς τους στόχους. Οι επιχειρήσεις λειτουργούν έχοντας ως στόχο τη μεγιστοποίηση του

κέρδους και έτσι λαμβάνονται όλες οι επιχειρηματικές αποφάσεις. Από την άλλη μεριά, οι καταναλωτές κάνουν επιλογές έτσι ώστε να μεγιστοποιήσουν τη χρησιμότητα των αγαθών τα οποία επιλέγουν, λαμβάνοντας υπόψη τον προϋπολογισμό τους. Το σημείο ισορροπίας στην αγορά είναι το σημείο όπου η ζήτηση κάθε αγαθού ισούται με την προσφορά του αγαθού. Όλες οι αγορές υπονοείται πως λειτουργούν τέλεια μέχρις ότου υπάρξει μια εξωγενής αλλαγή στο οικονομικό περιβάλλον όπου ορίζονται νέες τιμές ισορροπίας για τα αγαθά. Παρόλα αυτά, στα νεοκλασικά οικονομικά μοντέλα, με τις προϋποθέσεις τις οποίες αναφέραμε παραπάνω, οι επιχειρήσεις λειτουργούν από μόνες τους με βάση τις δυνάμεις της αγοράς έτσι ώστε δεν υπάρχει χώρος για την ανάπτυξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας (Van Praag, 1999).

Ξεφεύγοντας από τις οικονομικές θεωρίες περί επιχειρηματικότητας και μελετώντας το θέμα από μια διαφορετική σκοπιά, θεωρείται σκόπιμο να αναφέρουμε τον ορισμό του τι είναι ο επιχειρηματίας. Έτσι λοιπόν, σύμφωνα με τον Mark Casson (Casson, 1982), «ο επιχειρηματίας είναι κάποιος ο οποίος εξειδικεύεται στην λήψη κρίσιμων αποφάσεων σχετικά με το συντονισμό σπάνιων πόρων». Αναλύοντας τον παραπάνω ορισμό λέξη προς λέξη, μπορούμε να καταλήξουμε στην παρακάτω ερμηνεία :

- **Ο επιχειρηματίας είναι κάποιος** : Ο επιχειρηματίας αποτελεί ένα μεμονωμένο άτομο και όχι μια ομάδα ανθρώπων ή έναν οργανισμό. Μόνο τα άτομα μπορούν να πάρουν αποφάσεις, οι ομάδες ανθρώπων λαμβάνουν αποφάσεις με βάση την ψηφοφορία και τα άτομα μέσα σε μια ομάδα παίρνουν στρατηγικές αποφάσεις έτσι ώστε να επηρεάσουν τις ψήφους των υπόλοιπων ατόμων.
- **Ο οποίος εξειδικεύεται** : Ο καθένας μας καλείται να πάρει στρατηγικές αποφάσεις στη ζωή του αλλά αυτό δεν σημαίνει πως εξειδικεύεται σε αυτό. Το άτομο το οποίο εξειδικεύεται στην λήψη αποφάσεων, δεν καλείται να πάρει αποφάσεις για τον εαυτό του, αλλά και για λογαριασμό και άλλων ανθρώπων εκμεταλλεύοντας το συγκριτικό πλεονέκτημα της επιχείρησής του.
- **Στη λήψη κρίσιμων αποφάσεων** : Η ιδέα της επιλογής και της λήψης αποφάσεων είναι πολύ σημαντική στην οικονομική θεωρία. Διαφορετικά άτομα θα πάρουν διαφορετικές αποφάσεις πάνω στο ίδιο πρόβλημα και αυτό διότι έχουν διαφορετική αντίληψη της κατάστασης και διαφορετική πληροφόρηση πάνω στο θέμα το οποίο καλούνται να λύσουν.
- **Σχετικά με το συντονισμό** : Ο συντονισμός έχει να κάνει με την ανακατανομή των πόρων. Έτσι λοιπόν η ιδέα του συντονισμού εμπεριέχει μέσα της και το στοιχείο της αλλαγής και της βελτίωσης.
- **Σπάνιων πόρων** : Το στοιχείο αυτό συνήθως δεν συμπεριλαμβάνεται στην οικονομική θεωρία.

(Casson, 1982)

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφέρουμε και την έννοια της καινοτομίας η οποία συνδέεται άμεσα με την επιχειρηματικότητα. Σύμφωνα με την θεωρία του Schumpeter, η παραγωγή ορίζεται ως συνδυασμός υλικών και δυνάμεων που βρίσκονται μέσα στο βεληνεκές μας. Ο παραγωγός δεν αποτελεί κατά ανάγκη

εφευρέτη και η βασική και κατευθυντήρια δύναμη πίσω από την οικονομική ανάπτυξη είναι η εισαγωγή νέων συνδυασμών υλικών και δυνάμεων (Πιπερόπουλος, 2007). Έτσι λοιπόν, η καινοτομία ορίζεται ως η πραγματοποίηση νέων συνδυασμών οι οποίες μπορεί να είναι :

- **Η εισαγωγή ενός νέου αγαθού** ή μια νέα ποιότητα ενός αγαθού με το οποίο οι καταναλωτές δεν είναι ακόμη εξοικειωμένοι.
- **Η εισαγωγή μιας νέας μεθόδου παραγωγής ή έναν νέο τρόπο εμπορικής διαχείρισης ενός προϊόντος** που δεν έχει δοκιμασθεί εμπειρικά από τον σχετικό κατασκευαστικό κλάδο, χωρίς αναγκαία να στηρίζεται σε κάποια νέα επιστημονική ανακάλυψη.
- **Το άνοιγμα μιας νέας αγοράς**, ανεξαρτήτως αν προϋπήρχε ή όχι, στην οποία η χώρα που εξετάζεται δεν είχε μέχρι στιγμής δραστηριοποιηθεί.
- **Η κατάκτηση μιας νέας πηγής πρώτων υλών ή ημικατεργασμένων αγαθών** ανεξάρτητα και πάλι αν προϋπήρχαν.
- **Η εισαγωγή μιας νέας μορφής οργάνωσης** όπως π.χ. η δημιουργία μιας μονοπωλιακής θέσης ή τον διαμελισμό μιας μονοπωλιακής θέσης.

(Schumpeter, 1942)

Έτσι λοιπόν, η βασική δομή του οικονομικού μοντέλου το οποίο εισήγαγε ο Schumpeter έχει δύο διαφορετικά περιβάλλοντα. Το πρώτο αποτελεί ένα «*μισό-κλειστο σύστημα κυκλικής ροής*» που βρίσκεται σε ισορροπία ή επιδιώκει να τη δημιουργήσει και το δεύτερο από το «*συμβιωτικό ζεύγος του επιχειρηματία και του χορηγού*» που αναζητά νέους τρόπους για να προκαλέσει την αλλαγή (Πιπερόπουλος, 2007).

Έχουν αποδοθεί πολλοί ορισμοί για το τι είναι επιχειρηματικότητα και καινοτομία. Ο ορισμός στον οποίο θα βασιστούμε στην παρούσα εργασία είναι ο ορισμός της Ευρωπαϊκής Ένωση όπου σύμφωνα με την Πράσινη Βίβλο για την επιχειρηματικότητα στην Ευρώπη, «*η επιχειρηματικότητα είναι νοοτροπία και τρόπος δημιουργίας και ανάπτυξης οικονομικής δραστηριότητας μέσω του συνδυασμού της ανάληψης κινδύνου, της δημιουργικότητας και/ή της καινοτομίας με τη χρηστή διαχείριση, στο πλαίσιο ενός νέου ή υφιστάμενου οργανισμού.*» (ΕΕ, 2003). Όσον αφορά τον ορισμό της καινοτομίας σύμφωνα και πάλι με την Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι η «*αλλαγή η οποία επιταχύνει τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε, αναπτυσσόμαστε, παράγουμε και έχουμε πρόσβαση σε νέα προϊόντα, βιομηχανικές διαδικασίες και υπηρεσίες. Αλλαγή η οποία δημιουργεί περισσότερες θέσεις εργασίας, βελτιώνει τη ζωή των ανθρώπων και δημιουργεί πιο πράσινες και καλύτερες κοινωνίες*» (ΕΥ, 2010). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε πως η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας αποτελεί μια πρόκληση για την Ευρωπαϊκή Ένωση της οποίας στόχος αποτελεί η δημιουργία ενός κλίματος στο οποίο μπορούν να ευδοκιμήσουν η επιχειρηματική πρωτοβουλία και οι επιχειρηματικές δραστηριότητες και τα μέτρα πολιτικής θα πρέπει να στοχεύουν στην αύξηση των επιπέδων επιχειρηματικότητας για την δημιουργία περισσότερων επιχειρηματιών και την ανάπτυξη περισσότερων επιχειρήσεων (ΕΕ, 2003).

1.3 ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Αναφερόμενοι στις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, αρχικά θα πρέπει να αναφέρουμε τα μεγέθη των επιχειρήσεων στην Ελλάδα και στην Ευρώπη. Σύμφωνα με τον επίσημο ορισμό του ΟΟΣΑ, ως επιχείρηση θεωρείται κάθε μονάδα, ανεξαρτήτως νομικής μορφής, η οποία ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Ως Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜμΕ) θεωρούνται οι ανεξάρτητες, μη θυγατρικές επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ. Ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση που απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και ο κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ και τέλος τα αντίστοιχα όρια για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις είναι οι 10 εργαζόμενοι και τα 2 εκατομμύρια ευρώ (ΕΚ, 800/2008). Παρόλα αυτά, τα παραπάνω όρια μπορεί να είναι διαφορετικά ανάλογα με την περιοχή στην οποία ανήκουν οι επιχειρήσεις π.χ. στις Ηνωμένες Πολιτείες, ως μικρομεσαίες επιχειρήσεις θεωρούνται οι επιχειρήσεις που απασχολούν 500 εργαζομένους και κάτω (Κόρρες, 2015). Ενδεικτικά πάντως θα μπορούσαμε να αναφέρουμε, σύμφωνα με τον τρόπο μέτρησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με στοιχεία από τον ΟΟΣΑ, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν το 98% των επιχειρήσεων της Ευρώπης και διασφαλίζουν το 55% των θέσεων απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα (Κόρρες, 2015). Στην παρούσα εργασία, όταν αναφερόμαστε στις επιχειρήσεις θα εννοούμε τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, σύμφωνα με τον παραπάνω ορισμό.

Λόγω του γεγονότος πως στην παρούσα εργασία ασχολούμαστε με την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας μέσω των κοινοτικών ενισχύσεων, δεν θα δοθεί έμφαση στις κλασικές και νεοκλασικές θεωρίες περί επιχειρηματικότητας διότι όλες στηρίζονται σε προϋποθέσεις και οικονομικά υποδείγματα, κάτι το οποίο δεν συμβαίνει στην πραγματική οικονομία η οποία κινείται και επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες.

Μετά το 2008, η Ευρώπη υπέστη τα αποτελέσματα μιας από τις χειρότερες οικονομικές κρίσεις των τελευταίων 50 χρόνων με πάνω από 25 εκατομμύρια ανέργους και το μεγαλύτερο ποσοστό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων να μην έχει κατορθώσει να επανέλθει στα επίπεδα που ήταν πριν την κρίση (EU, 2013). Η ενίσχυση και η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας αποτέλεσε και αποτελεί έναν από τους κύριους στόχους της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση της κρίσης. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρετε στην ευρωπαϊκή ατζέντα για την επιχειρηματικότητα, οι στρατηγικοί τομείς όπως επίσης και οι βασικές δραστηριότητες που προτείνονται για κάθε τομέα είναι :

- **Ανάπτυξη και καλλιέργεια της επιχειρηματικής νοοτροπίας** : με στόχο την ευαισθητοποίηση μέσω της εκπαίδευσης και κατάρτισης, περισσότερα άτομα να ασχοληθούν με την επιχειρηματικότητα και την ανάπτυξη επιχειρήσεων.
- **Παρότρυνση περισσότερων ατόμων να γίνουν επιχειρηματίες** : μέσω της ανάπτυξης και ενίσχυσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, ενίσχυσης του

ρόλου των ευρωπαϊκών δικτύων υποστήριξης, προώθησης της συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων, ενίσχυσης των χρηματοδοτικών ευκαιριών, φορολογικού πλαισίου και φορολογικών διευκολύνσεων, ενίσχυσης των νέων επιχειρηματιών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων κ.α.

- **Βελτίωση των κινήτρων, της χρηματοδότησης και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος** : μέσω των χρηματοδοτικών μέσων-ενισχύσεων, των φορολογικών κινήτρων και διευκολύνσεων και της δημιουργίας ενός φιλικότερου και ευνοϊκότερου επιχειρηματικού περιβάλλοντος το οποίο θα βοηθήσει την επιχειρηματική ανάπτυξη.
- **Ανάπτυξη και υλοποίηση της ατζέντας για την επιχειρηματικότητα** : όπου η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να μεριμνήσει για την προώθηση της ατζέντας στο πλαίσιο όλων των άλλων τομέων πολιτικής που αφορούν τους επιχειρηματίες και να τις συνδέσει με τις υπόλοιπες πολιτικές.

(Κόρρες, 2015)

Όσον αφορά τις δέκα βασικές αρχές οι οποίες διέπουν τα ευρωπαϊκά προγράμματα ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αυτές είναι :

- I. Δημιουργία ενός περιβάλλοντος στο οποίο οι επιχειρηματίες και οι οικογενειακές επιχειρήσεις μπορούν να ευδοκιμήσουν και όπου η επιχειρηματικότητα θα ανταμείβεται.
- II. Δημιουργία ενός περιβάλλοντος όπου οι επιχειρήσεις και οι επιχειρηματίες οι οποίοι έχουν αντιμετωπίσει πτώχευση θα μπορούν γρήγορα να πάρουν και μια δεύτερη ευκαιρία.
- III. Οι κανόνες να σχεδιάζονται σύμφωνα με την αρχή «*Σκέψου πρώτα σε μικρή κλίμακα*».
- IV. Η δομές της δημόσιας διοίκησης να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
- V. Προσαρμογή των εργαλείων της δημόσιας πολιτικής στις ανάγκες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσω καλύτερης συμμετοχής στα ποσοστά των κρατικών και ευρωπαϊκών ενισχύσεων.
- VI. Διευκόλυνση της πρόσβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις χρηματοδοτήσεις και ανάπτυξη νομικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος που να υποστηρίζει την έγκαιρη πληρωμή στις εμπορικές συναλλαγές.
- VII. Βοήθεια προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις να επωφεληθούν περισσότερο από τις ευκαιρίες που προσφέρονται από την ενιαία αγορά.
- VIII. Προώθηση της καινοτομίας και των καινοτομικών δράσεων και αναβάθμισης των δεξιοτήτων στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.
- IX. Διευκόλυνση και προώθηση της νοοτροπίας του να μετατρέπουμε τις περιβαλλοντικές προκλήσεις σε ευκαιρίες.
- X. Ενθάρρυνση και στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για την ανάπτυξη νέων αγορών.

(EU, 2008)

Όπως μπορούμε να δούμε παραπάνω, η επιχειρηματικότητα μπορεί να ενισχυθεί με πολλούς διαφορετικούς τρόπους αλλά επίσης και η ανάπτυξη της είναι αποτέλεσμα πολλών παραγόντων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει συνάψει έναν αρκετά μεγάλο αριθμό κειμένων όπου δίνονται κατευθύνσεις για τους τρόπους ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας. Παραπάνω αναφέρθηκαν κάποιοι από τους βασικότερους στόχους πολιτικής και ειδικότερα σε επόμενο κεφάλαιο θα αναφερθούν οι στόχοι και οι κατευθύνσεις οι οποίοι δίνονται στη νέα προγραμματική περίοδο, το Ε.Σ.Π.Α. 2014 – 2020, το οποίο αποτελεί και το αντικείμενο μελέτης της παρούσας εργασίας.

1.4 Η ΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Για να μπορέσουμε καλύτερα να εξάγουμε αποτελέσματα σχετικά με το κατά πόσο ενισχύεται η επιχειρηματικότητα σε μια Χώρα ή σε μια περιφέρεια, αρχικά θα πρέπει να την μετρήσουμε διαχρονικά έτσι ώστε να μπορέσουμε να εξάγουμε και συμπεράσματα για την περιοχή αυτή. Σύμφωνα με το Παγκόσμιο Παρατηρητήριο της Επιχειρηματικότητας, ως επιχειρηματικότητα ορίζεται ως «η προσπάθεια για τη δημιουργία μιας νέας επιχείρησης/δραστηριότητας ή η επέκταση μιας ήδη υπάρχουσας επιχείρησης, που γίνεται από έναν ιδιώτη, από ομάδα ιδιωτών ή από άλλες ήδη υπάρχουσες επιχειρήσεις» (Global Entrepreneurship Monitor, 2012). Με βάση τον παραπάνω ορισμό, στο επίκεντρο της όλης διαδικασίας που αναφέρεται παραπάνω βρίσκεται η δημιουργία προστιθέμενης αξίας, καθώς το κίνητρο των νέων επιχειρηματιών αποτελεί το κέρδος μέσω της εκμετάλλευσης συγκριτικών πλεονεκτημάτων εκμετάλλευσης συγκεκριμένων ευκαιριών επένδυσης (Μανασάκης, 2013). Παράλληλα, θα μπορούσαμε να κάνουμε και διάκριση της επιχειρηματικότητας σε δύο τύπους :

- **Την επιχειρηματικότητα της ευκαιρίας** η οποία αναφέρεται στην ανάπτυξη μιας νέας επιχείρησης η οποία έχει ως κίνητρο την αξιοποίηση μιας επιχειρηματικής ευκαιρίας.
- **Την επιχειρηματικότητα της ανάγκης** η οποία αναφέρεται στην περίπτωση στην οποία ένα άτομο ωθείται στην ανάληψη επιχειρηματικής δραστηριότητας λόγω της έλλειψης άλλων επιλογών εργασίας.

(Ιωαννίδης, 2013)

Η διάκριση η οποία γίνεται παραπάνω αποτελεί έναν πολύ σημαντικό παράγοντα σύμφωνα με τον οποίο μπορούμε να δούμε το κατά πόσο οι χρηματοδοτήσεις μέσω των κρατικών και κοινοτικών προγραμμάτων αποτελούν στοχευμένες δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας.

Όσον αφορά τους τρόπους μέτρησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας σε μια περιοχή, υπάρχουν πολλοί δείκτες σύμφωνα με τους οποίους μπορούμε να εξάγουμε συμπεράσματα σε μια περιοχή. Σύμφωνα και πάλι με το Παγκόσμιο Παρατηρητήριο για την Επιχειρηματικότητα, οι βασικοί δείκτες φαίνονται στον παρακάτω πίνακα :

Πίνακας 1.1 : Βασικοί δείκτες μέτρησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Βασικοί δείκτες επιχειρηματικότητας	Περιγραφή
--	-----------

1	Επίδοξοι επιχειρηματίες (% του πληθυσμού 18-64 ετών)	Τα άτομα ηλικίας 18-64 ετών τα οποία κατά τους τελευταίους 12 μήνες από τη στιγμή έναρξης της έρευνας είχαν ξεκινήσει προκαταρτικές ενέργειες στην κατεύθυνση έναρξης ενός νέου εγχειρήματος στο οποίο είτε είναι ιδιοκτήτες είτε συνέταιροι.
2	Νέοι επιχειρηματίες (% του πληθυσμού 18-64 ετών)	Τα άτομα ηλικίας 18-64 ετών τα οποία είτε συμμετείχαν είτε ήταν ιδιοκτήτες ενός νέου εγχειρήματος για το οποίο έχουν ήδη πληρώσει μισθούς και έχουν καταγράψει ένα κύκλο εργασιών για τουλάχιστον τρεις και όχι περισσότερους από 24 μήνες.
3	Επιχειρηματίες αρχικών σταδίων (% του πληθυσμού 18-64 ετών)	Τα άτομα τα οποία εντάσσονται στις κατηγορίες 1,2
4	Καθιερωμένοι επιχειρηματίες (% του πληθυσμού 18-64 ετών)	Τα άτομα ηλικίας 18-64 ετών τα οποία είτε είναι ιδιοκτήτες είτε συμμετέχουν στην ιδιοκτησία μιας καθιερωμένης επιχείρησης, δηλαδή μιας επιχείρησης η οποία έχει καταγράψει έναν κύκλο εργασιών, για περισσότερους από 42 μήνες.
5	Συνολική επιχειρηματική δραστηριότητα (% του πληθυσμού 18-64 ετών)	Τα άτομα ηλικίας 18-64 ετών τα οποία είτε εμπλέκονται σε επιχειρηματική δραστηριότητα είτε είναι καθιερωμένοι επιχειρηματίες.
6	Επιχειρηματική δραστηριότητα αρχικών σταδίων υψηλών προσδοκιών μεγέθυνσης (% του πληθυσμού 18-64 ετών)	Τα άτομα ηλικίας 18-64 ετών τα οποία αποτελούν επιχειρηματίες αρχικών σταδίων και αναμένουν πως το εγχείρημα τους θα απασχολήσει τουλάχιστον 20 εργαζόμενους σε πέντε χρόνια.
7	Ποσοστό αναστολής επιχειρηματικής δραστηριότητας (% του πληθυσμού 18-64 ετών)	Τα άτομα ηλικίας 18-64 ετών που κατά τους τελευταίους 12 μήνες από τη στιγμή της έρευνας ανέστειλαν τη λειτουργία μια επιχείρησης, εξαγόρασαν το μερίδιο τους και παραιτήθηκαν, πούλησαν την επιχείρηση και γενικά έπαψαν να συμμετέχουν στη λειτουργία μιας επιχείρησης, ανεξάρτητα εάν αυτή συνέχισε να λειτουργεί.

Πηγή : Ιωαννίδης, 2013, Ιδία επεξεργασία

Στον παραπάνω πίνακα μπορούμε να δούμε τους βασικούς δείκτες μέτρησης της επιχειρηματικότητας οι οποίοι αποτελούν κυρίως ποσοτικούς δείκτες. Παρόλα αυτά, όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στη βιβλιογραφία, η νέα επιχειρηματικότητα συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη όχι τόσο μέσω του πλήθους των νέων εγχειρημάτων, όσο μέσω των ποιοτικών χαρακτηριστικών των εγχειρημάτων αυτών. Δηλαδή, μεγαλύτερη σημασία έχει η καινοτομικότητα, η εξωστρέφεια και οι προοπτικές δημιουργίας απασχόλησης στις νέες επιχειρήσεις, παρά ο αριθμός τους. Τα βασικά ποιοτικά χαρακτηριστικά τα οποία εξετάζονται στις μελέτες για την επιχειρηματικότητα φαίνονται στο παρακάτω πίνακα (Ιωαννίδης, 2013).

Πίνακας 1.2 : Ποιοτικά χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων

	Ποιοτικά χαρακτηριστικά	Περιγραφή
1	Κλαδική διάσταση των νέων εγχειρημάτων	Αφορά την ενασχόληση των νέων εγχειρημάτων και την κλαδική κατανομή τους στους τομείς του α) πρωτογενή τομέα, β) μεταποιητική δραστηριότητα, γ) υπηρεσίες προς επιχειρήσεις και

		δ) προϊόντα και υπηρεσίες προς τον τελικό καταναλωτή.
2	Προοπτικές δημιουργίας απασχόλησης	Στην κατηγορία αυτή μετράτε το πόσες θέσεις εργασίας αναμένετε να δημιουργηθούν μέσα σε πέντε χρόνια λειτουργίας μιας επιχείρησης και γίνεται διαχωρισμός σε τρεις κατηγορίες : α) 0-4 θέσεις εργασίας, β) 5-19 θέσεις εργασίας και γ) τουλάχιστον 20 θέσεις εργασίας.
3	Καινοτομικότητα και ένταση του ανταγωνισμού που αναμένεται να αντιμετωπίσουν	Αφορά το αν το προϊόν ή η νέα υπηρεσία που θα διατεθεί στην αγορά θα προσλαμβάνεται από τους δυνητικούς πελάτες ως κάτι εντελώς νέο ή όχι. Προφανώς, όσο καινοτομικότερο είναι ένα προϊόν ή μια υπηρεσία, τόσο χαμηλότερος θα είναι και ο ανταγωνισμός, και το αντίστροφο.
4	Ο βαθμός εξωστρέφειας	Αφορά το κατά πόσο η εγχώρια παραγωγή απευθύνεται σε πελάτες οι οποίοι βρίσκονται εκτός των συνόρων της χώρας ή διατίθεται κατά κύριο λόγο στην εσωτερική αγορά και διακρίνεται σε τέσσερις κατηγορίες : α) Μόνο εγχώριοι πελάτες, β) λιγότερο από το 25% των πελατών βρίσκονται στο εξωτερικό, γ) 26-75% των πελατών βρίσκονται στο εξωτερικό και δ) 76-100% των πελατών βρίσκονται στο εξωτερικό.
5	Το επίπεδο τεχνολογίας που θα χρησιμοποιήσουν	Τελευταίο και σημαντικό ποιοτικό χαρακτηριστικό αποτελεί το επίπεδο της τεχνολογία την οποία προτίθενται να χρησιμοποιήσουν οι νέοι επιχειρηματίες και χωρίζεται σε τρεις κατηγορίες : α) εντελώς νέες τεχνολογίες, β) νέες τεχνολογίες και γ) παλαιότερες τεχνολογίες.

Πηγή : Ιωαννίδης, 2013, Ιδία επεξεργασία

Παραπάνω αναφέρθηκαν οι βασικοί ποσοτικοί και ποιοτικοί δείκτες οι οποίοι χρησιμοποιούνται από το Παγκόσμιο Παρατηρητήριο της Επιχειρηματικότητας. Παρόλα αυτά, κάνοντας κάποιος μια βιβλιογραφική ανασκόπηση στο θέμα αυτό, θα μπορεί να βρει και άλλους τρόπους μέτρησης της επιχειρηματικότητας από τους οποίους θα μπορούσαμε εξίσου να εξάγουμε συμπεράσματα για μια περιοχή, όπως είναι η κουλτούρα και η νοοτροπία, η εμπορική και επαγγελματική υποδομή κ.α. Στην παρούσα εργασία θα ασχοληθούμε κατά κύριο λόγο με τους παραπάνω δείκτες.

1.5 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στο παραπάνω κεφάλαιο έγινε μια εκτενής αναφορά στην έννοια της επιχειρηματικότητας. Αρχικά, το θέμα μελετήθηκε διαχρονικά, από τις απόψεις του Αριστοτέλη όπου η επιχειρηματικότητα θεωρούνταν ως ληστεία, μέχρι και τις απόψεις των οικονομολόγων οι οποίοι ανήκαν στην κλασική και νεοκλασική οικονομική θεωρία. Παράλληλα έγινε αναφορά και στον Schumpeter ο οποίος ανέφερε την καινοτομία ως μια έννοια απόλυτα συνδεδεμένη με την επιχειρηματικότητα και δόθηκαν ορισμοί σχετικά με το τι είναι η επιχειρηματικότητα σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στην συνέχεια έγινε μια κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων στην Ευρώπη σύμφωνα με το μέγεθος τους και αναφέρθηκαν οι βασικοί στόχοι και κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την ενίσχυση

της επιχειρηματικότητας. Τέλος, αναφέρθηκαν οι βασικοί δείκτες μέτρησης της επιχειρηματικότητας σε μια περιοχή, ποιοτικοί και ποσοτικοί, σύμφωνα με το Παγκόσμιο Παρατηρητήριο της Επιχειρηματικότητας. Κάνοντας μια συνολική αποτίμηση των όσων αναφέρθηκαν στο παρών κεφάλαιο, θα μπορούσαμε να πούμε αρχικά πως η επιχειρηματικότητα, εξετάζοντας την διαχρονικά, έχει αντιμετωπιστεί διαφορετικά στο πέρασμα του χρόνου. Τα τελευταία χρόνια έχει συνδεθεί σε μεγάλο βαθμό με την καινοτομία όπως επίσης και έχει γίνει πια κατανοητό πως αποτελεί μια πολυδιάστατη έννοια η οποία επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες όπως είναι η κουλτούρα και η νοοτροπία, η πρόσβαση σε υλικές υποδομές, η έρευνα και η ανάπτυξη, η διευκόλυνση εισόδου σε αγορές του εξωτερικού και του εσωτερικού, το επίπεδο της εκπαίδευσης κ.α. Όπως πολύ χαρακτηριστικά αναφέρει ο David E. Rozen, «είμαστε όλοι επιχειρηματίες σήμερα» (Rozen, 2008) κάτι το οποίο έχει άμεση συνάφεια με την πολυδιάστατη έννοια της επιχειρηματικότητας σήμερα. Για τον παραπάνω λόγο και οι δείκτες μέτρησης της επιχειρηματικότητας σε μια περιοχή, κάνοντας μια βιβλιογραφική ανασκόπηση πάνω στο θέμα αυτό, μπορούν να είναι πάρα πολλοί αναλόγως από ποια σκοπιά εξετάζουμε το θέμα. Τέλος, έγινε μια διάκριση των δεικτών μέτρησης της επιχειρηματικότητας σε ποιοτικούς και ποσοτικούς και σύμφωνα με την διάκριση αυτή, έγινε κατανοητό η επιχειρηματικότητα σε μια περιοχή δεν ενισχύεται μόνο με την σύσταση νέων επιχειρήσεων, αλλά εξίσου σημαντικά αποτελούν και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων στην περιοχή η οποία μελετάτε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥΣ

2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Από την ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, άρχισε να καταλαμβάνεται ένας αρκετά σημαντικός αριθμός ευρωπαϊκών πόρων οι οποίοι προέρχονταν από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είχαν ως στόχο την ανάπτυξη της Χώρας. Στόχος του παρόντος κεφαλαίου αποτελεί η συνοπτική ανάλυση των στόχων, της δομής και των αποτελεσμάτων των κοινοτικών πλαισίων στήριξης από την αρχή τους, έτσι ώστε αυτά να μελετηθούν διαχρονικά. Η παρούσα εργασία ασχολείται με την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας μέσω των Κοινοτικών Προγραμμάτων, οπότε θα δοθεί μεγαλύτερη έμφαση σε αυτόν τον κλάδο της οικονομίας, με όσα διαθέσιμα στοιχεία υπάρχουν για κάθε περίοδο. Τα κεφάλαια στα οποία χωρίζεται το παρών κεφάλαιο, αποτελούν και τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, όπου αναλύονται τα όσα προαναφέρθηκαν.

2.2 ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ (1984 – 1993)

Όπως πολύ χαρακτηριστικά αναφέρεται στη βιβλιογραφία, τα Μ.Ο.Π. αποτέλεσαν μια «*πρώτη προσπάθεια άσκησης ουσιαστικής περιφερειακής πολιτικής*» και χαρακτηρίζονται ως «*σημείο σταθμός στην περαιτέρω εξέλιξη και διαμόρφωση της περιφερειακής πολιτικής*» (Λαζαρίδης, undated).

Εντάχθηκαν στην Ευρωπαϊκή Πολιτική μέσω του Κανονισμού 1784/84 του Ε.Τ.Π.Α.. Ο στόχος τους ήταν μια ολοκληρωμένη αναπτυξιακή προσέγγιση μέσω της

αξιοποίησης του ενδογενούς δυναμικού και του συντονισμού των εθνικών και κοινοτικών πολιτικών. Χαρακτηρίζονταν από συμπληρωματικότητα των δράσεων η οποία ήταν προσαρμοσμένη στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των διάφορων περιφερειών και ζωνών, με στόχο τον ολοκληρωμένο χαρακτήρα των δράσεων (Λαζαρίδης, undated).

Η χρηματοδότηση των δράσεων προερχόταν από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ε.Ε., δηλαδή την Ε.Κ.Τ., το Ε.Τ.Π.Α. και την Ε.Γ.Τ.Π.Ε.-Π., σε συνδυασμό με τους εθνικούς πόρους (Λαζαρίδης, undated). Το 70% των συνολικών δαπανών της κάθε δράσης προερχόταν από τις ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις, ενώ το υπόλοιπο 30% προερχόταν από τον ελληνικό προϋπολογισμό (Κόνσολας, 1977).

Όσον αφορά τη δομή των προγραμμάτων, αυτά χωρίζονταν σε περιφερειακά προγράμματα και σε κλαδικά (Λαζαρίδης, undated). Στην Ελλάδα καταρτίστηκαν επτά προγράμματα, από τα οποία τα έξι ήταν χωρικά – περιφερειακά και ένα ήταν κλαδικό και αποτελούνταν από ένα ενιαίο πρόγραμμα ανάπτυξης της πληροφορικής. Τα χωρικά προγράμματα αφορούσαν την Αττική, τη Μακεδονία και τη Θράκη, την Ανατολική και Κεντρική Ελλάδα, το Αιγαίο, τη Δυτική Ελλάδα και Πελοπόννησο και την Κρήτη. Οι τομείς των δράσεων που περιλαμβάνονταν στα Μ.Ο.Π. ήταν :

- Γεωργία : παραγωγική αναδιάρθρωση, εκσυγχρονισμός και εντατικοποίηση γεωργικών προϊόντων, γεωργική απασχόληση νέων, βελτίωση υποδομών κτλ.
- Αλιεία : Εκσυγχρονισμός στόλου, βελτίωση υποδομών και μεταποιητικών εγκαταστάσεων, προώθηση μάρκετινγκ κτλ.
- Βιομηχανία, βιοτεχνία, μικρομεσαίες επιχειρήσεις : ανάπτυξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων και ενθάρρυνση καινοτομιών, διευκόλυνση μετεγκατάστασης επιχειρήσεων, ενίσχυση υποδομών κτλ.
- Υπηρεσίες : τουριστική ανάπτυξη, αναβάθμιση μεταφορών, τηλεπικοινωνίες, πληροφορική κτλ.
- Ανθρώπινο δυναμικό : κατάρτιση, τοπικές πρωτοβουλίες, απασχόληση κτλ.

Πηγή : (Γκουμπανιτσά, 2010)

Ως μια αποτίμηση για το Μ.Ο.Π., θα μπορούσαμε να πούμε πως μερικά από αυτά αποτέλεσαν χωρικά προγράμματα ενώ τα άλλα αποτέλεσαν απλώς συγκυριακές δράσεις για πρόσθετη χρηματοδότηση στη Χώρα. Παρόλα αυτά, η εφαρμογή τους είχε θετικά αποτελέσματα διότι έδωσε μια ώθηση στον περιφερειακό προγραμματισμό και την αναδιοργάνωση της διοίκησης (Κόνσολας, 1977).

2.3 ΠΡΩΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (1989 – 1993)

Το Α.Κ.Π.Σ. ή αλλιώς το «Πακέτο Ντελόρ» αποτελούσε ουσιαστικά τη συνέχεια των Μ.Ο.Π. τα οποία ενσωματώθηκαν σε αυτό το 1989. Απέβλεπε στην οικονομική αντιμετώπιση των προβλημάτων και των προκλήσεων από τη δημιουργία και λειτουργία της ενοποιημένης εσωτερικής αγοράς, της οποίας η δημιουργία είχε τεθεί ως στόχος της Ε.Ε. μέχρι το τέλος του 1992 (Γκουμπανιτσά, 2010).

Το Ά Κ.Π.Σ. ήταν χωρισμένο σε δύο τμήματα ή αλλιώς δύο σκέλη, το εθνικό και το περιφερειακό. Το εθνικό σκέλος αποτελούνταν από τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (Τ.Ε.Π.). Τα Τ.Ε.Π. κάλυπταν παρεμβάσεις εθνικού επιπέδου σε συγκεκριμένους τομείς εθνικής σημασίας π.χ. αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, οδικό άξονες κ.α. Το περιφερειακό σκέλος αποτελούνταν από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (Π.Ε.Π.). Τα Π.Ε.Π κάλυπταν αναπτυξιακές δράσεις για τις δεκατρείς Περιφέρειες της Ελλάδας με προτεινόμενα έργα τα οποία προτεινόταν σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Η συνοχή και η συμπληρωματικότητα των παραπάνω προγραμμάτων αποτελούσε καθοριστικό παράγοντα για την επιτυχία του συνολικότερου προγράμματος (Γκουμπανιτσά, 2010).

Όσον αφορά τα έργα του Ά Κ.Π.Σ., στηρίχθηκε η οικονομική δραστηριότητα και καλύφθηκε η βελτίωση του επιπέδου ζωής στις αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές. Επίσης, αναβαθμίστηκε το επαρχιακό δίκτυο μεταφορών και ενίσχυσε τον εκσυγχρονισμό των μικρών γεωργικών επιχειρήσεων αλλά και την ίδρυση τουριστικών μονάδων μικρού και μεσαίου μεγέθους σε πολλές περιοχές της Χώρας. Το Ά Κ.Π.Σ. βασίστηκε στους στόχους και τις προτεραιότητες των διαρθρωτικών ταμείων, τα οποία ήταν τα ίδια με τα Μ.Ο.Π. (Ε.Τ.Π.Α., Ε.Κ.Τ., Ε.Γ.Τ.Π.-Γ.). Οι βασικοί στόχοι ήταν :

- **Στόχος 1** : Ανάπτυξη και διαρθρωτική προσαρμογή των αναπτυξιακά καθυστερημένων περιφερειών (Ε.Τ.Π.Α., Ε.Κ.Τ., Ε.Γ.Τ.Π.-Γ.)
- **Στόχος 2** : Ανασυγκρότηση των βιομηχανικών περιφερειών και περιοχών οι οποίες πλήττονται από παρακμή (Ε.Τ.Π.Α., Ε.Κ.Τ.)
- **Στόχος 3** : Αντιμετώπιση της μακροχρόνιας ανεργίας (Ε.Κ.Τ.)
- **Στόχος 4** : Επαγγελματική ενσωμάτωση των νέων (Ε.Κ.Τ.)
- **Στόχος 5α** : Ενίσχυση της προσαρμογής των γεωργικών περιφερειών (Ε.Γ.Τ.Π.-Γ.)
- **Στόχος 5β** : Ανάπτυξη του αγροτικού χώρου (Ε.Τ.Π.Α., Ε.Κ.Τ., Ε.Γ.Τ.Π.-Γ.)

Πηγή : (Καστάνιας, 2006)

Σύμφωνα με την αρχή του προγραμματισμού του Ά Κ.Π.Σ., η ελληνική κυβέρνηση θα έπρεπε να παρουσιάσει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ένα Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Σ.Π.Α.) στο οποίο θέτονταν οι άξονες και οι προτεραιότητες του συνολικότερου προγράμματος και τα ποσοστά των χρηματοδοτήσεων ανά άξονα. Στον παρακάτω πίνακα μπορούμε να δούμε τους άξονες προτεραιότητας του Σ.Π.Α. και τα ποσοστά των χρηματοδοτήσεων στην αρχή και στο τέλος του προγράμματος.

Πίνακας 2.1 : Άξονες προτεραιότητας και χρηματοδοτήσεις του Σ.Χ.Α. του Ά Κ.Π.Σ.

Άξονες προτεραιότητας	Χρηματοδότηση στην αρχή του Κ.Π.Σ.	Χρηματοδότηση στο τέλος του Κ.Π.Σ.
1 Εκσυγχρονισμός των βασικών υποδομών : Βελτίωση δικτύου μεταφορών, κατασκευή	37,4%	28,8%

	του μετρό της Αθήνας, βελτίωση των τηλεπικοινωνιών και του δικτύου της Δ.Ε.Η., Κατασκευή των εγκαταστάσεων διανομής φυσικού αερίου κ.α.		
2	Ανάπτυξη της γεωργίας : Προώθηση διαρθρωτικών αλλαγών στον τομέα αυτό.	5,8%	6,1%
3	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων : Οικονομικός και τεχνολογικός εκσυγχρονισμός των βιομηχανικών επιχειρήσεων, επαγγελματική κατάρτιση εργαζομένων και ανέργων, παροχή κινήτρων για την προώθηση των επενδύσεων, ενίσχυση της βιομηχανικής υποδομής κ.α.	7%	3,8%
4	Ενίσχυση του κλάδου του τουρισμού : Βελτίωση τουριστικής υποδομής, κατάρτιση εργαζομένων, κίνητρα σε τουριστικές επιχειρήσεις κ.α.	1,3%	0,8%
5	Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού : Ενίσχυση εκπαιδευτικών προγραμμάτων, βελτίωση εκπαιδευτικής υποδομής κ.α.	7,5%	10,2%
6	Μείωση διαπεριφερειακών ανισοτήτων : Βελτίωση των υποδομών των περιφερειών και ενίσχυση της ισόρροπης ανάπτυξης κ.α.	40,9%	50,3%

Πηγή : Καστάνιας, 2006, Ψυχάρης, 2004

Παραπάνω μπορούμε να δούμε τους κυριότερους στόχους και άξονες προτεραιότητας του Ά Κ.Π.Σ. Παρόλα αυτά, επίσης, μπορούμε και να παρατηρήσουμε πως τα ποσοστά των χρηματοδοτήσεων για κάθε άξονα του Σ.Π.Α. στην αρχή του Κ.Π.Σ., διαμορφώθηκαν διαφορετικά στο τέλος του προγράμματος. Το παραπάνω είναι αποτέλεσμα πολλών παραγόντων οι οποίοι το επηρέασαν. Αρχικά, παρατηρήθηκαν κενά στην εξειδίκευση και ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου αλλά και της διαχείρισης των πόρων, κάτι το οποίο είχε ως αποτέλεσμα στο τέλος του προγράμματος, οι χρηματοδοτήσεις στα περιφερειακά προγράμματα να είναι ενισχυμένες. Παράλληλα, οι ενισχυμένοι πόροι στις περιφέρειες δεν αφορούσαν σε προτεραιότητα την περιφερειακή ανάπτυξη, αλλά αφορούσαν τον κατακερματισμό των πόρων σε τοπικής εμβέλειας μικρά έργα, κάτι το οποίο βοήθησε στην απορρόφηση των πόρων αλλά δεν είναι σίγουρο πως συνέβαλε στην περιφερειακή ανάπτυξη (Ψυχάρης, 2004). Επίσης, η διαδικασία της λήψης αποφάσεων γινόταν από υψηλά υφιστάμενα στελέχη της δημόσιας διοίκησης, δηλαδή γινόταν σε πολιτικό επίπεδο, με αποτέλεσμα το Σ.Π.Α. να μην βασίζεται σε μια συνεκτική και ολοκληρωμένη αναπτυξιακή στρατηγική, κάτι το οποίο θα βοηθούσε στην αποτελεσματικότητα του προγράμματος. Επίσης, τα προβλήματα γραφειοκρατίας, κάτι το οποίο αποτελεί ένα μεγάλο πρόβλημα στην Χώρα μας, αλλά και η μικρή συνεισφορά των επιτροπών παρακολούθησης, λόγω του μεγάλου φόρτου εργασίας και του ελλιπούς εργατικού δυναμικού, αποτελούσαν επίσης και αυτά ανασταλτικούς παράγοντες στην επιτυχία του προγράμματος. Συμπερασματικά, θα μπορούσαμε να πούμε πως η κύρια συμβολή του Ά Κ.Π.Σ. στην ανάπτυξη της Χώρας ήταν κυρίως στην έναρξη της κατασκευής των μεγάλων έργων υποδομής. Στο τέλος της περιόδου,

το Α.Ε.Π. ήταν υψηλότερο κατά 2,5% από ότι θα ήταν χωρίς τις κοινοτικές συνδρομές και συνέβαλε στη δημιουργία 50.000 νέων θέσεων εργασίας. Τέλος, η εμπειρία η οποία αποκτήθηκε, αποτέλεσε σημαντική εισροή στη διαμόρφωση του οργανωτικού πλαισίου διοίκησης των έργων του επόμενου Κ.Σ.Π. (Καστάνιας, 2006).

2.4 Β' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (1994 – 1999) ή 2ο ΠΑΚΕΤΟ ΝΤΕΛΟΡ

Την συνέχεια του Α Κ.Π.Σ. αποτέλεσε το Β Κ.Π.Σ. όπου η εμπειρία η οποία αποκτήθηκε από το πρώτο, ενσωματώθηκε στο δεύτερο. Το Β Κ.Π.Σ. προέβλεπε στην αύξηση των χρηματοδοτήσεων των διαρθρωτικών ταμείων έτσι ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της συνθήκης του Maastricht που αφορούσαν την οικονομική και κοινωνική σύγκλιση των χωρών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Καστάνιας, 2006).

Αρχικά, θεωρείται σκόπιμο να αναφερθεί το γενικότερο πλαίσιο της ελληνικής οικονομίας στο οποίο δημιουργήθηκε το Β Κ.Π.Σ. Οι συνθήκες που επικρατούσαν κατά την περίοδο αυτή ήταν :

- Χαμηλές επιδόσεις των τομέων της βιομηχανίας και γεωργίας που αποτελούσαν δύο από τους κυριότερους τομείς της ελληνικής οικονομίας.
- Ανεπάρκεια της τεχνικής υποδομής.
- Χαμηλό επίπεδο κατάρτισης και εκπαίδευσης του ενεργού πληθυσμού.
- Χαμηλή αποδοτικότητα του δημοσίου τομέα.
- Περιφερειακές ανισότητες στην ελληνική επικράτεια.
- Μικρή επενδυτικότητα.

Πηγή : (Γκουμπανιτσία, 2010)

Στο παραπάνω πλαίσιο, τον Σεπτέμβριο του 1993 δημιουργήθηκε το Σ.Π.Α. του Β Κ.Π.Σ. Αρχικά, έγινε κατανοητό πως ο κυριότερος στόχος για την επιτυχία της νέας προγραμματικής περιόδου δεν αποτελεί η απορρόφηση των πόρων, αλλά η αποτελεσματικότητα των δράσεων οι οποίες θα προγραμματιστούν. Έτσι λοιπόν, έγιναν σημαντικές θεσμικές μεταρρυθμίσεις ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων και η ορθολογική χρήση και διαχείριση των εθνικών και κοινοτικών κονδυλίων (ΕΕ, 2001). Το νέο σχέδιο ήταν αποτέλεσμα μιας περισσότερο συμμετοχικής διαδικασίας όπου καταρτίστηκε και πάλι από μια διυπουργική επιτροπή όπου η συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών αρχών ήταν περιορισμένη, αλλά συμμετείχαν σε μεγάλο βαθμό εκπρόσωποι φορέων του ιδιωτικού τομέα αλλά και εξειδικευμένων συμβουλευτικών εταιρειών (Ψυχάρης, 2004). Επίσης, καινοτομίες θεωρούνται η θέσπιση του Χρηματοδοτικού Μέσου Προσανατολισμού της Αλιείας (Χ.Μ.Π.Α.) (Λαζαρίδης Ν., undated) η δημιουργία της Ειδικής Μονάδας Οργάνωσης και Διαχείρισης του Κ.Π.Σ. (Μ.Ο.Δ.) με την μορφή Ανώνυμης Εταιρείας που εποπτεύεται από το Υπουργείο Οικονομικών και η δημιουργία μια επιτροπής παρακολούθησης για κάθε Εθνικό και Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (Χαραλάμπος, 2004).

Οι στόχοι της νέας προγραμματικής περιόδου όπως επίσης και τα χρηματοδοτικά μέσα επίτευξης του κάθε στόχου φαίνονται παρακάτω :

- **Στόχος 1** : Ανάπτυξη και διαρθρωτική προσαρμογή των αναπτυξιακά καθυστερημένων περιοχών (Ε.Τ.Π.Α., Ε.Κ.Τ., Ε.Γ.Τ.Π.Ε.-Γ.)
- **Στόχος 2** : Ανασυγκρότηση των περιφερειών ή τμημάτων περιφερειών που πλήττονται σοβαρά από την βιομηχανική παρακμή (Ε.Τ.Π.Α., Ε.Κ.Τ.)
- **Στόχος 3** : Καταπολέμηση της μακροχρόνιας ανεργίας, επαγγελματική ένταξη των νέων και των ατόμων που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας, προώθηση της ισότητας ευκαιριών για άντρες και γυναίκες (Ε.Κ.Τ.)
- **Στόχος 4** : Προσαρμογή των εργαζομένων στις βιομηχανικές αλλαγές και στην εξέλιξη των συστημάτων παραγωγής (Ε.Κ.Τ.)
- **Στόχος 5α** : Προσαρμογή των γεωργικών διαρθρώσεων στο πλαίσιο της αναμόρφωσης της Κ.Γ.Π., εκσυγχρονισμός και αναδιάρθρωση της αλιείας (Ε.Τ.Π.Α., Ε.Γ.Τ.Π.Ε.-Γ., Χ.Μ.Π.Α.)
- **Στόχος 5β** : Ανάπτυξη και διαρθρωτική προσαρμογή των αγροτικών περιοχών (Ε.Τ.Π.Α., Ε.Κ.Τ., Ε.Γ.Τ.Π.Ε.-Γ.)
- **Ανάπτυξη και διαρθρωτική προσαρμογή** των περιφερειών με ιδιαίτερα χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού (Ε.Τ.Π.Α., Ε.Κ.Τ., Ε.Γ.Τ.Π.Ε.-Γ.)

Πηγή : Λαζαρίδης, undated

Με βάση τους στόχους, όπως αυτοί φαίνονται παραπάνω, διαμορφώνονται και οι άξονες προτεραιότητας του Κ.Π.Σ., όπως επίσης και τα ποσοστά χρηματοδότησης που λαμβάνει ο κάθε άξονας στην αρχή και στο τέλος του Κ.Π.Σ.

Πίνακας 2.2 : Κατανομή χρηματοδοτικών πόρων στο Β Κ.Π.Σ.

Άξονες προτεραιότητας		Χρηματοδότηση στην αρχή του Κ.Π.Σ	Χρηματοδότηση στο τέλος του Κ.Π.Σ.
1	Μείωση του βαθμού περιφερειακότητας και προώθηση της εσωτερικής ολοκλήρωσης μέσω της ανάπτυξης των βασικών υποδομών	27,8%	22,3%
2	Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης	9,05%	11,7%
3	Ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα του οικονομικού ιστού	25,3%	21,9%
4	Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού	12,5%	15,4%
5	Μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων και άρση της απομόνωσης των νησιωτικών περιοχών	25%	28,5%
6	Τεχνική βοήθεια	0,3%	0,2%

Πηγή : Γκουμπανισιά, 2010

Από τον παραπάνω πίνακα, αρχικά θα μπορούσαμε να παρατηρήσουμε πως υπάρχουν και πάλι αλλαγές στα ποσοστά των χρηματοδοτήσεων από αυτά που είχαν αρχικά καθοριστεί, οι οποίες όμως δεν είναι πολύ μεγάλες σε σχέση με το προηγούμενο Κ.Π.Σ. Επιπλέον, αν και πάλι καταλαμβάνει το μεγαλύτερο ποσοστό χρηματοδότησης, ο άξονας ενίσχυσης των περιφερειών κατέχει σημαντικά μικρότερο ποσοστό σε σχέση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο όπου καταλάμβανε το 41%. Το παραπάνω θα μπορούσαμε να πούμε πως μας δείχνει πως ο

προγραμματισμός αυτή τη φορά ήταν πιο στοχευμένος και λήφθηκε υπόψη η γνώση και η εμπειρία του προηγούμενου Κ.Π.Σ.

Συμπερασματικά και βάση της βιβλιογραφίας για τα αποτελέσματα του Β΄ Κ.Π.Σ., θα μπορούσαμε να πούμε πως η πορεία και η επιρροή του κρίνεται θετική. Δημιουργήθηκαν νέες δομές, η παραγωγικότητα της Χώρας αυξήθηκε αρκετά και είχαμε αύξηση του κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. συγκριτικά με τις υπόλοιπες Χώρες της Ε.Ε., κάτι το οποίο θεωρούνταν πως αποτελούσε την βάση για μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα και βιώσιμη ανάπτυξη. Παρόλα αυτά, οι ρυθμοί απασχόλησης και οι δείκτες επαγγελματικής δραστηριότητας παρέμειναν στα ίδια επίπεδα και ο ρυθμός ανεργίας συνεχίστηκε να αυξάνεται (Καστάνιας, 2006).

2.5 Γ΄ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (2000 – 2006)

Η νέα προγραμματική περίοδος έρχεται να πραγματοποιηθεί σε ένα οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον διαφορετικό από το Β΄ Κ.Π.Σ. Αρχικά, τα αποτελέσματα και τα στοιχεία της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου έδειχναν σημαντική βελτίωση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος και επίσης παρατηρήθηκε μείωση του πληθωρισμού και του δημοσίου χρέους (Χαραλάμπους, 2004). Επίσης, σημαντική αποτελούσε και η εμπειρία η οποία αποκτήθηκε από τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους αλλά και η αλλαγή του νομίσματος της Χώρας από τον Ιανουάριο του 2001 όπου είχε ως αποτέλεσμα την μείωση του κόστους του χρήματος (Γκουμπανιτάς, 2010). Ο σχεδιασμός της νέας προγραμματικής περιόδου γίνεται ουσιαστικά με την ίδια μορφή με την οποία είχε προγραμματιστεί και το προηγούμενο Κ.Π.Σ.

Οι ανάγκες της ελληνικής οικονομίας πριν από τον σχεδιασμό της νέας προγραμματικής περιόδου, όπως αυτές καταγράφονται από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας (ΥΠ.ΕΘ.Ο.), ήταν :

- Η επιδίωξη για πραγματική και σταθερή σύγκλιση της ελληνικής οικονομίας
- Η βελτίωση των υπηρεσιών εκπαίδευσης και κατάρτισης και η αντιμετώπιση του υψηλού επιπέδου ανεργίας
- Η διασφάλιση της προόδου στον τομέα του περιβάλλοντος
- Η αντιμετώπιση των διοικητικών αδυναμιών και των προβλημάτων που απορρέουν από αυτές
- Το έλλειμμα στις βασικές υποδομές και η αντιμετώπιση του
- Ο εκσυγχρονισμός και η ενίσχυση των παραγωγικών τομέων της οικονομίας
- Η καθυστέρηση στον τομέα των καινοτομιών
- Η διασφάλιση της ποιότητας ζωής

Πηγή : Υ.Π.Ε.Θ.Ο., 1999

Με βάση τις παραπάνω απαιτήσεις της ελληνικής οικονομίας, οι άξονες προτεραιότητας οι οποίοι σχεδιάστηκαν ήταν :

- Άξονας 1 : Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού
- Άξονας 2 : Ενίσχυση των βασικών υποδομών
- Άξονας 3 : Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των παραγωγικών τομέων
- Άξονας 4 : Βελτίωση της ποιότητας ζωής και του περιβάλλοντος
- Άξονας 5 : Ανάπτυξη της κοινωνίας της πληροφορίας
- Άξονας 6 : Περιφερειακή ανάπτυξη

Πηγή : Γκουμπανιτσία, 2010

Σύμφωνα με όλα τα παραπάνω, καταρτίστηκε το νέο Σ.Π.Α. όπως επίσης και 25 προγράμματα τα οποία χωρίζονταν σε Τ.Ε.Π. και σε Π.Ε.Π. και σε τέσσερις Κοινοτικές Πρωτοβουλίες, με τη συνδρομή των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ε.Ε.

Τα Π.Ε.Π. τα οποία καταρτίστηκαν ήταν ένα για κάθε μια από τις δεκατρείς περιφέρειες της Χώρας, δηλαδή Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Ηπείρου, Θεσσαλίας, Ιονίων Νήσων, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας, Αττικής, Πελοποννήσου, Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου και Κρήτης. Το κοινό σημείο όλων των Π.Ε.Π. ήταν να δώσουν την ικανότητα στις περιφέρειες να εφαρμόσουν δράσεις οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης όχι μόνο με έργα υποδομής αλλά και μέσω της στήριξης της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, της έρευνας και ανάπτυξης, των ανθρωπίνων πόρων και της δημιουργίας τοπικών θέσεων εργασίας (Καστανή, Περπερίδου, 2015)

Όσον αφορά τα Τ.Ε.Π. τα οποία καταρτίστηκαν, αυτά αφορούσαν τους βασικούς τομείς της Χώρας και ήταν :

- Εκπαίδευση : Εκσυγχρονισμός του εκπαιδευτικού συστήματος και βελτίωση των υποδομών
- Απασχόληση και επαγγελματική κατάρτιση : Επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο με στόχο την πρόληψη της ανεργίας και διευκόλυνση της επαγγελματικής επανένταξης προσαρμοσμένη στις ανάγκες της αγοράς εργασίας
- Οδικές υποδομές, αστικές και υπεραστικές συγκοινωνίες, αστική ανάπτυξη : Ένταξη της Χώρας στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών, περιορισμός της κυκλοφοριακής συμφόρησης και προστασία του περιβάλλοντος
- Ανταγωνιστικότητα : Ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και δημιουργία νέων με νέες μορφές χρηματοδοτήσεων
- Αγροτική ανάπτυξη : Εκσυγχρονισμός της γεωργίας με σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον και βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων
- Αλιεία : Εκσυγχρονισμός λαμβάνοντας υπόψη την προστασία των αλιευτικών πόρων και του περιβάλλοντος
- Πολιτισμός : Αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς
- Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια : Αναδιάρθρωση των υπηρεσιών της υγείας
- Κοινωνία της πληροφορίας : Προώθηση των νέων τεχνολογιών και ανάπτυξη συνδέσεων υψηλής ταχύτητας

Πηγή : Καστανή, Περπερίδου, 2015

Εκτός από τα Τ.Ε.Π. και τα Π.Ε.Π. τα οποία καταρτίστηκαν, οι χρηματοδοτήσεις στο Τ.Κ.Π.Σ. προέρχονταν και από τέσσερις Κοινοτικές Πρωτοβουλίες οι οποίες ήταν το EQUAL το οποίο αποτελούσε μια διεθνική συνεργασία για την προώθηση νέων πρακτικών καταπολέμησης των πάσης φύσεως διακρίσεων και των ανισοτήτων στην πρόσβαση στην αγορά εργασίας, το LEADER+ το οποίο ήταν πρόγραμμα για την ανάπτυξη της υπαίθρου μέσω ολοκληρωμένων αναπτυξιακών προγραμμάτων και συνεργασίας ομάδων τοπικής δράσης, το URBAN II που αποτελούσε πρόγραμμα για την ανάπτυξη της υπαίθρου μέσω ολοκληρωμένων αναπτυξιακών προγραμμάτων και το INTERREG III το οποίο προωθούσε τη διασυνοριακή, διεθνική και διαπεριφερειακή συνεργασία και απέβλεπε στην τόνωση της ανάπτυξης και σε ισόρροπη και αρμονική διευθέτηση του ευρωπαϊκού εδάφους (Γκουμπανιτάς, 2010)

Όσον αφορά τις χρηματοδοτήσεις ανά άξονα στο Τ.Κ.Π.Σ., αυτές φαίνονται στον παρακάτω πίνακα :

Πίνακας 2.3 : Ποσοστά χρηματοδοτήσεων ανά άξονα προτεραιότητας στο Τ.Κ.Π.Σ.

	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα / Άξονας Προτεραιότητας	Στόχος	Ποσοστό % στο σύνολο του Κ.Π.Σ.
Ε.Π.	Εκπαίδευση	Βελτίωση της εκπαίδευσης	8,76
Ε.Π.	Απασχόληση	Ίσες ευκαιρίες στην εργασία	6,66
1.	Ανθρώπινοι πόροι	Πρόληψη και αντιμετώπιση της ανεργίας	15,43
Ε.Π.	Οδικοί άξονες	Σύγχρονοι οδικοί άξονες	14,26
Ε.Π.	Σιδηρόδρομοι	Εκσυγχρονισμός	6,91
2.	Μεταφορές	Μείωση περιφερειακότητας	21,17
Ε.Π.	Ανταγωνιστικότητα	Στόχος οι ΜΜΕ	9,30
3.	Ανταγωνιστικότητα	Αναδιάρθρωση της βιομηχανίας	9,30
	Αγροτική ανάπτυξη	Ιδιωτικές επενδύσεις	5,80
	Αλιεία	Εξορθολογισμός παραγωγής	1,11
4.	Ανάπτυξη της υπαίθρου και αλιεία	Ανταγωνιστικότητα αγροτικών ζωνών και αειφορία	6,91
Ε.Π.	Περιβάλλον	Αειφόρος ανάπτυξη	2,29
Ε.Π.	Πολιτισμός	Πολιτιστική κληρονομιά	1,95
Ε.Π.	Υγεία - Πρόνοια	Αποτελεσματικότητα συστήματος	1,81
5.	Ποιότητα ζωής	Βελτίωση όρων διαβίωσης	6,04
Ε.Π.	Κοινωνία της πληροφορίας	Ανάπτυξη	8,00
6.	Κοινωνία της πληροφορίας	Αποτελεσματικότητα των κυβερνητικών δράσεων και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων	8,00
	Τομεακά προγράμματα		66,87
7.	Περιφερειακή ανάπτυξη	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και αύξηση της απασχόλησης	
1	Αν. Μακεδονία και Θράκη		3,45

2	Κεντρική Μακεδονία		4,25
3	Δυτική Μακεδονία		1,75
4	Ήπειρος		2,05
5	Θεσσαλία		2,65
6	Ιόνια Νησιά		1,15
7	Δυτική Ελλάδα		2,25
8	Στερεά Ελλάδα		2,50
9	Αττική		5,26
10	Πελοπόννησος		2,15
11	Βόρειο Αιγαίο		1,70
12	Νότιο Αιγαίο		1,75
13	Κρήτη		2,20
	Περιφερειακά προγράμματα		33,13

Πηγή : Χαράλαμπος, 2004

Στον παραπάνω πίνακα μπορούμε να παρατηρήσουμε την γενικότερη διάρθρωση των χρηματοδοτήσεων στο Γ΄ Κ.Π.Σ. ανά άξονα προτεραιότητας. Ο άξονας της περιφερειακής ανάπτυξης ουσιαστικά παραμένει στα ίδια ποσοστά με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο. Παρόλα αυτά σημαντικό μερίδιο της χρηματοδότησης παίρνει ο άξονας των μεταφορών (Άξονας προτεραιότητας 1,2) όπου το ποσοστό το οποίο καταλαμβάνει στο σύνολο της χρηματοδότησης είναι πάνω από το 30%. Την Τρίτη θέση στην χρηματοδότηση λαμβάνει ο άξονας της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας (Άξονας προτεραιότητας 3) και ο άξονας της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού και προώθησης της απασχόλησης και εμφανίζονται για πρώτη φορά και οι άξονες προτεραιότητας για την ποιότητα ζωής και κοινωνία της πληροφορίας (Άξονες προτεραιότητας 5,6). Συμπερασματικά, θα μπορούσαμε να πούμε πως στην προγραμματική περίοδο η οποία μελετάτε στο παρών υποκεφάλαιο, σημαντική προτεραιότητα δίνεται στον άξονα των μεταφορών. Κατά την διάρκεια της περιόδου αυτής, οι ρυθμοί ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας είναι πάνω από το μέσο κοινοτικό όρο και προβλέπεται να παραμείνουν έτσι, έχοντας ως αποτέλεσμα την σύγκλιση της Χώρας με τα υπόλοιπα κράτη – μέλη της Ε.Ε (Ψυχάρης, 2000).

2.6 Δ΄ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (Ε.Σ.Π.Α.) 2007 – 2013

Η νέα προγραμματική περίοδος ουσιαστικά αποτελεί τη συνέχεια της προηγούμενης. Ο κεντρικός στόχος της νέας προγραμματικής περιόδου αποτελεί «η διερεύνηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της χώρας, η διατήρηση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης και η αύξηση της παραγωγικότητας σε επίπεδα υψηλότερα του μέσου κοινοτικού όρου για την τόνωση της απασχόλησης, την επίτευξη της πραγματικής σύγκλισης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής όλων των πολιτών χωρίς αποκλεισμούς.»(ΥΠ.ΑΝ.ΥΠ., 2012). Ο παραπάνω στόχος ουσιαστικά καλύπτεται από ένα ευρύ φάσμα προτεραιοτήτων από τους οποίους οι κυριότεροι, όπως αναφέρονται μέσα στο κείμενο του Ε.Σ.Π.Α., είναι η εξωστρέφεια, η περιφερειακή ανάπτυξη, η απασχόληση και η κοινωνική συνοχή, η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, η έμφαση στην εκπαίδευση και στους νέους, η ποιότητα, η τεχνολογία, η καινοτομία και ο σεβασμός στο περιβάλλον. Η εξειδίκευση στις παραπάνω προτεραιότητες γίνεται

μέσω 17 γενικών στόχων οι οποίοι χωρίζονται σε πέντε θεματικές προτεραιότητες. Επιπλέον, καταρτίζονται 14 Επιχειρησιακά Προγράμματα, από τα οποία τα εννέα είναι Τομεακά και τα πέντε Περιφερειακά, και 14 Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας (ΥΠ.ΑΝ.ΥΠ., 2012, Γκουμπανιτσία, 2010). Τέλος, για την καλύτερη επίτευξη των στόχων, «η διάρθρωση και η στρατηγική των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων βρίσκονται σε πλήρη συνάφεια με τις θεματικές προτεραιότητες της αναπτυξιακής στρατηγικής και ο κάθε Γενικός Στόχος εξυπηρετείται, άμεσα και έμμεσα, από την αλληλεπίδραση Τομεακών και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων...και με τους επιμέρους Στόχους των 3 Διαρθρωτικών Ταμείων (Ε.Τ.Π.Α., Ε.Κ.Τ., Ταμείο Συνοχής)» (ΥΠ.ΑΝ.ΥΠ., 2012).

Τα Π.Ε.Π. και τα Τ.Ε.Π. τα οποία καταρτίστηκαν ήταν :

- Τομεακά Επιχειρησιακά προγράμματα για την περίοδο 2007 – 2013
 1. Ε.Π. Περιβάλλον – Αειφόρος Ανάπτυξη
 2. Ε.Π. Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας
 3. Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα
 4. Ε.Π. Ψηφιακή Σύγκλιση
 5. Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού
 6. Ε.Π. Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση
 7. Ε.Π. Διοικητική Μεταρρύθμιση
 8. Ε.Π. Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής
 9. Ε.Π. Εθνικό Αποθεματικό Απρόβλεπτων
- Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα για την περίοδο 2007 - 2013
 1. Ε.Π. Μακεδονίας – Θράκης
 2. Ε.Π. Δυτικής Ελλάδας – Πελοποννήσου – Ιονίων Νήσων
 3. Ε.Π. Κρήτης – Νήσων Αιγαίου
 4. Ε.Π. Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας – Ηπείρου
 5. Ε.Π. Αττικής

Πηγή : Γκουμπανιτσία, 2010

Όσον αφορά την κατανομή των πόρων στην προγραμματική περίοδο η οποία μελετάτε στο παρών υποκεφάλαιο, φαίνεται στον παρακάτω πίνακα :

Πίνακας 2.4 : Κατανομή πόρων στο Ε.Σ.Π.Α. 2007 – 2013

Αξονες προτεραιότητας		Χρηματοδότηση στην αρχή του Κ.Π.Σ	Χρηματοδότηση στο τέλος του Κ.Π.Σ.
1	Περιβάλλον – Αειφόρος Ανάπτυξη	8,80	10,50
2	Ενίσχυση Προσπελασιμότητας	18,10	17,70
3	Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα	6,30	6,90
4	Ψηφιακή Σύγκλιση	4,20	3,30
5	Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού	11,10	9,80
6	Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση	7,10	5,60
7	Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013	2,50	1,90
8	Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής	0,90	0,90

9	Περιφερειακά Προγράμματα	40,20	42,60
10	Εθνικό Αποθεματικό Απρόβλεπτων	0,80	0,80

Πηγή : Εξάρχου, 2016

Στον παραπάνω πίνακα, με μια πρώτη ματιά μπορούμε να παρατηρήσουμε πως δεν υπάρχουν σημαντικές αποκλίσεις στις κατανομές των πόρων στην αρχή και στο τέλος του Ε.Σ.Π.Α. Παρόλα αυτά, βλέπουμε πως αυξάνεται σε μεγάλο βαθμό σε σχέση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο η χρηματοδότηση στα Π.Ε.Π.

Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε πως ένα αρκετά σημαντικό στοιχείο το οποίο χαρακτηρίζει την περίοδο αυτή αποτελεί η οικονομική κρίση η εξάπλωση της οποίας έγινε κατά το β' εξάμηνο του 2008 και τον Νοέμβριο του ίδιου έτους ψηφίστηκε από την Ελληνική Κυβέρνηση το σχέδιο «*Ενίσχυσης της ρευστότητας της οικονομίας*» για την αντιμετώπιση της κρίσης (ΥΠ.ΑΝ.ΥΠ., 2012).

2.7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΣΤΗΚΑΝ ΣΤΟ Β' Κ.Π.Σ. ΚΑΙ ΤΟ Ε.Σ.Π.Α. 2007-2013

Στα παραπάνω υποκεφάλαια, αναφέρθηκαν οι βασικοί στόχοι στρατηγικής, οι κατανομές των πόρων, το γενικότερο οικονομικό πλαίσιο και κάποια από τα αποτελέσματα της κάθε προηγούμενης προγραμματικής περιόδου. Η ανάλυση της παρούσας προγραμματικής περιόδου (Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020) θα γίνει λεπτομερώς στο κεφάλαιο 3. Συγκρίνοντας τα στοιχεία των παραπάνω κεφαλαίων, αρχικά μπορούμε να πούμε πως τα προγράμματα ευρωπαϊκών ενισχύσεων ακολουθούν μια εξελικτική πορεία από την αρχή τους μέχρι και το Ε.Σ.Π.Α 2007-2013. Παράλληλα, παρατηρούμε πως, παρά την εξελικτική τους πορεία, οι στόχοι της κάθε περιόδου ήταν και αυτοί προσαρμοσμένοι στις απαιτήσεις αλλά και τις οικονομικές συγκυρίες της κάθε περιόδου, έχοντας παράλληλα έναν γενικότερο στόχο ο οποίος είναι η σύγκλιση των οικονομιών των περιφερειών της Ε.Ε. Ως μια συνολικότερη αποτίμηση, θα μπορούσαμε να αναφέρουμε αρχικά πως οι Κοινοτικές Ενισχύσεις ξεκίνησαν από τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα, τα οποία ήταν μια πρώτη προσπάθεια άσκησης περιφερειακής πολιτικής και τα οποία αποτέλεσαν σε μεγάλο βαθμό συγκυριακές δράσεις για πρόσθετη χρηματοδότηση στην Χώρα. Το Α' Κ.Π.Σ. ουσιαστικά εφαρμόστηκε παράλληλα με τα Μ.Ο.Π. και χαρακτηρίστηκε από τις υψηλές χρηματοδοτήσεις στην περιφερειακή ανάπτυξη αλλά και από την έναρξη της κατασκευής των μεγάλων έργων υποδομής. Η εμπειρία που αποκτήθηκε από τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους μεταφέρθηκε στο Β' Κ.Π.Σ. όπου δημιουργήθηκαν νέες δομές και θεωρούνταν πως αποτέλεσε τη βάση για μακροπρόθεσμη ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα. Στην Γ' Προγραμματική Περίοδο σημαντική προτεραιότητα δίνεται στον άξονα των μεταφορών αλλά επίσης και οι ρυθμοί ανάπτυξης της οικονομίας είναι πάνω από τον κοινοτικό μέσο όρο των υπόλοιπων Χωρών της Ε.Ε. Τέλος, η προηγούμενη προγραμματική περίοδος χαρακτηρίζεται από την οικονομική κρίση. Όλα τα προηγούμενα Κοινοτικά Πλαίσια είχαν δράσεις για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, άλλα σε μεγαλύτερο και άλλα σε μικρότερο βαθμό, και παράλληλα πολλές από τις δράσεις στήριζαν άμεσα ή έμμεσα την αύξηση της επιχειρηματικότητας. Λόγω του γεγονότος πως για τις τρεις πρώτες προγραμματικές περιόδους δεν υπάρχουν πολλά ελεύθερα διαθέσιμα

στοιχεία, θα επικεντρωθούμε στην ανάλυση του ποσοστού στο οποίο έχει αυξηθεί η επιχειρηματικότητα στις Γ' και Δ' Προγραμματικές Περιόδους, σε επόμενο κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΤΟ ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΓΙΑ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΣΠΑ) 2014 – 2020

3.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το ΕΣΠΑ 2014-2020 και η νέα προγραμματική περίοδος αποτελούν και το τρέχον πρόγραμμα κοινοτικής στήριξης στην Ελλάδα, το οποίο αποτελεί και το αντικείμενο της παρούσας εργασίας. Όπως αναφέρθηκε στα προηγούμενα κεφάλαια, η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας είναι ένα πολυδιάστατο θέμα το οποίο εξαρτάτε από πολλούς παράγοντες. Για τον παραπάνω λόγο, στα προηγούμενα προγράμματα κοινοτικής στήριξης, οι ενισχύσεις δεν αφορούσαν μόνο έναν τομέα της οικονομίας, αλλά υπήρχαν δράσεις οι οποίες αφορούσαν όλους τους τομείς της κοινωνίας και της οικονομίας όπως επίσης και οι στόχοι της κάθε προγραμματικής περιόδου αναπτύσσονταν στα πλαίσια των απαιτήσεων και των οικονομικών συγκυριών που εξελίσσονταν στην περίοδο αυτή. Η νέα προγραμματική περίοδος ουσιαστικά υλοποιείται σε μια εποχή όπου οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης των προηγούμενων ετών είναι αισθητές σε όλους τους τομείς της κοινωνίας και της οικονομίας, καθώς η Χώρα δεν έχει ακόμη βγει από αυτή. Για τον παραπάνω λόγο και οι στόχοι του νέου κοινοτικού πλαισίου στήριξης είναι προσαρμοσμένοι στις νέες συνθήκες οι οποίες επικρατούν στην ελληνική οικονομία. Στον κεφάλαιο αυτό, αρχικά θα γίνει μια καταγραφή των γενικότερων οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών οι οποίες επικρατούν κατά τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος. Στη συνέχεια θα αναφερθούν οι βασικοί στόχοι και άξονες πολιτικής της νέας προγραμματικής περιόδου και τέλος θα αναφερθούν τα προγράμματα και οι δράσεις οι οποίες έχουν ως στόχο την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.

3.2 Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Δεν γίνεται να αναφερθούμε στη νέα προγραμματική περίοδο χωρίς να αναφερθούμε στην οικονομική κρίση και στις επιπτώσεις τις οποίες αυτή είχε στην οικονομία και την κοινωνία. Η ελληνική οικονομία βρίσκεται σε ύφεση από το 2009 και μετά, δηλαδή από την έναρξη της κρίσης στη Χώρα μας. Παρόλα αυτά, πριν από την κρίση και πιο συγκεκριμένα από την αρχή της δεκαετίας του '90, η ελληνική οικονομία αναπτυσσόταν γρήγορα έχοντας μια άνθηση της εγχώριας ζήτησης, ιδιαίτερα της κατανάλωσης και των επενδύσεων σε κατοικίες. Οι ξένες επενδύσεις στην Χώρα κατά την περίοδο αυτή παρέμεναν πολύ χαμηλές (ΥΠΑΑΝ, 2014).

Όσον αφορά την κατάσταση η οποία επικρατεί στη Χώρα από την κρίση και μετά, ένα από τα αποτελέσματα είναι το Α.Ε.Π. της Χώρας να έχει συρρικνωθεί σωρευτικά περίπου κατά 25%, κάτι το οποίο οφείλεται τόσο στη μείωση της κατανάλωσης όσο και των επενδύσεων. Παράλληλα, η ανεργία είχε φτάσει το 27% το 2013, ενώ το ποσοστό ανεργίας στους νέους ξεπερνάει το 60%, το οποίο αποτελεί και το υψηλότερο μεταξύ των Χωρών της Ε.Ε. αλλά και ο αριθμός των ανθρώπων που

βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού έφτασε το 31% του συνολικού πληθυσμού. Επίσης, η διάρθρωση της απασχόλησης ανά τομέα παραγωγής μας δείχνει μια σημαντική απόκλιση της ελληνικής οικονομίας από το μέσο όρο της Ε.Ε. (ΥΠΑΑΝ, 2014).

Όσον αφορά την επιχειρηματικότητα η οποία αποτελεί και το αντικείμενο μελέτης της παρούσας εργασίας αλλά και τον κλάδο στον οποίο θα δοθεί μεγαλύτερη έμφαση, όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στο κείμενο του Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020, οι επιχειρήσεις της χώρας παρουσιάζουν χαμηλή ανταγωνιστικότητα κάτι το οποίο οφείλεται σε πολλούς παράγοντες. Αρχικά, υπάρχει ένα ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό πολύ μικρών και μικρό-μεσαίων επιχειρήσεων οι οποίες λειτουργούν με χαμηλή παραγωγικότητα και είναι κυρίως οικογενειακού χαρακτήρα. Επίσης, αναφορικά με τις επιχειρήσεις της Χώρας, υπάρχει εξειδίκευση σε δραστηριότητες χαμηλής προστιθέμενης αξίας οι οποίες έχουν χαμηλή και περιορισμένη εισαγωγή καινοτομιών όπως επίσης υπάρχει και η έλλειψη της καθετοποίησης εντός των παραγωγικών κλάδων και έλλειψη επαρκούς διασύνδεσης με συμπληρωματικούς κλάδους. Τα παραπάνω είναι αποτελέσματα και της έλλειψης κουλτούρας επιχειρηματικής συνεργασίας μεταξύ των βασικών φορέων των παραγωγικών συστημάτων, του μη φιλικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος και της γραφειοκρατίας, του δύσκαμπτου και αναποτελεσματικού νομοθετικού πλαισίου και των θεσμικών εμποδίων και αντικινήτρων για την ανάπτυξη επιχειρήσεων (ΥΠΑΑΝ, 2014).

Στο παραπάνω οικονομικό και κοινωνικό πλαίσιο έρχεται να υλοποιηθεί η νέα προγραμματική περίοδος και το ΕΣΠΑ 2014-2020 στο οποίο μεγάλη έμφαση δίνεται στην επιχειρηματικότητα. Οι στόχοι της νέας προγραμματικής περιόδου συνδέονται άμεσα με τους στόχους της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» οι οποίοι φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 3.1 : Στόχοι της Ελλάδας σε σχέση με τη Στρατηγική «Ευρώπη 2020»

Στρατηγική «Ευρώπη 2020»		Στόχοι «Ευρώπη 2020»	Υφιστάμενη κατάσταση στην Ελλάδα	Στόχοι της χώρας για το 2020
1	Επενδύσεις σε Ε&Α (% του ΑΕΠ)	3%	0,57% (2007) 0,67% (2011)	1,2%
2	Ποσοστό απασχόλησης (ηλικίες 20-64)	75%	64% (2010) 59,9% (2011) 55,3% (2012)	70%
3	Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου (%)	Κάτω από 10%	13,7% (2010) 13,1% (2011)	9,7%

			11,4% (2012)	
4	Ολοκλήρωση τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (%)	Τουλάχιστον 40% των νέων ηλικίας 30-34 ετών	28,4% (2010) 28,9% (2011) 30,9% (2012)	32%
5	Μείωση αριθμού ατόμων σε κατάσταση ή σε κίνδυνο φτώχειας ή αποκλεισμού	20 εκατομμύρια	3.046.000 (2008) 3.031.000 (2010) 3.403.000 (2011) 3.795.100 (2012)	Μείωση κατά 450.000

Πηγή : ΥΠΑΑΝ, 2014, Ιδία επεξεργασία

Στους στόχους της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» οι οποίοι αναφέρθηκαν παραπάνω, συμπεριλαμβάνονται και στόχοι για τη διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος, όπως είναι η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οι οποίοι δεν αναφέρθηκαν διότι δεν συμπεριλαμβάνονται στο αντικείμενο μελέτης της παρούσας εργασίας. Από τα στατιστικά του παραπάνω πίνακα μπορούμε να συμπεράνουμε πως έχει γίνει προσπάθεια επίτευξης των στόχων της Χώρας, ειδικότερα στις επενδύσεις σε Έρευνα και Ανάπτυξη, αλλά παρόλα αυτά η ανεργία και οι συνέπειες της αποτελεί ένα από τα βασικότερα προβλήματα τα οποία πρέπει να αντιμετωπιστούν.

3.3 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2014-2020

Το αναπτυξιακό όραμα της νέας προγραμματικής περιόδου αποβλέπει «στην αναγέννηση της ελληνικής οικονομίας με ανάταξη και αναβάθμιση του παραγωγικού και κοινωνικού ιστού της χώρας και τη δημιουργία και διατήρηση βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, έχοντας ως αιχμή την εξωστρέφει, καινοτόμο και ανταγωνιστική επιχειρηματικότητα και γνώμονα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης» (ΥΠΑΑΝ, 2014). Είναι σαφές και μόνο από το όραμα της νέα περιόδου πως η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας αποτελεί έναν από τους κύριους στόχους για την έξοδο από της κρίση. Βασικές επιδιώξεις αποτελούν οι δημιουργία προϋποθέσεων ανάπτυξης που θα στηρίζονται στην ανταγωνιστικότητα, την καινοτομία και την εξωστρέφεια των επιχειρήσεων της χώρας. Τα μέτρα και οι μεταρρυθμίσεις της προγραμματικής περιόδου η οποία μελετάται αναμένεται να αυξήσουν τις παραγωγικές επενδύσεις και την απασχόληση, να μειώσουν την ανεργία, να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και του ισοζυγίου των εμπορικών συναλλαγών, να μειώσουν τις οικονομικές, κοινωνικές και χωρικές ανισότητες και γενικότερα να έχουμε έναν εκσυγχρονισμό του κράτους

και των κρατικών λειτουργιών σε όλους τους τομείς. Οι χρηματοδοτικές προτεραιότητες για την επίτευξη του οράματος και των στόχων της νέας προγραμματικής περιόδου είναι :

- **1.** Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων (ιδιαίτερα των ΜμΕ), μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα με αιχμή την καινοτομία και την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας.
- **2.** Ανάπτυξη και αξιοποίηση των ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση.
- **3.** Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον.
- **4.** Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.
- **5.** Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Πηγή : ΥΠΑΑΝ, 2014

Όπως φαίνεται και από τις παραπάνω χρηματοδοτικές προτεραιότητες, η επιχειρηματικότητα αποτελεί έναν από του κύριους στόχους της νέας προγραμματικής περιόδου. Στόχος αποτελεί η δημιουργία ενός περιβάλλοντος φιλικού προς τις επιχειρήσεις και η προσέλκυση επενδύσεων. Οι ενισχύσεις θα εστιάσουν κατά κύριο λόγο σε επιλεγμένα πεδία οικονομικής δραστηριότητας έχοντας ταυτόχρονα μια παράλληλη στήριξη στην καινοτομική επιχειρηματικότητα, στην παραγωγή και αξιοποίηση της νέας επιστημονική και τεχνολογικής γνώσης αλλά και το άνοιγμα σε νέες αγορές προϊόντων και υπηρεσιών που επιφέρουν προστιθέμενη αξία. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους τομείς της μεταποίησης, του αγροτοδιατροφικού τομέα, του τουρισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας οι οποίοι αποτελούν και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της. Κύριος στόχος αποτελεί η δημιουργία προστιθέμενης αξίας στο πρωτογενές παραγόμενο προϊόν, η εισαγωγή καινοτομιών και η εξωστρέφεια. Αναλυτικά, οι στόχοι για κάθε μια από τις πέντε χρηματοδοτικές προτεραιότητες φαίνεται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 3.2 : Χρηματοδοτικές προτεραιότητες του Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020

Χρηματοδοτικές προτεραιότητες	Βασικοί τομείς	Στόχοι
1. Ανταγωνιστικότητα α-Επιχειρηματικότητας	<ul style="list-style-type: none"> • Ενέργεια • Αγροδιατροφικός τομέας • Γαλάζια ανάπτυξη • Τεχνολογίες πληροφορίας και 	<ul style="list-style-type: none"> • Έξυπνη εξειδίκευση, καινοτομία και έρευνα και ανάπτυξη • Περιφερειακές προτεραιότητες και δυνατά σημεία

	<p>επικοινωνίας</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιβάλλον • Φαρμακευτικά προϊόντα • Υγεία • Μεταφορές και logistics • Πολιτισμός και τουρισμός 	<ul style="list-style-type: none"> • Ενισχυτικές και υποστηρικτικές δομές επιχειρηματικότητας • Πρόσβαση σε χρηματοδότηση • Ανάπτυξη κουλτούρας επιχειρηματικής συνεργασίας • Επέκταση σε νέες αγορές και εμπλουτισμός προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος • Ανάδειξη και αξιοποίηση πολιτιστικής κληρονομιάς, δημιουργικής βιομηχανίας και σύγχρονης πολιτιστικής δημιουργίας
<p>2. Ανθρώπινο δυναμικό</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υγεία 	<ul style="list-style-type: none"> • Αναδιάταξη του υφιστάμενου μοντέλου παροχής υπηρεσιών υγείας προκειμένου να βελτιωθεί η σχέση κόστους-αποτελέσματος • Πρόσβαση για όλους σε υψηλής ποιότητας υγεία • Πρωτοβάθμια φροντίδα • Επικέντρωση σε όσους απειλούνται με αποκλεισμό
	<ul style="list-style-type: none"> • Κοινωνική ενσωμάτωση 	<ul style="list-style-type: none"> • Στοχευμένες παρεμβάσεις για την καταπολέμηση των συνεπειών της κρίσης • Ενδυνάμωση των δημόσιων πολιτικών πρόληψης και καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού • Παρεμβάσεις για

		<p>παραδοσιακές ομάδες-στόχους των προνομιακών πολικών αλλά και άλλες κατηγορίες που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σύνδεση με κοινωνία πολιτών • Μετανάστευση
	<ul style="list-style-type: none"> • Απασχόληση, εκπαίδευση και δεξιότητες 	<ul style="list-style-type: none"> • Διευκόλυνση εισόδου στην αγορά εργασίας και εξασφάλιση της πρώτης απασχόλησης • Σύνδεση εκπαίδευσης και απασχόλησης-κατευθυνόμενες από τη ζήτηση δεξιότητες • Αναβάθμιση της απασχολησιμότητας • Επιδότηση της απασχόλησης • Δράσεις για την ένταξη στην αγορά εργασίας των νέων και των μακροχρόνια άνεργων • Μέγιστη συνέργεια με την πρωτοβουλία «Εγγύηση για την νεολαία» • Αξιοποίηση της κοινωνικής οικονομίας • Επαναπροσδιορισμός λειτουργικού μοντέλου ΟΑΕΔ και αναδιοργάνωση του • Καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας • Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του

		<p>ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δια βίου μάθηση
3. Προστασία του περιβάλλοντος- Οικονομία φιλική στο περιβάλλον		<ul style="list-style-type: none"> • Αποδοτική χρήση των πόρων και χαμηλά επίπεδα εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα • Αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων- Ανακύκλωση • Επιχειρηματικές ευκαιρίες σε αναπτυσσόμενους κλάδους • Εξοικονόμηση ενέργειας- Ενεργειακή αποδοτικότητα • ΑΠΕ • Διαχείριση και πρόληψη των κινδύνων από την κλιματική αλλαγή • Προστασία και ανάδειξη της βιοποικιλότητας και του φυσικού τοπίου • Προστασία πολιτιστικού περιβάλλοντος • Ολοκληρωμένη Αστική Ανάπτυξη
4. Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός υποδομών, μεταφορών και ενέργειας.	<ul style="list-style-type: none"> • Μεταφορές 	<ul style="list-style-type: none"> • Ολοκλήρωση βασικών δικτύων • Ανάπτυξη δικτύων για ενίσχυση της επιχειρηματικότητας • Προώθηση συνδεδεμένων μεταφορών-κόμβοι logistics • Αναβάθμιση λιμένων
	<ul style="list-style-type: none"> • Ενέργεια 	<ul style="list-style-type: none"> • Εκσυγχρονισμός και

		<p>επέκταση των δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία προϋποθέσεων ανταγωνιστικής αγοράς
5. Θεσμική επάρκεια δημόσιας διοίκησης	<ul style="list-style-type: none"> • Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του ΕΣΠΑ 	<ul style="list-style-type: none"> • Εθνικό επίπεδο • Περιφερειακό επίπεδο • Τοπικό επίπεδο • Απλοποίηση συστήματος διαχείρισης • Υποστήριξη δικαιούχων
	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσια διοίκηση/Οριζόντιες παρεμβάσεις 	<ul style="list-style-type: none"> • Απλοποίηση/κωδικοποίηση νομοθεσίας • Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού • Εκπαιδευμένο και αποτελεσματικό ανθρώπινο δυναμικό • Ηλεκτρονική διακυβέρνηση
	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσια διοίκηση/Τομεακές παρεμβάσεις 	<ul style="list-style-type: none"> • Φιλικό προς τις επιχειρήσεις περιβάλλον • Δικαιοσύνη • Υγεία • Δημοσιονομική και φορολογική μεταρρύθμιση

Πηγή : ΥΠΑΑΝ, 2014, Ιδία επεξεργασία

Όπως φαίνεται στον παραπάνω πίνακα, οι στόχοι του ΕΣΠΑ 2014-2020 αφορούν όλους τους τομείς της κοινωνίας και της οικονομίας. Με βάση το όραμα του προγράμματος που αναφέρθηκε παραπάνω και τις χρηματοδοτικές προτεραιότητες, γίνεται διαχωρισμός του προγράμματος σε θεματικούς στόχους οι στους οποίους στη συνέχεια εντάσσονται οι δράσεις του προγράμματος. Οι θεματικοί στόχοι είναι :

- **ΘΣ 1:** Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας

- **ΘΣ 2** : Βελτίωση της πρόσβασης σε Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), της χρήσης και της ποιότητάς τους
- **ΘΣ 3** : Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων συμπεριλαμβανομένων και αυτών του γεωργικού τομέα και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας
- **ΘΣ 4** :Υποστήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους του τομείς
- **ΘΣ 5** : Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης των κινδύνων
- **ΘΣ 6** : Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων
- **ΘΣ 7** : Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των εμποδίων σε βασικές υποδομές δικτύων
- **ΘΣ 8** : Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
- **ΘΣ 9** : Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας και κάθε διάκρισης
- **ΘΣ 10** : Επένδυση στην εκπαίδευση και κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και στη δια βίου μάθηση
- **ΘΣ 11** : Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημοσίων υπηρεσιών και των φορέων, καθώς και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης

Πηγή : ΥΠΑΑΝ, 2014

3.4 ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2014-2020

Οι παραπάνω θεματικοί στόχοι αφορούν όλοι άμεσα ή έμμεσα την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας. Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, στη νέα προγραμματική περίοδο έχουν καταρτιστεί 7 τομεακά και 13 περιφερειακά προγράμματα στα οποία συμπεριλαμβάνονται δράσεις για την επίτευξη των στόχων του κάθε προγράμματος. Τα τομεακά προγράμματα της νέας περιόδου είναι :

3.4.1 Τ.Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» του οποίου στρατηγικός στόχος αποτελεί η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, η μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και η αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας. Οι ενισχύσεις αφορούν του ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς κλάδους της οικονομίας όπως είναι ο τουρισμός, ο αγροδιατροφικός τομέας αλλά και η μεταποίηση και οι υπηρεσίες υψηλής εγχώριας προστιθέμενης αξίας μέσω της στήριξης της καινοτομικής δραστηριότητας, της παραγωγής και αξιοποίησης νέας επιστημονικής και τεχνολογικής γνώσης και του ανοίγματος σε νέες αγορές προϊόντων και υπηρεσιών (ΥΠΑΑΝ, 2014). Οι δράσεις του προγράμματος φαίνονται στον παρακάτω.

Α΄ κύκλος δράσεων ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας :

- **Πτυχιούχοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης** (συνολική χρηματοδότηση 50 εκατ. Ευρώ)
- **Νεοφυής επιχειρηματικότητα** (συνολική χρηματοδότηση 72 εκατ. Ευρώ)
- **Αναβάθμιση πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων** (συνολική χρηματοδότηση 110 εκατ. Ευρώ)
- **Ενίσχυση τουριστικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων** (συνολική χρηματοδότηση 90 εκατ. Ευρώ)

Β΄ κύκλος δράσεων ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας :

- **Πτυχιούχοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης** (συνολική χρηματοδότηση 50 εκατ. Ευρώ)
- **Νεοφυής επιχειρηματικότητα** (συνολική χρηματοδότηση 48 εκατ. Ευρώ)
- **Αναβάθμιση πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων** (συνολική χρηματοδότηση 70 εκατ. Ευρώ)

Επιπλέον δράσεις :

- Δράση για τη δικτύωση των επιχειρήσεων (δημιουργία clusters, meta-clusters)
- Πρόγραμμα αναβάθμισης υφιστάμενων επιχειρήσεων μεσαίου μεγέθους
- Συμπράξεις επιχειρήσεων με ερευνητικούς φορείς για την προαγωγή επενδύσεων στην έρευνα και την καινοτομία
- Διακρατικές συνεργασίες στην έρευνα και τεχνολογία
- Ειδικές δράσεις στους τομείς έρευνας
- Δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων τοπικής εμβέλειας σε σχέση με τη μεταποίηση και την εφοδιαστική αλυσίδα

Πηγή : Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, 2016

3.4.2 *Τ.Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη»* του οποίου οι στόχοι όσον αφορά τις μεταφορές αποτελούν την προώθηση της ολοκλήρωσης των υποδομών (οδικών, σιδηροδρομικών, λιμένων, αεροδρομίων), την προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών και τον εκσυγχρονισμό του συστήματος μεταφορών, τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας καθώς και την ανάπτυξη βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών για την ενίσχυση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας. Όσον αφορά το περιβάλλον, οι στόχοι του προγράμματος συνίστανται στην προστασία και αξιοποίηση του περιβάλλοντος ως μέσου για την υποστήριξη σε μια οικονομία φιλική προς το περιβάλλον με τη δημιουργία ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων για την προσέλκυση επενδύσεων και την παροχή ευκαιριών άσκησης επιχειρηματικών

δραστηριοτήτων στον τομέα αυτόν (ΥΠΑΑΝ, 2014). Οι δράσεις του προγράμματος είναι :

A) Δράσεις στον τομέα του Περιβάλλοντος είναι :

- **Ολοκληρωμένη διαχείριση απορριμμάτων** (συνολική χρηματοδότηση 270 εκατ. Ευρώ)
- **Ολοκλήρωση των υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων σε οικισμούς πληθυσμού 2.000-15.000 κατοίκων** (συνολική χρηματοδότηση 49 εκατ. Ευρώ)
- **Ολοκλήρωση των υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων σε οικισμούς Β΄ προτεραιότητας Αττικής** (συνολική χρηματοδότηση 150 εκατ. Ευρώ)
- **Κατασκευή ταμιευτηρίων νερού, έργων υδροληψίας, διυλιστηρίων νερού καθώς και κατασκευή νέων εξωτερικών υδραγωγείων** (συνολική χρηματοδότηση 30 εκατ. Ευρώ)
- **Έργα μείωσης διαρροών δικτύων ύδρευσης** (συνολική χρηματοδότηση 30 εκατ. Ευρώ)
- **Προστασία, ανάπτυξη και προβολή δημόσιων τουριστικών κεφαλαίων με ιδιαίτερο περιβαλλοντικό, τουριστικό, πολιτιστικό και αρχαιολογικό ενδιαφέρον** (συνολική χρηματοδότηση 28 εκατ. Ευρώ)
- **Περιβαλλοντικές μελέτες για τις περιοχές του εθνικού δικτύου NATURA** (συνολική χρηματοδότηση 17,5 εκατ. Ευρώ)
- **Εφαρμογή συστημάτων αφαλάτωσης νησιωτικών-παράκτιων περιοχών** (συνολική χρηματοδότηση 16 εκατ. Ευρώ)
- **Αποκατάσταση ρυπασμένων χώρων** (συνολική χρηματοδότηση 13 εκατ. Ευρώ)

B) Δράσεις στον τομέα των Υποδομών είναι :

- **Κατασκευή αυτοκινητοδρόμων στο Διευρωπαϊκό Οδικό Δίκτυο** (συνολική χρηματοδότηση 513,3 εκατ. Ευρώ)
- **Κατασκευή σιδηροδρομικών και οδικών συνδέσεων με λιμάνια** (συνολική χρηματοδότηση 41 εκατ. Ευρώ)
- **Εγκατάσταση ηλεκτροκίνησης και σύγχρονων συστημάτων σηματοδότησης και τηλεπικοινωνιών σε τμήματα του σιδηροδρομικού δικτύου** (συνολική χρηματοδότηση 215 εκατ. Ευρώ)
- **Εξασφάλιση διαλειτουργικότητας στο σιδηροδρομικό δίκτυο** (συνολική χρηματοδότηση 35 εκατ. Ευρώ)

- **Συστήματα αερόναυτιλίας και διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας** (συνολική χρηματοδότηση 35 εκατ. Ευρώ)
- **Συστήματα διαχείρισης της θαλάσσιας κυκλοφορίας, ασφάλειας, ναυσιπλοΐας και έρευνας και διάσωσης στη θάλασσα** (συνολική χρηματοδότηση 35,9 εκατ. Ευρώ)

Πηγή : Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, 2016

3.4.3 *T.E.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»* του οποίου στόχος αποτελεί η στήριξη της δημιουργίας βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, η προώθηση της ενεργητικής ένταξης στην αγορά εργασίας και της ένταξης των ευάλωτα κοινωνικών ομάδων, η βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος και η σύνδεση του με την αγορά εργασίας και η δια βίου μάθηση με στόχο την εξάλειψη των κοινωνικών συνεπειών της κρίσης (ΥΠΑΑΝ, 2014). Οι δράσεις του προγράμματος είναι :

Α) Οι δράσεις στον τομέα της Απασχόλησης και Εκπαίδευσης είναι :

- **Καταπολέμηση της ανεργίας** (συνολική χρηματοδότηση 400 εκατ. Ευρώ)
- **Δράσεις κοινωφελούς εργασίας με στόχο τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας**
- **Στήριξη των νέων επιστημόνων. Απόκτηση ακαδημαϊκής διδακτικής εμπειρίας για κατόχους διδακτορικού και υποτροφίες για υποψήφιους διδάκτορες και μεταδιδακτορικούς ερευνητές και πρακτική άσκηση φοιτητών** (συνολική χρηματοδότηση 105 εκατ. Ευρώ)
- **Στήριξη του σχολείου και την καταπολέμηση της σχολικής διαρροής** (συνολική χρηματοδότηση 216 εκατ. Ευρώ)
- **Δια βίου μάθηση και επαγγελματική εκπαίδευση** (συνολική χρηματοδότηση 34 εκατ. Ευρώ)
- **Στήριξη Κοινωνικής Οικονομίας μέσω δράσεων υποστήριξης της απασχόλησης σε κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις** (συνολική χρηματοδότηση 55 εκατ. Ευρώ)
- **Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής** (συνολική χρηματοδότηση 378 εκατ. Ευρώ)

Πηγή : Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, 2016

3.4.4 *T.E.Π. «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα»* το οποίο περιλαμβάνει δράσεις οι οποίες αποσκοπούν στην εισαγωγή μεταρρυθμίσεων και νέων τεχνολογιών και πληροφορικής στο Δημόσιο Τομέα. Ο κεντρικός στόχος του Ε.Π. είναι να *«συμβάλει στην εθνική προσπάθεια προκειμένου στα επόμενα χρόνια, η ελληνική Δημόσια Διοίκηση να καταστεί συνεκτική, καλά συντονισμένη, ευέλικτη, εξωστρεφής και προσανατολισμένη στο αποτέλεσμα, αποκαθιστώντας τη σχέση εμπιστοσύνης του κράτους με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, παρέχοντας πολιτοκεντρικές και συνεχώς*

αναβαθμιζόμενες υπηρεσίες αποτελώντας έτσι έναν από τους βασικούς πυλώνες για την ανάκαμψη της χώρας.» (ΥΠΑΑΝ, 2014). Οι δράσεις του Ε.Π. είναι :

- **Δημιουργία 30 Κέντρων Ενημέρωσης Δανειοληπτών που θα παρέχουν οικονομικές-νομικές συμβουλές και υπηρεσίες διαμεσολάβησης** (συνολική χρηματοδότηση 15 εκατ. Ευρώ)
- **Σύστημα υγείας για τη ψηφιακή αναβάθμιση-διασύνδεση των νοσοκομείων, μεταρρύθμιση στην ψυχική υγεία και βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών Α΄βάθμιας φροντίδας υγείας** (συνολική χρηματοδότηση 40 εκατ. Ευρώ)
- **Απλοποίηση-εξορθολογισμό διαδικασιών, κωδικοποίηση νομοθεσίας** (συνολική χρηματοδότηση 13,4 εκατ. Ευρώ)
- **Βελτίωση της ροής διαδικασιών στη δικαιοσύνη και εκσυγχρονισμός υποδομών** (συνολική χρηματοδότηση 6 εκατ. Ευρώ)

Πηγή : Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, 2016

3.4.(5,6) «Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης» και Ε.Π. «Αλιείας και Θάλασσας». Το πρώτο δεν αποτελεί Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αλλά αναφέρεται έτσι στα πλαίσια του ΕΣΠΑ 2014-2020. Ο στόχος και των δύο αποτελεί η επίτευξη της ολοκληρωμένης ανάπτυξης και της βιώσιμης ανταγωνιστικότητας του αγροτικού χώρου μέσω της μετάβασης σε ένα ισχυρό, αειφόρο αγροδιατροφικό σύστημα και της αύξησης της προστιθέμενης αξίας των αγροτικών περιοχών (ΥΠΑΑΝ, 2014). Οι βασικές προτεραιότητες των δύο προγραμμάτων είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας του πρωτογενή τομέα παράλληλα με την αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού και την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας, η ενίσχυση της αξίας των αλυσίδας των εγχώριων αγροτικών και αλιευτικών προϊόντων , η προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων, η αντιμετώπιση και η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και η ενίσχυση του κοινωνικού ιστού στις αγροτικές περιοχές (Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, 2016). Οι δράσεις των προγραμμάτων είναι :

- Ενίσχυση των παραγωγών σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές (συνολική χρηματοδότηση 150 εκατ. Ευρώ για το έτος 2016)
- Πρόσκληση για την επιλογή των Ομάδων Τοπικής Δράσης και των Τοπικών Προγραμμάτων στο πλαίσιο του νέου LEADER, πρόσκληση η οποία είναι κοινή για το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Αλιείας και Θάλασσας με δημόσια δαπάνη 322 εκάτ. Ευρώ για το ΠΑΑ και 54 εκάτ. Ευρώ για το ΕΠΑΛΘ αντίστοιχα
- Πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας (ΕΠΑΛΘ) με τίτλο «Αλιευτικά καταφύγια-Ιχθυόσκαλες» ύψους 9 εκάτ. Ευρώ

- Προδημοσίευση του μέτρου των Νέων Γεωργών με συνολικό προϋπολογισμό 300 εκάτ. Ευρώ
- Μεταποίηση, ώστε να ενισχυθεί η προστιθέμενη αξία των γεωργικών προϊόντων καθώς και ο εξαγωγικός τους προσανατολισμός (συνολική χρηματοδότηση 170 εκατ. Ευρώ)
- Βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία, ώστε να ενθαρρυνθεί η στροφή σε ποιοτικά προϊόντα προς όφελος τόσο των παραγωγών όσο και του περιβάλλοντος (συνολική χρηματοδότηση 555 εκατ. Ευρώ)
- Σχέδια Βελτίωσης με στόχο την ένταξη των νέων γεωργών ώστε να αξιοποιήσει με επενδύσεις το δυναμικό των νέων ανθρώπων που θα εγκατασταθούν στη γεωργία (συνολική χρηματοδότηση 360 εκατ. Ευρώ)
- Κατάρτιση των Νέων Γεωργών, ώστε να διασφαλιστεί η επαγγελματική ικανότητα και επάρκεια των νέων απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα (συνολική χρηματοδότηση 70 εκατ. Ευρώ)
- Υδατοκαλλιέργεια και Μεταποίηση (συνολική χρηματοδότηση 90 εκατ. Ευρώ) και Εμπορία αλιευτικών προϊόντων (συνολική χρηματοδότηση 78 εκατ. Ευρώ)

Πηγή : Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, 2016

3.4.7 *Ε.Π. «Τεχνική Βοήθεια»* του οποίου στόχος αποτελεί η υποστήριξη της λειτουργίας και της εφαρμογής όλων των Ε.Π. του ΕΣΠΑ 2014-2020. Οι δράσεις του αφορούν τον εκσυγχρονισμό της διοίκησης και την βελτίωση της απόδοσης της, και αφετέρου την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων έτσι ώστε να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και η αγορά εργασίας. Οι τομείς δραστηριότητας του Ε.Π. είναι οι τομείς του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, της αποτελεσματικότερης οργάνωσης απονομής δικαιοσύνης και της κοινωνικής προστασίας και διοικητικής μεταρρύθμισης.

3.4.8 *«Περιφερειακό Σκέλος του ΕΣΠΑ 2014-2020»*. Εκτός από το τομεακό σκέλος (Τ.Ε.Π.) του ΕΣΠΑ έχουμε και το περιφερειακό σκέλος, όπως και στα στις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, όπου συντάχθηκαν δεκατρία πολυτομεακά και πολυταμειακά Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, ένα για κάθε μια από τις ελληνικές περιφέρειες με έργα και δράσεις για την αξιοποίηση των τοπικών πλεονεκτημάτων. Οι στόχοι των Π.Ε.Π. είναι :

- Η προώθηση της επιχειρηματικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας της περιφερειακής οικονομίας
- Η υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- Η προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων
- Η προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς

- Η προώθηση και ολοκλήρωση των βιώσιμων μεταφορών και η άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων
- Η διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και η ενίσχυση της βιώσιμης απασχόλησης
- Η ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας
- Η αντιμετώπιση της φτώχειας και της κοινωνικής περιθωριοποίησης των πληθυσμιακών ομάδων
- Η αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού και η ενίσχυση της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής
- Η βελτίωση της διοικητικής ικανότητας
- Η προώθηση της χωρικής συνοχής και της ολοκληρωμένης βιώσιμης αστικής ανάπτυξης.

3.4.9 Χρηματοδοτικοί πόροι του ΕΣΠΑ 2014-2020. Η κατανομή των χρηματοδοτικών πόρων στην προγραμματική περίοδο η οποία μελετάτε στο παρών κεφάλαιο φαίνεται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 3.3 : Κατανομή χρηματοδοτικών πόρων στο ΕΣΠΑ 2014-2020

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ		Δημόσια Δαπάνη (€)	Συμμετοχή της ΕΕ (€)	Εθνική Συμμετοχή (€)
ΤΟΜΕΑΚΑ				
1	Ανταγωνιστικότητα , Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία	4.665.144.590,00	3.646.378.272,00	1.018.766.318,00
2	Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	5.186.665.146,00	4.333.917.411,00	852.747.735,00
3	Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση	2.667.494.916,00	2.104.926.538,00	562.568.378,00
4	Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα	486.913.888,00	377.228.416,00	109.685.472,00
5	Τεχνική Βοήθεια	401.870.438,00	317.612.097,00	84.258.341,00

6	Αγροτική Ανάπτυξη	5.880.192.246,00	4.718.291.793,00	1.161.900.453,00
7	Αλιεία και Θάλασσα	523.406.309,00	388.777.914,00	134.628.395,00
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ				
8	Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	507.739.340,00	406.191.468,00	101.547.872,00
9	Κεντρική Μακεδονία	964.864.185,00	771.891.345,00	192.972.840,00
10	Θεσσαλία	401.130.674,00	320.904.539,00	80.226.135,00
11	Ήπειρος	325.846.893,00	260.677.513,00	65.169.380,00
12	Δυτική Ελλάδα	490.985.732,00	392.788.583,00	98.197.149,00
13	Δυτική Μακεδονία	330.737.741,00	264.590.187,00	66.147.554,00
14	Στερεά Ελλάδα	190.052.422,00	95.026.211,00	95.026.211,00
15	Πελοπόννησος	270.342.339,00	216.273.871,00	54.068.468,00
16	Ιόνια Νησιά	226.924.700,00	181.539.758,00	45.384.942,00
17	Βόρειο Αιγαίο	301.669.500,00	241.335.599,00	60.333.901,00
18	Κρήτη	434.883.125,00	347.906.498,00	86.976.627,00
19	Αττική	1.139.966.974,00	911.973.576,00	227.993.398,00
20	Νότιο Αιγαίο	168.170.562,00	84.085.281,00	84.085.281,00
ΣΥΝΟΛΟ		25.565.001.720,00	20.382.316.870,00	5.182.684.850,00

Πηγή : ΥΠΑΑΝ, 2014

Στον παραπάνω πίνακα μπορούμε να παρατηρήσουμε την κατανομή των πόρων ανά Ε.Π. στο ΕΣΠΑ 2014-2020. Η δημόσια δαπάνη αποτελεί το άθροισμα της συμμετοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Εθνικής συμμετοχής. Όπως μπορούμε να παρατηρήσουμε στον παραπάνω πίνακα, το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησης προβλέπεται να πάει στο Ε.Π της Ανταγωνιστικότητας, Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας, στο Ε.Π. Υποδομές μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρου Ανάπτυξης, στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης και στο Π.Ε.Π. Αττικής.

3.5 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στο κεφάλαιο αυτό αναφέρθηκαν οι βασικοί στόχοι της προγραμματικής περιόδου την οποία διανύουμε. Η δομή της νέας προγραμματικής περιόδου είναι παρόμοια με αυτήν των προηγούμενων προγραμματικών περιόδων. Αναφέρεται το κεντρικό όραμα της νέας περιόδου, ανάλογα με τις απαιτήσεις της κοινωνίας και της οικονομίας, το οποίο αναλύεται σε Θεματικούς Στόχους. Βάση αυτών, γίνεται κατάρτιση των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων στα οποία περιλαμβάνονται οι Δράσεις με τις οποίες αναμένετε να επιτευχθούν οι στόχοι οι οποίοι προαναφέρθηκαν. Την παραπάνω δομή ουσιαστικά ακολουθεί και το παρών κεφάλαιο όπου γίνεται ανάλυση και καταγραφή του οράματος, των στόχων και των δράσεων του ΕΣΠΑ 2014-2020. Παρατηρούμε πως μεγάλη έμφαση δίνεται στην επιχειρηματικότητα και την ενίσχυση της σε όλους τους τομείς της, το οποίο αποτελεί και το μέσο για την έξοδο από την οικονομική κρίση η οποία είναι και το χαρακτηριστικό της προγραμματικής περιόδου η οποία μελετάτε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στα προηγούμενα κεφάλαια αρχικά έγινε μια αναφορά στον όρο της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας όπως επίσης και στις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους. Τέλος, αναφέρθηκαν οι στόχοι και οι δράσεις του ΕΣΠΑ 2014-2020 το οποίο αποτελεί και την τρέχουσα προγραμματική περίοδο. Η περιοχή μελέτης με την οποία ασχολείται η παρούσα εργασία είναι η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Στο κεφάλαιο αυτό θα γίνει μια ανάλυση της περιοχής μελέτης όπου αρχικά θα καταγραφούν συνοπτικά τα γεωγραφικά, οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά της περιοχής. Στην συνέχεια θα γίνει μια διαχρονική καταγραφή των επιχειρήσεων της περιφέρειας όπως επίσης και των χαρακτηριστικών τους και τέλος θα γίνει εξαγωγή συμπερασμάτων βάση της ανάλυσης που έγινε.

4.2 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Η Περιφέρεια Κεντρικής αποτελεί τη μεγαλύτερη σε έκταση και τη δεύτερη πολυπληθέστερη περιφέρεια της Χώρας. Διαιρείται σε επτά Περιφερειακές Ενότητες (Π.Ε.), την Π.Ε. Ημαθίας με έδρα τη Βέροια, την Π.Ε. Θεσσαλονίκης με έδρα τη Θεσσαλονίκη, την Π.Ε. του Κιλκίς με έδρα το Κιλκίς, την Π.Ε. της Πέλλας με έδρα την Έδεσσα, την Π.Ε. Πιερίας με έδρα την Κατερίνη, την Π.Ε. Σερρών με έδρα τις Σέρρες και την Π.Ε. Χαλκιδικής με έδρα τον Πολύγυρο στις οποίες υπάγονται 38

δήμοι. Βρίσκεται στο βόρειο τμήμα του ελλαδικού χώρου αποτελώντας μια κεντρική αλλά και παράλληλα μεθόρια περιοχή καθώς συνορεύει με την Βουλγαρία και την ΠΓΔΜ από τη βόρεια μεριά της. Στην ανατολική μεριά συνορεύει με την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, στη δυτική με την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και στη νότια με την Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Αναφορικά με τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας χαρακτηρίζεται από μια μεγάλη ποικιλομορφία. Αρχικά μπορούμε να αναφέρουμε τον έντονα ορεινό χαρακτήρα της περιφέρειας με πολυάριθμους ορεινούς όγκους να εκτείνονται μέσα στα όρια της, με σημαντικότερους τον Όλυμπο, το Βέρμιο και τον Βόρα. Στο παραπάνω πλαίσιο και προερχόμενοι από τα βόρεια και δυτικά, ρέουν και εκβάλουν στην θάλασσα οι ποταμοί Αλιάκμονας, Αξιός, Γαλλικός, Λουδίας και Στρυμόνας και διαμορφώνεται ένα σύστημα λιμνών που περιλαμβάνει στα βόρεια τμήμα της Βεγορίτιδας, της Δοϊράνης και της τεχνητής λίμνης Κερκίνης και τις λίμνες Κορώνεια και Βόλβη στην περιοχή της Θεσσαλονίκης. Τέλος, οι παράκτιες περιοχές της Πιερίας και της χερσονήσου της Χαλκιδικής κατέχουν το μεγαλύτερο θαλάσσιο μέτωπο της Περιφέρειας (Τούρλη, 2014)

4.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

4.3.1 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στους παρακάτω πίνακες μπορούμε να δούμε την εξέλιξη του πληθυσμού για τις Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

Πίνακας 4.1 : Εξέλιξη πληθυσμού ανά Περιφερειακή Ενότητα

Διοικητική διαίρεση	1981	1991	2001	2011	% επί του συνόλου της Περιφέρειας (Στοιχεία 2011)	% Αύξηση πληθυσμού 1981-2011
Π.Ε. Ημαθίας	133.750	139.934	143.618	140.710	7,51	5,20%
Π.Ε. Θεσσαλονίκης	871.580	944.864	1.057.825	1.104.460	58,92	26,72%
Π.Ε. Κιλκίς	81.562	81.720	89.056	80.360	4,29	-1,47%
Π.Ε. Πέλλας	132.386	138.761	145.797	139.660	7,45	5,49%
Π.Ε. Πιερίας	106.859	116.763	129.846	127.400	6,80	19,22%
Π.Ε. Σερρών	196.247	192.828	200.916	176.050	9,39	-10,29%
Π.Ε. Χαλκιδικής	79.036	72.576	104.894	105.950	5,65	34,05%
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	1.601.420	1.687.626	1.871.952	1.874.590	100,00	17,06%
Σύνολο Χώρας	9.739.589	10.259.900	10.964.020	10.787.690		10,76%

Πηγή : ΕΛ.ΣΤΑΤ, Ιδία Επεξεργασία

Στον παραπάνω πίνακα μπορούμε να παρατηρήσουμε τα κυριότερα πληθυσμιακά στοιχεία της περιοχής μελέτης. Η Π.Ε. Θεσσαλονίκης αποτελεί τη μεγαλύτερη και

πολυπληθέστερη Π.Ε. της περιφέρειας καταλαμβάνοντας το 58,92% του συνολικού πληθυσμού της για το έτος 2011 και ακολουθούν οι Π.Ε. Σερρών και Ημαθίας οι οποίες όμως καταλαμβάνουν πολύ μικρότερο ποσοστό συγκριτικά με την Π.Ε. Θεσσαλονίκης η οποία καταλαμβάνει ποσοστό μεγαλύτερο από το μισό της Περιφέρειας. Όσον αφορά τις αυξήσεις του πληθυσμού της περιοχής μελέτης διαχρονικά, μόνο δύο από τις επτά Π.Ε., η Π.Ε. του Κιλκίς και των Σερρών, έχουν μείωση του πληθυσμού τους από το 1981 μέχρι και το 2011 ενώ ο συνολικός πληθυσμός της Περιφέρειας αυξάνεται κατά 17,6%.

4.3.2 ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΔΟΜΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Όσον αφορά τη δομή του πληθυσμού στην περιοχή μελέτης, αυτή φαίνεται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 4.2 : Μεγέθη αγοράς εργασίας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

	Τιμές 2007	Τιμές 2012	Μεταβολή	Σύνολο Χώρας (2012)
Εργατικό δυναμικό	833.800	832.600	-1,2	5.977.500
Απασχολούμενοι	759.600	600.000	-159,6	4.682.000
Ανεργοί	74.200	232.600	+158,4	1.295.500
% εργατικού δυναμικού στο σύνολο του πληθυσμού	52,2	51,1	-1,1	53
% ανέργων στο σύνολο του εργατικού δυναμικού	8,9	27,9	+19	26

Πηγή : www.pkm.gov.gr

Από τον παραπάνω πίνακα, το κυριότερο το οποίο μπορούμε να συμπεράνουμε είναι η μεγάλη αύξηση της ανεργίας από το 2007 στο 2012. Φυσικά η περίοδος αυτή αποτελεί την περίοδο εκδήλωσης της οικονομική όπου το ποσοστό της ανεργίας στο σύνολο του εργατικού δυναμικού αυξήθηκε κατά 19% φτάνοντας το 2012 να είναι στο 27,9% στο σύνολο του εργατικού δυναμικού της περιφέρειας, μεγαλύτερο από τον μέσο όρο της Χώρας το οποίο είναι στο 26%. Όσον αφορά τους ανέργους και τους απασχολούμενους στο εσωτερικό της περιφέρειας, μπορούμε να παρατηρήσουμε τον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 4.3 : Οικονομικά ενεργός πληθυσμός

Σύνολο πληθυσμού	Οικονομικά ενεργοί					
	Σύνολο	Απασχολούμενοι	Ανεργοί			
			Σύνολο	Πρώην απασχολούμενοι	Νέοι	
Π.Κ.Μ.	1.882.108	771.613	603.133	168.480	119.797	48.683
Π.Ε. Θεσσαλονίκ	1.110.551	476.191	369.392	106.799	79.112	27.687

ης						
Π.Ε. Ημαθίας	140.611	55.776	43.103	12.673	8.629	4.044
Π.Ε. Κιλκίς	80.419	29.573	22.986	6.587	4.506	2.081
Π.Ε. Πέλλας	139.680	54.582	43.803	10.779	6.842	3.937
Π.Ε. Πιερίας	126.698	49.451	39.424	10.027	6.833	3.194
Π.Ε. Σερρών	176.430	63.057	49.976	13.081	7.819	5.262
Π.Ε. Χαλκιδικής	107.719	42.983	34.449	8.534	6.056	2.478

Πηγή : Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2016

Στον παραπάνω πίνακα μπορούμε να παρατηρήσουμε τη δομή του πληθυσμού στο εσωτερικό της περιφέρειας. Αρχικά μπορούμε να παρατηρήσουμε πως το σύνολο των οικονομικά ενεργών ατόμων αποτελεί σχετικά μικρό ποσοστό στο συνολικό πληθυσμό στις Περιφερειακές Ενότητες της περιοχής μελέτης. Σημαντικό στοιχείο επίσης αποτελεί και ο αριθμός των νέων ανέργων οι οποίοι καταλαμβάνουν και αυτοί σχετικά μεγάλο ποσοστό στη συνολική ανεργία της Περιφέρειας.

4.3.3 ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ

Πίνακας 4.4 : Εργατικό δυναμικό ανά τομέα παραγωγής

Π.Ε.	Π.Κ.Μ. (2007)	Ελλάδα (2007)	Π.Κ.Μ. (2011)	Ελλάδα (2011)
Πρωτογενής τομέας	88.832	528.124	82.682	519.037
Δευτερογενής τομέας	193.945	1.002.230	137.366	770.884
Τριτογενής τομέας	484.225	2.930.882	468.335	2.904.513
Σύνολο	767.002	4.461.236	688.383	4.194.434

Πηγή : Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2016, Ελ. Στατ.

Από τα παραπάνω στοιχεία μπορούμε να συμπεράνουμε πως το 12% του εργατικού δυναμικού της Περιφέρειας μελέτης απασχολείται στον πρωτογενή τομέα, το 20% στον δευτερογενή και το υπόλοιπο 68% στον τριτογενή τομέα παραγωγής. Συγκριτικά με τα αντίστοιχα ποσοστά στο σύνολο της Χώρας, ο πρωτογενής και ο δευτερογενής τομέας καταλαμβάνουν σχετικά σημαντικό ποσοστό αλλά ο τριτογενής τομέας παραγωγής αποτελεί τον τομέα ο οποίος απασχολεί το μεγαλύτερο ποσοστό εργαζομένων στο σύνολο της Περιφέρειας. Αναλυτικότερα στοιχεία μπορούμε να δούμε στο επόμενο κεφάλαιο όπου παρουσιάζεται ο αριθμός των επιχειρήσεων της περιφέρειας.

Τέλος, αναφερόμενοι γενικότερα στους παραγωγικούς τομείς της περιφέρειας, όσον αφορά τον πρωτογενή τομέα, η Π.Κ.Μ. αποτελεί κέντρο παραγωγής βασικών προϊόντων της ελληνικής γεωργίας όπως είναι τα ροδάκινα, το βαμβάκι και ο καπνός, αποτελώντας επίσης και το κύριο κέντρο παραγωγής βοοτροφίας της χώρας. Οι δασικές εκτάσεις αποτελούν το 26% της συνολικής έκτασης της περιφέρειας. Οι νομοί Θεσσαλονίκης και Χαλκιδικής αποτελούν τα κύρια κέντρα ανάπτυξης της

ιχθυοκαλλιέργειας και έχει αναπτυχθεί σε αυτές μικρός αριθμός ιχθυοτροφείων. Αναφορικά με το δευτερογενή τομέα, η περιφέρεια συγκεντρώνει το 21,9% της βιομηχανικής απασχόλησης της Χώρας όπου το 68% του ποσοστού αυτού είναι συγκεντρωμένο στην Π.Ε. Θεσσαλονίκης. Οι απασχόληση στο μεταποιητικό τομέα της περιφέρειας είναι στους κλάδους του υποδήματος (26,3%), τροφίμων (16,3%), επίπλων (5%) και της καπνοβιομηχανίας (4,5%). Τέλος, όσον αφορά τον τριτογενή τομέα, η Π.Ε. Θεσσαλονίκης, αποτελώντας τη δεύτερη μεγαλύτερη Π.Ε. της χώρας, παρουσιάζει μεγάλη ανάπτυξη στους τομείς των υπηρεσιών και του εμπορίου και σε συνδυασμό με τις Π.Ε. Χαλκιδικής και Πιερίας, οι οποίες αποτελούν δυναμικές Π.Ε. στους τομείς του τουρισμού, καθιστά την Π.Κ.Μ. μια αρκετά δυναμική περιφέρεια στον τριτογενή τομέα (Τούρλη, 2014).

4.3.4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Για να έχουμε μια εικόνα των οικονομικών στοιχείων της περιφέρειας, μπορούμε να παρατηρήσουμε τους παρακάτω πίνακες.

Πίνακας 4.5 : Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν ανά Π.Ε. (σε εκατομμύρια ευρώ και σε τρέχουσες τιμές)

	Έτη										
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
ΕΛΛΑ ΔΑ	141.2 47	152.1 94	163.4 61	178.9 05	193.7 16	199.2 42	217.8 62	232.6 95	241.9 90	237.5 34	226.0 31
Π.Κ.Μ .	19.82 7	21.50 5	22.60 3	24.51 4	26.69 4	26.89 0	29.55 0	31.95 2	33.30 4	32.43 9	30.34 8
Ημαθία	1.450	1.576	1.614	1.691	1.807	1.861	1.982	2.120	2.152	2.099	1.942
Θεσ/νί κη	12.62 9	13.73 7	14.57 4	15.98 4	17.44 3	17.43 1	19.59 5	20.96 8	22.01 0	21.52 0	19.93 6
Κιλκίς	762	853	880	913	1.025	1.054	1.250	1.245	1.170	1.099	1.023
Πέλλα	1.278	1.422	1.508	1.475	1.674	1.683	1.757	2.054	2.123	2.023	1.908
Πιερία	1.100	1.169	1.209	1.349	1.420	1.501	1.573	1.700	1.843	1.816	1.726
Σέρρες	1.487	1.563	1.568	1.712	1.841	1.839	1.888	2.084	2.071	2.030	2.004
Χαλκιδ ική	1.121	1.184	1.249	1.388	1.485	1.552	1.700	1.776	1.859	1.782	1.733

Πηγή : Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2016

Πίνακας 4.6 : Κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν ανά Π.Ε. (σε εκατομμύρια ευρώ και σε τρέχουσες τιμές)

	Έτη										
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
ΕΛΛΑ ΔΑ	13.07 1	14.01 1	14.99 4	16.37 1	17.68 3	18.13 4	19.76 9	21.06 1	21.84 5	21.38 6	30.32 4
Π.Κ.Μ .	10.79 0	11.62 8	12.17 0	13.13 0	14.22 9	14.26 2	15.59 6	16.79 4	17.43 7	16.91 3	15.77 6
Ημαθία	10.51 5	11.43 4	11.69 6	12.20 6	12.99 7	13.33 7	14.14 1	15.04 1	15.18 9	14.73 4	13.57 1
Θεσ/νί κη	11.72 7	12.64 6	13.35 2	14.53 6	15.75 2	15.63 4	17.46 6	18.60 6	19.45 4	18.94 3	17.50 4
Κιλκίς	9.708	10.77 0	10.95 3	11.30 3	12.67 9	12.66 0	13.02 9	15.43 9	15.40 2	14.43 4	13.47 9
Πέλλα	9.151 9	10.14 2	10.72 2	10.47 7	11.87 8	11.92 5	12.43 5	14.50 6	14.96 0	14.22 3	13.41 0

Πιερία	9.331	9.880	10.15 7	11.24 7	11.74 5	12.31 1	12.77 6	13.67 0	14.67 3	14.29 3	1344 6
Σέρρες	8.055	8.508	8.561	9.371	10.09 9	10.10 8	10.38 9	11.48 4	11.42 1	11.20 4	11.09 2
Χαλκιδική	10.97 8	11.39 9	11.95 4	13.28 0	14.17 6	14.77 0	16.10 6	17.36 2	17.36 2	16.50 8	15.92 7

Πηγή : Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2016

Από τα στοιχεία των παραπάνω πινάκων, αρχικά μπορούμε να συμπεράνουμε πως η περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας εμφανίζει μια αναπτυξιακή υστέρηση σε σχέση με το μέσο όρο της Χώρας σε όλα τα έτη τα οποία παρουσιάζονται παραπάνω ακολουθώντας παρόλα αυτά την εξέλιξη της. Όσον αφορά τις Περιφερειακές Ενότητες, όλες εκτός από τις Π.Ε. Θεσσαλονίκης και Χαλκιδικής ακολουθούν την αναπτυξιακή πορεία της Π.Κ.Μ. έχοντας ποσοστά (κατά κεφαλήν Α.Ε.Π.) λίγο χαμηλότερα από το τα συνολικά της Περιφέρειας. Το ίδιο συμβαίνει και με την Π.Ε. Θεσσαλονίκης και Χαλκιδικής οι οποίες όμως έχουν ποσοστά μεγαλύτερα από τα συνολικά της περιοχής μελέτης, κάτι το οποίο οφείλεται στο μητροπολιτικό χαρακτήρα και στη συγκέντρωση πολλών βιομηχανικών μονάδων και δυναμικών υπηρεσιών της πρώτης και στη δυναμική που εμφανίζει στον τομέα του τουρισμού η δεύτερη. Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε πως η Π.Ε. η οποία εμφανίζει τη μεγαλύτερη αναπτυξιακή υστέρηση είναι η Π.Ε. Σερρών η οποία εμφανίζει σημαντική απόκλιση από το μέσο όρο της Χώρας (Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2016).

4.3.5 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Παραπάνω έγινε μια ανάλυση των βασικών οικονομικών, κοινωνικών και πληθυσμιακών στοιχείων της περιοχής μελέτης. Τα όσα παρουσιάστηκαν έχουν άμεσο αντίκτυπο και στα μεγέθη των επιχειρήσεων, τον αριθμό τους και τον αριθμό των απασχολούμενων σε αυτές. Μελετώντας τις Π.Ε της περιοχής μελέτης ξεχωριστά και ξεκινώντας από την Π.Ε. Θεσσαλονίκης, τα διαθέσιμα στοιχεία, λόγω του όγκου των πληροφοριών, φαίνονται στους πίνακες του παρατήματος. Τον μεγαλύτερο αριθμό επιχειρήσεων στην Π.Ε. Θεσσαλονίκης καταλαμβάνει ο κλάδος του χονδρικού και λιανικού εμπορίου ο οποίος απασχολεί και τους περισσότερους εργαζόμενους της περιφέρειας, κοντά στο 24%, και δεν υπάρχει σημαντική μεταβολή από το 2014 στο 2015. Στην συνέχεια ακολουθεί ο κλάδος των επαγγελματικών και τεχνικών δραστηριοτήτων ο οποίος κατέχει το 17,21% και απασχολεί το 10% των εργαζομένων της περιφέρειας για το 2014 των οποίων τα ποσοστά μειώνονται κοντά στο 1,5% για το 2015. Ο κλάδος της γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας κατέχει το 15,33% του αριθμού των επιχειρήσεων και απασχολεί το 5,8% των εργαζομένων για το 2014 και τα ποσοστά του αυξάνονται κοντά στο 1% για το 2015. Τέλος, ο κλάδος της μεταποίησης κατέχει το 6,4 του αριθμού των επιχειρήσεων και απασχολεί το 11,17% των εργαζομένων στο σύνολο της Π.Ε. Οι υπόλοιποι κλάδοι κατέχουν σχετικά μικρό ποσοστό αριθμού επιχειρήσεων στην περιφερειακή ενότητα ενώ οι κλάδοι της μεταποίησης, των δραστηριοτήτων παροχής καταλύματος και εστίασης, των υπηρεσιών και της εκπαίδευσης απασχολούν κοντά στο 10% του συνολικού αριθμού των εργαζομένων της Π.Ε. ο καθένας τους, όπως μπορούμε να παρατηρήσουμε στους πίνακες του παρατήματος. Όσον αφορά τις υπόλοιπες Π.Ε.

της Π.Κ.Μ., όλες παρουσιάζουν σχετικά πολύ υψηλό ποσοστό στον κλάδο της γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας όπου το 50 με 60% των επιχειρήσεων των Π.Ε. να δραστηριοποιείται στον τομέα αυτό. Παρόλα αυτά, η απασχόληση στον παραπάνω κλάδο καταλαμβάνει ποσοστά από 30 έως 40% της συνολικής απασχόλησης των περιφερειακών ενοτήτων. Η πιο δυναμική περιφερειακή ενότητα στην παραπάνω κλάδο αποτελεί η Π.Ε Πέλλας η οποία έχει ποσοστά 63,38% και 43,74% σε επιχειρήσεις και απασχολούμενους αντίστοιχα. Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε και την Π.Ε. Χαλκιδικής η οποία δεν παρουσιάζει ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά, σε σχέση με τις υπόλοιπες περιφερειακές ενότητες, στον κλάδο της γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας, αλλά ως μια περιφερειακή ενότητα η οποία δίνει μεγάλη έμφαση στον τουρισμό, παρουσιάζει σχετικά υψηλά ποσοστά στον κλάδο των δραστηριοτήτων παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης, της τάξεως του 18,39 και 28,82% σε ποσοστό αριθμού επιχειρήσεων και ποσοστό απασχολούμενων στον τομέα για το 2015. Όσον αφορά κάποια γενικότερα στοιχεία για τις επιχειρήσεις της περιφέρειας για τα δύο έτη τα οποία μελετώνται, μπορούμε να παρατηρήσουμε στους παρακάτω πίνακες.

Πίνακας 4.7: Σύνολο επιχειρήσεων και απασχολούμενων ανά Π.Ε. για το έτος 2014

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΑΡ. ΝΟΜΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (σε χιλιάδες €)	ΑΡ. ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ	% ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	% ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	117.320	20.197.792	348.830	46,15	58,64
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΜΑΘΙΑΣ	23.881	1.927.433	40.396	9,39	6,79
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΙΛΚΙΣ	11.901	473.374	19.748	4,68	3,32
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΛΛΑΣ	28.725	1.676.940	51.692	11,30	8,69
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΙΕΡΙΑΣ	20.589	1.515.497	34.993	8,10	5,88
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΕΡΡΩΝ	31.988	1.697.049	61.742	12,58	10,38
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	19.781	1.275.792	37.408	7,78	6,29
ΑΓΙΟ ΟΡΟΣ (ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΤΟ)	21	4.783	49	0,01	0,01
ΣΥΝΟΛΟ	254.206	28.768.660	594.858	100,00	100,00

Πηγή : ΕΛΣΤΑΤ, Ιδία επεξεργασία

Πίνακας 4.8 : Σύνολο επιχειρήσεων και απασχολούμενων ανά Π.Ε. για το έτος 2015

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΑΡ. ΝΟΜΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (σε χιλιάδες €)	ΑΡ. ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ	% ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ	% ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
------------------------	---------------------	---------------------------------	--------------------	---------------------------------------	---

				ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	110.374	20.064.362	319.478	45,41	60,14
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΜΑΘΙΑΣ	22.476	1.740.103	36.183	9,25	6,81
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΙΛΚΙΣ	12.144	1.186.972	21.249	5,00	4,00
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΛΛΑΣ	27.986	1.597.959	42.098	11,51	7,92
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΙΕΡΙΑΣ	18.745	1.069.127	29.179	7,71	5,49
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΕΡΡΩΝ	31.356	1.633.997	45.201	12,90	8,51
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	19.970	1.620.402	37.733	8,22	7,10
ΑΓΙΟ ΟΡΟΣ (ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΤΟ)	33	4.634	92	0,01	0,02
ΣΥΝΟΛΟ	243.084	28.917.556	531.213	100,00	100,00

Πηγή : ΕΛΣΤΑΤ, Ίδια επεξεργασία

Και από τα συγκεντρωτικά στοιχεία των δύο παραπάνω πινάκων για το 2014 και το 2015 μπορούμε να συμπεράνουμε πως η Π.Ε. Θεσσαλονίκης αποτελεί το κέντρο της Π.Κ.Μ. αλλά και της Βορείου Ελλάδας κατέχοντας το 45,51% του ποσοστού των επιχειρήσεων της περιφέρειας και το 60,14% των απασχολουμένων σε αυτήν. Μετά από αυτήν αλλά χωρίς μεγάλη διαφορά από τις υπόλοιπες έρχεται η Π.Ε. Σερρών και Πέλλας. Τέλος, μεγάλη απόκλιση φαίνεται να έχει, σύμφωνα με τα στοιχεία των πινάκων η Π.Ε. Κιλκίς η οποία κατέχει το 5% των επιχειρήσεων και το 4% των απασχολουμένων στην περιφέρεια.

4.3.6 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Η καινοτομία όπως επίσης και η αποδοτικότητα των επιχειρήσεων αποτελεί ένα πολύ σημαντικό στοιχείο το οποίο συμβάλει στην ανάπτυξη των περιφερειών. Όσον αφορά την περιοχή μελέτης, κάποια διαθέσιμα στοιχεία μπορούμε να παρατηρήσουμε στους παρακάτω πίνακες.

Πίνακας 4.9 : Ποσοστό επί της συνολικής απασχόλησης σε κλάδους τεχνολογίας και έντασης γνώσης για το έτος 2008

Δείκτης	Κεντρική Μακεδονία	Ελλάδα	ΕΕ-28
Κλάδοι υψηλής τεχνολογίας	1.72	2.02	4.40
Μεταποίηση υψηλής τεχνολογίας	?	0.23	1.11
Μεταποίηση χαμηλής τεχνολογίας	13.38	10.00	11.60
Μεταποίηση	15.04	12.06	18.29
Υπηρεσίες έντασης γνώσης και υψηλής τεχνολογίας	1.54	1.82	3.29
Ποσοστό ανθρώπινων πόρων στην Έρευνα και	34.3	23.6	30.3

Τεχνολογία επί του συνολικού πληθυσμού (2012)			
---	--	--	--

Πηγή : Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2016

Παρατηρούμε πως η Π.Κ.Μ. έχει σαφώς μειωμένα ποσοστά σε σχέση με την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση στους τομείς των κλάδων υψηλής τεχνολογίας υπηρεσιών έντασης γνώσης και υψηλής τεχνολογίας. Παρόλα αυτά, παρουσιάζει αυξημένο ποσοστό στον κλάδο της μεταποίησης σε σχέση με το αντίστοιχο ποσοστό της Ελλάδας όπως επίσης και στους κλάδους της μεταποίησης χαμηλής τεχνολογίας και των ανθρωπίνων πόρων στην Έρευνα και τεχνολογία σε σχέση και με την Ελλάδα αλλά και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Όσον αφορά άλλα στοιχεία στον ίδιο τομέα, η Κεντρική Μακεδονία βρίσκεται στην τέταρτη θέση μεταξύ των ελληνικών περιφερειών στη συμμετοχή ερευνητών στους τρεις τομείς του περιφερειακού συστήματος καινοτομίας για το 2011. Οι δαπάνες για Έρευνα και Ανάπτυξη από τις επιχειρήσεις την κατατάσσουν στην τρίτη θέση στην Ελλάδα μετά από την Αττική και τη Στερεά Ελλάδα και έκτη από την ανώτατη εκπαίδευση για το 2011. Τέλος όσον αφορά τον δείκτη ανταγωνιστικότητας των Ευρωπαϊκών Περιφερειών, η Κεντρική Μακεδονία κατατάσσεται στην δεύτερη θέση στη χώρα και στην 238^η από 273 περιφέρειες της ΕΕ (Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2016).

4.4 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2007-2013

Όσον αφορά τα αποτελέσματα της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, δεν υπάρχουν στοιχεία διαθέσιμα στην μορφή στην οποία παρουσιάστηκαν οι επιχειρήσεις και οι απασχολούμενοι της περιφέρειας στο προηγούμενο κεφάλαιο. Παρόλα αυτά, στον παρακάτω πίνακα μπορούμε να δούμε στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 4.10 : Βασικά αποτελέσματα του Ε.Σ.Π.Α. 2007-2013

ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ 2014
ΣΥΝΟΛΟ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	21.006
ΑΜΕΣΣΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	3.467
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ	561
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΩΝ ΣΥΝΕΡΓΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ	30
ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ	1.422
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΩΝ ΑΜΕΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΠΡΟΣ ΜμΕ	25.347
ΑΡΙΘΜΟΣ start up ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΝΙΣΧΥΘΗΚΑΝ	2.611
ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΑΝ ΣΕ ΜμΕ	21.006

Πηγή : European Union, 2016

Στον παραπάνω πίνακα μπορούμε να παρατηρήσουμε τα βασικά αποτελέσματα της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου τα οποία έχουν άμεση σχέση με την επιχειρηματικότητα. Τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα δεν αποτελούν παρόλα αυτά την συνολική εικόνα της περιόδου αυτής διότι αποτελούν μόνο τις θέσεις εργασίας και τις επιχειρήσεις οι οποίες δημιουργήθηκαν από τις ενισχύσεις του Ε.Σ.Π.Α. ενώ η

περίοδος αυτή αποτελεί και την περίοδο στην οποία ξέσπασε η οικονομική κρίση στην Χώρα οπότε είχαμε και το κλείσιμο πολλών επιχειρήσεων αλλά και την απώλεια πολλών θέσεων εργασίας.

Πίνακας 4.11 : Κατανομή των χρηματοδοτικών πόρων για την περίοδο 2007-2013 ανά κατηγορία ενίσχυσης (σε εκατομμύρια ευρώ)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	2007	2016	2007 (%)	2016 (%)
1.ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ, ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	1192,1	1287,4	7,5	8,1
2.ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	182,0	660,8	1,1	4,2
3.ΆΛΛΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	498,0	1039,7	3,1	6,6
4.ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	1345,9	737,8	8,5	4,7
5.ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	2716,1	2057,0	17,1	13,0
6.ΕΝΕΡΓΕΙΑ	625,2	861,3	3,9	5,4
7.ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΕΣ ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ	210,9	87,4	1,3	0,6
8.ΟΔΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	3672,4	4603,0	23,2	29,0
9.ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	810,7	530,6	5,1	3,3
10.ΆΛΛΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	1574,4	1096,8	9,9	6,9
11.ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	0,0	0,0	0,0	0,0
12.ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	96,4	0,2	0,6	0,0
13.ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ	1888,2	1713,5	11,9	10,8
14.ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ	0,0	0,0	0,0	0,0
15.ΕΔΑΦΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ	602,1	665,5	3,8	4,2
16.ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	25,1	6,2	0,2	0,0
17.ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	407,0	499,3	2,6	3,2
ΣΥΝΟΛΟ	15846,5	15846,5	100,0	100,0

Πηγή : <http://ec.europa.eu/eurostat>

Στον παραπάνω πίνακα μπορούμε να δούμε την κατανομή των χρηματοδοτήσεων στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο ανά κατηγορία ενίσχυσης. Από τα στοιχεία φαίνεται πως το μεγαλύτερο μέρος των χρηματοδοτήσεων πηγαίνει στην κατηγορία των οδικών υποδομών (23,2% το 2007 και 29% το 2016) και μάλιστα το ποσοστό της ενίσχυσης αυξάνεται στο τέλος του προγράμματος. Μεγάλο ποσοστό ενίσχυσης επίσης έχουν και οι κλάδοι του περιβάλλοντος (17,1% το 2007 και 13% το 2016) και της κοινωνικής και πολιτιστικής υποδομής (11,9% το 2007 και 10,8% το 2016). Λόγω του γεγονότος πως η επιχειρηματικότητα αποτελεί έναν πολυδιάστατο παράγοντα, η ενίσχυση σε όλες τις παραπάνω κατηγορίες μπορούμε να πούμε πως επηρεάζει άμεσα ή έμμεσα την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας. Παρόλα αυτά, οι κλάδοι του παραπάνω πίνακα οι οποίοι θεωρείται πως έχουν άμεση σχέση με την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας είναι οι κλάδοι της καινοτομίας, έρευνας και ανάπτυξης, της επιχειρηματικότητας και των άλλων ενισχύσεων προς τις επιχειρήσεις, δηλαδή οι κλάδοι 1,2 και 3, οι οποίοι στο σύνολο τους έχουν 11,7%

ενίσχυση στο σύνολο των χρηματοδοτήσεων για το 2007 και 18,9% για το έτος 2016. Μπορούμε να συμπαιράνουμε πως το ποσοστό ενίσχυσης για την επιχειρηματικότητα αυξάνεται κατά πολύ κατά την διάρκεια του προγράμματος.

Συνολικά για την προηγούμενη προγραμματική περίοδο θα μπορούσαμε να πούμε πως ολοκληρώθηκαν 510 παρεμβάσεις με συνολικό προϋπολογισμό 1,37 δισεκατομμύρια ευρώ. Στον τομέα των μεταφορών κατασκευάστηκαν και βελτιώθηκαν 140 χλμ. οδικού δικτύου, ολοκληρώθηκαν 21 Σχέδια Αστικών Αναπλάσεων, ολοκληρώθηκαν 28 Τοπικά Σχέδια για την Απασχόληση (ΤοπΣΑ) με 3.530 ωφελούμενους και προϋπολογισμό 10 εκατομμύρια ευρώ και χρηματοδοτήθηκαν 2.114 νέες και υφιστάμενες επιχειρήσεις στους τομείς της μεταποίησης, του τουρισμού, του εμπορίου και των υπηρεσιών με συνολική επιχορήγηση 142 εκατομμύρια ευρώ (<http://www.perkm.gr>).

4.5 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στο κεφάλαιο αυτό έγινε μια ανάλυση των βασικότερων οικονομικών μεγεθών της περιφέρειας μελέτης αλλά και των αποτελεσμάτων της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου. Μεγαλύτερη έμφαση δόθηκε στο είδος και τον αριθμό των επιχειρήσεων της περιφέρειας αλλά και της κάθε περιφερειακής ενότητας ξεχωριστά. Παράλληλα αναφέρθηκαν και τα βασικά οικονομικά και πληθυσμιακά μεγέθη της περιφέρειας. Λόγω του αντικειμένου με το οποίο ασχολείται η παρούσα εργασία, δεν δόθηκε μεγάλη έμφαση στα γεωγραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά της περιοχής μελέτης. Σύμφωνα με τα στοιχεία τα οποία παρουσιάστηκαν, η πιο ανεπτυγμένη περιοχή, η οποία και το δεύτερο μεγαλύτερο κέντρο της Χώρας, είναι η Περιφερειακή Ενότητα της Θεσσαλονίκης. Αποτελεί διοικητικό και εμπορικό κέντρο της περιφέρειας με τα ποσοστά, όσον αφορά τον αριθμό των επιχειρήσεων, τα πληθυσμιακά και τα οικονομικά στοιχεία, να είναι μεγαλύτερα από τις υπόλοιπες περιφερειακές ενότητες, εκτός από τον κλάδο της γεωργία, δασοκομίας και αλιείας. Οι υπόλοιπες περιφερειακές ενότητες εξειδικεύονται κατά κύριο λόγο στη γεωργία με τον μεγαλύτερο αριθμό των εργαζομένων να απασχολείται σε αυτή εκτός από τις Π.Ε. Χαλκιδικής και Πιερίας οι οποίες παρουσιάζουν χαμηλότερο ποσοστό απασχολούμενων σε αυτόν τον τομέα αλλά μεγαλύτερο στον τομέα της παροχής υπηρεσιών για τον τουρισμό. Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε πως σύμφωνα με τα δεδομένα τα οποία παρουσιάστηκαν, η περιοχή η οποία παρουσιάζει την μεγαλύτερη αναπτυξιακή υστέρηση σε σχέση με τις άλλες είναι η περιφερειακή ενότητα του Κιλκίς

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΗ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ

5.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στα προηγούμενα κεφάλαια, αρχικά έγινε μια ανάλυση του θεωρητικού υπόβαθρου σχετικά με την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία σε μια περιοχή όπου δόθηκαν ορισμοί πάνω και αναφέρθηκαν τρόποι με τους οποίους μπορούμε να στηρίξουμε την επιχειρηματικότητα. Στην συνέχεια αναφέρθηκαν τα προηγούμενα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης όπου έγινε ανάλυση των κύριων στόχων και δράσεων του κάθε

προγράμματος αλλά έγινε και μια εκτεταμένη αναφορά στο Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020 το οποίο είναι σε εφαρμογή σήμερα. Τέλος, επιλέχθηκε ως περιοχή μελέτης η περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας όπου αναφέρθηκαν τα βασικά χαρακτηριστικά της περιφέρειας αλλά και τα διαθέσιμα για την επιχειρηματικότητα στην περιοχή αυτή. Όσον αφορά την ανάλυση και τη δομή του παρόντος κεφαλαίου, τα διαθέσιμα στοιχεία αλλά και τα στοιχεία τα οποία θα χρησιμοποιηθούν αποτελούν τα μητρώα επιχειρήσεων ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας από τα έτη 2005, 2014 και 2015 στην περιφέρεια μελέτης. Αρχικά θα αναλυθεί κατά πόσο αυξήθηκε ή μειώθηκε η επιχειρηματικότητα και σε ποιους κλάδους από το 2005 μέχρι και το 2014. Η περίοδος αυτή αρχίζει από την εποχή πριν της οικονομικής κρίσης μέχρι και την περίοδο όπου ξεκινάει το Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020. Στην συνέχεια θα αναλυθεί το κατά πόσο αυξήθηκε ή μειώθηκε η επιχειρηματικότητα στην περιφέρεια τον πρώτο χρόνο του προγράμματος, δηλαδή από το 2014 μέχρι και το 2015, και σε ποιους κλάδους της οικονομίας. Τέλος θα γίνει μια εκτίμηση όσον αφορά το πόσο προβλέπεται να αυξηθεί η επιχειρηματικότητα στο τέλος του προγράμματος, δηλαδή το 2020, και θα γίνει εξαγωγή η εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τα αποτελέσματα της ανάλυσης.

5.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Όπως αναφέρθηκε και στο κεφάλαιο του θεωρητικού υπόβαθρου, η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας αποτελεί ένα πολυδιάστατο θέμα και εξαρτάται από πολλούς παράγοντες. Για τον λόγο αυτό και όπως είδαμε και στην ανάλυση των προηγούμενων Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης, οι στόχοι, οι δράσεις και τα μέτρα της κάθε περιόδου προσαρμόζονταν στην ανάγκη και τα δεδομένα της κάθε αντίστοιχης εποχής. Η τωρινή προγραμματική περίοδος και το Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020 ουσιαστικά έρχεται να υλοποιηθεί σε μια εποχή η χαρακτηρίζεται ως η περίοδος της οικονομικής κρίσης και αυτή στην οποία η χώρα προσπαθεί να βγει από αυτήν όπου η στήριξη της επιχειρηματικότητας αποτελεί ένα από τα κύρια στοιχεία της στρατηγικής και των στόχων του Ε.Σ.Π.Α. Στον παρακάτω πίνακα μπορούμε να δούμε τη διαφορά του αριθμού επιχειρήσεων ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας από το 2005 στο 2014.

Πίνακας 5.1 : Μεταβολή αριθμού επιχειρήσεων από το 2005 στο 2014

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2005	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2014	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	92.867	117.320	26,33
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΜΑΘΙΑΣ	10.718	23.881	122,81
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΙΛΚΙΣ	6.277	11.901	89,60
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΛΛΑΣ	11.111	28.725	158,53
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΙΕΡΙΑΣ	11.036	20.589	86,56

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΕΡΡΩΝ	14.142	31.988	126,19
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	11.151	19.781	77,39
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	157.302	254.185	61,59

Πηγή : ΕΛ. ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Όπως μπορούμε να παρατηρήσουμε στον παραπάνω πίνακα ο συνολικός αριθμός των επιχειρήσεων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας αυξάνεται κατά 61,59%. Θα μπορούσαμε να πούμε πως τα διαθέσιμα στοιχεία που είναι και αυτά τα οποία παρουσιάζονται παραπάνω περιλαμβάνουν μια αρκετά μεγάλη περίοδο. Παρόλα αυτά, η περίοδος αυτή περιλαμβάνει και την περίοδο της οικονομικής κρίσης οπότε θα ήταν αναμενόμενο ο αριθμός των επιχειρήσεων να μειώνεται. Όπως όμως μπορούμε να δούμε από τα στοιχεία αυξάνεται. Την μικρότερη αύξηση έχει η περιφερειακή ενότητα της Θεσσαλονίκης όπου ο αριθμός των επιχειρήσεων της αυξάνεται κατά 26,33% ενώ τη μεγαλύτερη αύξηση έχει η περιφερειακή ενότητα Πέλλας (158,53%). Οι υπόλοιπες περιφερειακές ενότητες παρουσιάζουν και αυτές αύξηση και μάλιστα αρκετά μεγαλύτερη από την περιφερειακή ενότητα Θεσσαλονίκης. Όσον αφορά τον πρώτο χρόνο του Ε.Σ.Π.Α., ο οποίος αποτελεί και την περίοδο η οποία μας ενδιαφέρει περισσότερο για την ανάλυση της παρούσας εργασίας, η μεταβολή του αριθμού των επιχειρήσεων αλλά και των απασχολουμένων σε αυτές ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας φαίνεται στον πίνακα 3 του παραρτήματος. Πιο συνοπτικά, η μεταβολή του αριθμού των επιχειρήσεων και των απασχολουμένων για τις περιφερειακές ενότητες της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας φαίνεται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 5.2 : Μεταβολή των επιχειρήσεων και των απασχολουμένων για τα έτη 2014-2015 ανά Π.Ε.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΡΙΘΜΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-5,92	-8,41
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΜΑΘΙΑΣ	-5,88	-10,43
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΙΛΚΙΣ	2,04	7,60
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΛΛΑΣ	-2,57	-18,56
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΙΕΡΙΑΣ	-8,96	-16,61
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	0,96	0,87
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	-4,38	-10,71

Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Μελετώντας τον παραπάνω πίνακα αλλά και τα πιο αναλυτικά στοιχεία του πίνακα 3 του παραρτήματος για την κάθε περιφερειακή ενότητα ξεχωριστά, αρχικά θα μπορούσαμε να πούμε πως παρατηρείται μείωση και στον αριθμό απασχολουμένων

αλλά και στον αριθμό των επιχειρήσεων όπου το ποσοστό μάλιστα, ειδικότερα στον αριθμό των απασχολούμενων είναι πολύ μεγάλο. Ξεκινώντας από την περιφερειακή ενότητα Θεσσαλονίκης, το σύνολο των απασχολούμενων και του αριθμού επιχειρήσεων μειώνεται με μεγαλύτερη μείωση στον αριθμό των απασχολούμενων (-8,41%). Όσον αφορά τους κλάδους της οικονομίας, ο μόνος τομέας στον μόνο τομέα στον οποίο παρατηρείται αύξηση είναι ο αριθμός των επιχειρήσεων στον κλάδο της γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας (2,75%) στον οποίο όμως παρατηρείται μείωση του αριθμού των απασχολούμενων (-2,72%). Για τους υπόλοιπους σημαντικούς κλάδους, παρατηρείται μείωση και του αριθμού των επιχειρήσεων και των απασχολούμενων στον κλάδο της μεταποίησης (-7,43 % και -749% αντίστοιχα), στον κλάδο του χονδρικού και λιανικού εμπορίου (-6,90% και -11,53%) και στον κλάδο των χρηματοπιστωτικών και ασφαλιστικών δραστηριοτήτων (-7,21% και -15,37%). Την μεγαλύτερη μείωση στον πρώτο χρόνο του Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020 έχει ο κλάδος των κατασκευών στον οποίο παρατηρείται μείωση 21,50% στον αριθμό των επιχειρήσεων και -16,34% στους απασχολούμενους ενώ την μικρότερη μείωση την έχουν οι δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης (-4,78% και -0,46% αντίστοιχα). Τέλος, αξίζει να σημειωθεί πως ο κλάδος της εκπαίδευσης ενώ έχει μείωση στον αριθμό των επιχειρήσεων 4,82%, παρατηρείται αύξηση στον αριθμό των απασχολούμενων του τομέα κατά 9,04%.

Όσον αφορά την περιφερειακή ενότητα Ημαθίας, ο συνολικό αριθμός των επιχειρήσεων και των απασχολούμενων μειώνεται κατά 5,88% και 10,43% αντίστοιχα. Μείωση παρατηρείται στους κλάδους του χονδρικού και λιανικού εμπορίου (-5,06% και -9,24% σε επιχειρήσεις και απασχολούμενους αντίστοιχα), στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης (-7,82% και -11,24%), στις επαγγελματικές και τεχνικές δραστηριότητες (-7,44% και -19,39%) και στον κλάδο της μεταποίησης (-10,75% και -4,51%). Ο μόνος τομέας της περιφερειακής ενότητας ο οποίος παρουσιάζει μια μικρή αύξηση και αποτελεί και τον πιο ανεπτυγμένο κλάδο της περιφερειακής ενότητας είναι ο κλάδος της γεωργίας, δασοπονίας και αλιείας στον οποίο παρατηρείται αύξηση κατά 0,66% στον αριθμό των επιχειρήσεων και 0,97% στους απασχολούμενους του τομέα αυτού.

Η περιφερειακή ενότητα του Κιλκίς συνολικά έχει αύξηση των επιχειρήσεων και των απασχολούμενων κατά 2,04% και 7,60% αντίστοιχα, ενώ αποτελεί και την λιγότερο ανεπτυγμένη περιφερειακή ενότητα τα περιοχής μελέτης. Ο κλάδος της γεωργίας, δασοπονίας και αλιείας έχει αύξηση κατά 0,55% στον αριθμό των επιχειρήσεων αλλά μείωση κατά 13,13% στους απασχολούμενους του τομέα. Τα ποσοστά στους υπόλοιπους βασικούς τομείς οι οποίοι είναι πιο ανεπτυγμένοι στην περιφέρεια είναι στον κλάδο του χονδρικού και λιανικού εμπορίου μείωση 9,38% και -38,66% αντίστοιχα, στην παροχή υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης -10,64% και -33,35% και στον κλάδο των υποστηρικτικών και διοικητικών δραστηριοτήτων μείωση κατά 12,50% στον αριθμό των επιχειρήσεων και αύξηση κατά 34,55% στους απασχολούμενους του τομέα. Η αύξηση η οποία φαίνεται στον αριθμό των επιχειρήσεων και τους απασχολούμενους γενικά είναι διότι δεν υπάρχουν σε κάποιους κλάδους της περιφερειακής ενότητας διαθέσιμα στοιχεία για το 2014 ενώ υπάρχουν στο 2015 και προσμετρώνται στο συνολικό ποσοστό.

Στην περιφερειακή ενότητα Πέλλας, παρατηρείται και εκεί μείωση των συνολικών ποσοστών (-2,59% και -18,56% αντίστοιχα σε αριθμό επιχειρήσεων και απασχολούμενους). Στον κλάδο της γεωργίας, δασοπονίας και αλιείας παρατηρείται αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων (0,80%) αλλά μείωση των απασχολούμενων στον τομέα (8,43%). Τα ποσοστά της μεταποίησης επίσης μειώνονται (-9,12% και -17,20% αντίστοιχα), των κατασκευών (-16,32% και -37,70%), του χονδρικού και λιανικού εμπορίου (-8,81% και -33,49%) και των δραστηριοτήτων παροχής καταλύματος (-6,67% και -32,47%).

Στην περιφερειακή ενότητα Πιερίας και εδώ έχουμε μείωση του συνολικού ποσοστού (-8,96% και -16,61%). Ο κλάδος της γεωργίας, δασοπονίας και αλιείας έχει αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων κατά 2,17% ενώ μειώνονται οι απασχολούμενοι στον τομέα κατά 3,42%. Όσον αφορά τους υπόλοιπους κλάδους, μείωση έχει ο κλάδος των κατασκευών (-24,87% και -19,95%), του χονδρικού και λιανικού εμπορίου (-8,82% και -13,71%) και των επαγγελματικών και τεχνικών δραστηριοτήτων (-7,76% και -22,49%).

Στην περιφερειακή ενότητα Σερρών δεν έχουμε μεγάλη μείωση στον αριθμό των επιχειρήσεων (-1,98%) αλλά έχουμε μεγάλη μείωση στον αριθμό των απασχολούμενων (-26,79%). Ο αριθμός των επιχειρήσεων στον τομέα της γεωργίας, δασοπονίας και αλιείας αυξάνεται (0,85%) ενώ οι απασχολούμενοι στον τομέα αυτό μειώνονται κατά 18,39%. Μειώσεις παρατηρούνται στους κλάδους της μεταποίησης (-16,67% και -37,37%), των κατασκευών (-13,33% και -38,58%), του χονδρικού και λιανικού εμπορίου (-6,45% και -37,86%), των δραστηριοτήτων παροχής καταλύματος και εστίασης (-4,82% και -31,75%) και των επαγγελματικών και τεχνικών δραστηριοτήτων (-5,19% και -43,82%). Αύξηση παρατηρείται στον κλάδο της διαχείρισης αποβλήτων και παροχής νερού (9,09% και 38,92%).

Τέλος, στην περιφερειακή ενότητα Χαλκιδικής, αύξηση παρατηρείται στον συνολικό αριθμό των επιχειρήσεων και των απασχολούμενων κατά 0,96% και 0,87% αντίστοιχα αλλά και πάλι δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία στους τομείς της μεταποίησης και των ορυχείων και λατομείων. Ο τομέας της γεωργίας, δασοπονίας και αλιείας έχει αύξηση κατά 2,84% στον αριθμό των επιχειρήσεων και κατά 4,08% στους απασχολούμενους του τομέα. Ο κλάδος των κατασκευών έχει μεγάλη μείωση στα ποσοστά του (-19,18% και -20,22% αντίστοιχα) όπως επίσης και ο κλάδος του χονδρικού και λιανικού εμπορίου (-7,01% και -15,50%) και ο κλάδος των επαγγελματικών και τεχνικών δραστηριοτήτων (-3,96% και -20,08%).

Γενικότερα από τα παραπάνω στοιχεία μπορούμε να συμπεράνουμε πως συνολικά σε όλες τις περιφερειακές ενότητες έχουμε μείωση των ποσοστών και του αριθμού των επιχειρήσεων και των απασχολούμενων σε όλους τους τομείς. Ο μόνος τομέας ο οποίος παρουσιάζεται πιο σταθερός για τον πρώτο χρόνο του προγράμματος είναι ο τομέας της γεωργίας, δασοπονίας και αλιείας ο οποίος έχει μικρή αύξηση αλλά όχι σε όλες τις περιφερειακές ενότητες της περιοχής μελέτης. Αναλυτικά τα στοιχεία μπορούμε να τα δούμε στον πίνακα 3 του παραρτήματος, λόγω του όγκου των δεδομένων. Στον παρακάτω πίνακα φαίνεται η μεταβολή του αριθμού των

επιχειρήσεων και των απασχολουμένων συνολικά για την περιφέρεια ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας.

Πίνακας 5.3 : Μεταβολή αριθμού επιχειρήσεων και απασχολουμένων ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας για τα έτη 2014-2015

ΚΛΑΔΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Ν 2014	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Ν 2015	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ 2014	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ 2015	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΡΙΘΜΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	92.240	93.587	103.708	96.292	1,46	-7,15
ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	47	38	231	189	-19,15	-18,18
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	11.350	9.757	56.084	47.755	-14,04	-14,85
ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	2.063	1.183	5.861	1.959	-42,66	-66,58
ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	523	493	3.041	2.557	-5,74	-15,92
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	10.059	7.793	23.048	17.600	-22,53	-23,64
ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΚΕΤΩΝ	47.784	44.274	125.702	104.705	-7,35	-16,70
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	12.807	11.957	30.005	24.332	-6,64	-18,91
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	16.416	15.536	58.464	54.175	-5,36	-7,34
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	5.111	4.819	13.418	11.939	-5,71	-11,02
ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	2.498	2.290	5.452	4.501	-8,33	-17,44
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.384	1.315	2.375	2.039	-4,99	-14,15
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	25.351	23.543	44.883	35.376	-7,13	-21,18
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	3.940	3.497	14.553	13.872	-11,24	-4,68
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ	265	270	14.43	13.482	1,89	-5,34

ΑΣΦΑΛΙΣΗ						
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	3.033	2.918	29.267	31.838	-3,79	8,78
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	9.070	8.943	38.967	36.439	-1,40	-6,49
ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	3.500	3.210	9.885	8.684	-8,29	-12,15
ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	6.714	6.214	18.111	14.861	-7,45	-17,94
ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	783	153	952	259	-80,46	-72,79

Πηγή : ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Όπως φαίνεται στον παραπάνω πίνακα σχεδόν όλοι οι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας της περιφέρειας μειώνουν και τον αριθμό των επιχειρήσεων αλλά και τους απασχολούμενους σε κάθε κλάδο. Ο μόνος κλάδος ο οποίος παρουσιάζει αύξηση στους απασχολούμενους (8,78%) είναι ο κλάδος της εκπαίδευσης στον οποίο παράλληλα παρατηρείται μείωση του αριθμού των επιχειρήσεων (-3,79%) στον τομέα αυτόν. Τις μεγαλύτερες μειώσεις στους απασχολούμενους έχουν οι κλάδοι των κατασκευών (-23,64%), των επαγγελματικών και τεχνικών δραστηριοτήτων (-21,18%) και της παροχής ρεύματος και φυσικού αερίου (-66,58%). Όσον αφορά τον αριθμό των επιχειρήσεων, αύξηση παρατηρείται στους κλάδους της δημόσιας διοίκησης και άμυνα και της υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης (1,89%) και στον κλάδο της γεωργίας, δασοπονίας και αλιείας (1,46%). Οι κλάδοι οι οποίοι έχουν τη μεγαλύτερη μείωση αριθμού επιχειρήσεων αποτελούν οι κλάδοι των κατασκευών (-22,53%), της μεταποίησης (-14,04%) και της παροχής ηλεκτρικού ρεύματος και φυσικού αερίου (-42,66%).

5.3 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Στο υποκεφάλαιο αυτό θα γίνει μια εκτίμηση σχετικά με το πόσο αναμένεται να αυξηθεί ή να μειωθεί ο αριθμός των επιχειρήσεων και των απασχολούμενων. Για την εκτίμηση λαμβάνεται υπόψη πως ο ρυθμός αύξησης στο πρώτο έτος λειτουργίας του Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020 παραμένει σταθερός και για τα επόμενα έτη. Τα ποσοστά των επιχειρήσεων και της απασχόλησης θα μεταβληθούν κλιμακωτά και έτσι θα διαμορφωθεί το τελικό ποσοστό το οποίο αναμένεται να έχουμε στο τέλος του προγράμματος. Λόγο του όγκου των δεδομένων, τα αναλυτικά στοιχεία για κάθε περιφερειακή ενότητα ξεχωριστά και οικονομικό κλάδο φαίνονται στους πίνακες του παρατήματος. Στον πίνακα 4 όπου φαίνεται ο αναμενόμενος αριθμός των επιχειρήσεων και στον πίνακα 5 όπου φαίνεται ο αναμενόμενος αριθμός των απασχολούμενων. Στους παρακάτω πίνακες φαίνονται συνοπτικά τα στοιχεία των εκτιμώμενων μεταβολών στον αριθμό επιχειρήσεων και απασχόλησης.

Πίνακας 5.4 : Εκτίμηση μεταβολής αριθμού επιχειρήσεων ανά Π.Ε. στο τέλος του Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020

Π.Ε.	2014	2015	ΜΕΤ ΑΒΟΛ Η	2016	2017	2018	2019	2020	ΣΥΝΟ ΛΙΚΗ ΜΕΤΑ ΒΟΛΗ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	117.320	110.374	-5,92	103.839	97.691	91.908	86.466	81.347	-30,66
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΜΑΘΙΑΣ	23881	22476	-5,88	21.154	19.909	18.738	17.635	16.598	-30,50
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΙΛΚΙΣ	11901	12144	2,04	12.392	12.645	12.903	13.167	13.435	12,89
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΛΛΑΣ	28725	27986	-2,57	27.266	26.565	25.881	25.215	24.567	-14,48
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΙΕΡΙΑΣ	20589	18745	-8,96	17.066	15.538	14.146	12.879	11.726	-43,05
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΕΡΡΩΝ	31988	31356	-1,98	30.736	30.129	29.534	28.950	28.378	-11,28
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	19781	19970	0,96	20.161	20.353	20.548	20.744	20.942	5,87
ΣΥΝΟΛΟ	254.185	243.051	-4,38	232.405	222.225	212.491	203.183	194.283	-23,57

Πηγή : ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Πίνακας 5.5 : Εκτίμηση μεταβολής απασχολουμένων ανά Π.Ε. στο τέλος του Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020

Π.Ε.	2014	2015	ΜΕΤ ΑΒΟΛ Η	2016	2017	2018	2019	2020	ΣΥΝΟ ΛΙΚΗ ΜΕΤΑ ΒΟΛΗ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	348830	319478	-8,41	292596	267976	245427	224776	205862	-40,98
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΜΑΘΙΑΣ	40396	36183	-10,43	32409	29029	26002	23290	20861	-48,36
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΙΛΚΙΣ	19748	21249	7,60	22864	24602	26472	28484	30649	55,20

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΛΛΑΣ	51692	42098	-18,56	34285	27921	22739	18519	15082	-70,82
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΙΕΡΙΑΣ	34993	29179	-16,61	24331	20288	16918	14107	11763	-66,38
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΕΡΡΩΝ	61742	45201	-26,79	33091	24226	17736	12984	9506	-84,60
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	37408	37733	0,87	38061	38391	38725	39061	39401	5,33
ΣΥΝΟΛΟ	594809	531121	-10,71	474252	423473	378130	337643	301490	-49,31

Πηγή : ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ίδια επεξεργασία

Από τα παραπάνω συνοπτικά στοιχεία μπορούμε να συμπεράνουμε πως γενικά στοιχεία και της απασχόλησης αλλά και του αριθμού των επιχειρήσεων εκτιμάτε να μειωθούν στο τέλος του προγράμματος με μεγαλύτερη μείωση στην απασχόληση. Η περιφερειακή ενότητα Σερρών αναμένεται να έχει τη μεγαλύτερη μείωση στον αριθμό των απασχολούμενων το 2020 (-84,60%) ενώ η περιφερειακή ενότητα Πιερίας αναμένεται να έχει τη μεγαλύτερη μείωση στον αριθμό επιχειρήσεων (-43,05%). Παρόλα αυτά υπάρχουν και περιφερειακές ενότητες στις οποίες εκτιμάτε πως θα αυξηθούν τα ποσοστά τους όπως είναι η περιφερειακή ενότητα Χαλκιδικής η οποία εκτιμάτε πως θα έχει αύξηση κατά 5,87% στον αριθμό των επιχειρήσεων της και αύξηση κατά 5,33% στους απασχολούμενους της όπως επίσης και η περιφερειακή ενότητα του Κιλκίς, η οποία αποτελεί και την περιφερειακή ενότητα με τη μεγαλύτερη αναπτυξιακή υστέρηση όπως είδαμε στην ανάλυση της περιοχής μελέτης, η οποία εκτιμάτε να έχει 12,89% αύξηση στον αριθμό επιχειρήσεων και 55,20% στους απασχολούμενους της. Όλες οι υπόλοιπες περιφερειακές ενότητες αναμένεται να έχουν μείωση των ποσοστών και στους δύο τομείς οι οποίοι μελετώνται για το έτος 2020.

Όσον αφορά τώρα τις μεταβολές ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, κάνοντας χρήση της ίδιας μεθοδολογίας η οποία χρησιμοποιήθηκε και για τα παραπάνω στοιχεία, τις τελικές μεταβολές μπορούμε να τις δούμε στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 5.6 : Εκτίμηση μεταβολής αριθμού επιχειρήσεων και απασχολούμενων ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας από το 2014 μέχρι το 2020.

ΚΛΑΔΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	ΟΥΡΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ,	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΡΙΘΜΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	9,09	-72,07	-59,65	-96,45	-29,86	-78,38	-36,75	-33,78	-28,15
ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ	-35,93	-70,00	-61,88	-99,86	-64,67	-80,18	-66,59	-71,57	-36,70

ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤ ΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙ ΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗ ΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗ ΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ
-40,50	-29,73	-40,66	-26,44	-35,84	-51,10	11,89	-20,69	-8,11	-37,15
-54,03	-50,37	-68,33	-59,96	-76,02	-24,99	-28,99	65,70	-33,14	-69,47

Πηγή : ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Στον παραπάνω πίνακα φαίνεται η μεταβολή του αριθμού των επιχειρήσεων και των απασχολούμενων ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας. Από την ανάλυση που έγινε και τα παραπάνω στοιχεία, εκτιμάτε πως σχεδόν όλοι οι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας της περιφέρειας θα υποστούν μείωση και στον αριθμό των επιχειρήσεων και στο σύνολο των απασχολούμενων. Οι τρεις τομείς στους οποίους παρατηρείται αύξηση είναι ο κλάδος της γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας όπου παρατηρείται αύξηση κατά 9,09% στον αριθμό των επιχειρήσεων αλλά παράλληλα μείωση κατά 35,93% στους απασχολούμενους του κλάδου και ο τομέας της εκπαίδευση στον οποίο εκτιμάτε πως θα έχουμε μείωση του αριθμού των επιχειρήσεων αλλά παράλληλα αύξηση κατά 65,70% στους απασχολούμενους του κλάδου. Τέλος, αύξηση παρατηρείται και στον αριθμό επιχειρήσεων του κλάδου της δημόσιας διοίκησης και άμυνας κατά 11,89% στον οποίο εκτιμάτε όμως πως θα έχουμε μείωση κατά 28,99% στους απασχολούμενους.

5.4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Παραπάνω έγινε μια εκτενείς ανάλυση στις επιχειρήσεις και τους απασχολούμενους της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Από τα διαθέσιμα στοιχεία τα οποία παρουσιάστηκαν, φαίνεται πως οι επιχειρήσεις και οι απασχολούμενοι της περιφέρειας θα υποστούν μείωση σχεδόν σε όλους τους τομείς. Θεωρήθηκε πως ο ρυθμός μεταβολής του αριθμού των επιχειρήσεων και των απασχολούμενων της περιφέρειας παραμένει σταθερός για τα επόμενα έτη του Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020 και διαμορφώνονται τα τελικά ποσοστά τα οποία παρουσιάζονται στα παραπάνω υποκεφάλαια. Παρόλα αυτά, όπως παρουσιάστηκε στο κεφάλαιο του θεωρητικού υπόβαθρου, η επιχειρηματικότητα αποτελεί έναν πολυδιάστατο παράγοντα ο οποίος εξαρτάτε από πολλούς παράγοντες. Η καινοτομία επίσης παίζει και αυτή έναν πολύ σημαντικό ρόλο ο οποίος επηρεάζει το κατά πόσο ενισχύεται η επιχειρηματικότητα. Επίσης, ο τρόπος μέτρησης της επιχειρηματικότητας μπορεί να διαφέρει ανάλογα με το τι μελετάται. Στην περίπτωση της παρούσας εργασίας, τα στοιχεία τα οποία ήταν διαθέσιμα είναι ο αριθμός των επιχειρήσεων της περιφέρειας για τον πρώτο χρόνο του Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020, δηλαδή τα μητρώα επιχειρήσεων της περιφέρειας για το 2014 και το 2015. Βάση της μεταβολής στον πρώτο χρόνο του προγράμματος, εκτιμήθηκαν και τα τελικά ποσοστά που αναμένεται να αυξηθεί ο αριθμός των επιχειρήσεων και των απασχολούμενων ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας και περιφερειακή ενότητα. Τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης αποτελούν προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα οποία προσαρμόζονται στις ανάγκες και τα δεδομένα της κοινωνίας και της οικονομίας κατά τη διάρκεια της οποίας εκπονούνται και

περιλαμβάνουν δράσεις ενίσχυσης προς όλους τους τομείς. Η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους στόχους του προγράμματος Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020. Παρόλα αυτά, βάση της εκτίμησης που έγινε, φαίνεται πως ο αριθμός των επιχειρήσεων και των απασχολούμενων αναμένεται να μειωθεί στην περιφέρεια μελέτης. Η οικονομική κρίση και υπόλοιποι εξωγενείς παράγοντες, όπως μπορεί να είναι η μετακίνηση πληθυσμού προς το εξωτερικό για ανεύρεση εργασίας ή η μετακίνηση προς την Αθήνα για τον ίδιο λόγο μπορεί να είναι κάποιοι από τους παράγοντες για τους οποίους συμβαίνει το παραπάνω. Για το λόγο αυτό, βάση της ανάλυσης, θα γίνουν τρία σενάρια σχετικά με το πώς αναμένεται να εξελιχθεί η επιχειρηματικότητα στην περιοχή.

Το πρώτο σενάριο αποτελεί το απαισιόδοξο σενάριο όπου ο ρυθμός μεταβολής στο πρώτο έτος του Ε.Σ.Π.Α. αναμένεται να παραμείνει στα ίδια επίπεδα. Σύμφωνα με αυτό το σενάριο, τα αποτελέσματα του προγράμματος αναμένεται να είναι αυτά τα οποία αναλύθηκαν στο προηγούμενο υποκεφάλαιο. Το σενάριο αυτό είναι το λιγότερο πιθανό να συμβεί διότι αρχικά υπήρχαν κλάδοι της οικονομίας της περιφέρειας στους οποίους υπήρξε μεγάλη μείωση στον πρώτο χρόνο του προγράμματος κάτι το οποίο αν συμβεί αυτοί θα εξαλειφθούν ολοκληρωτικά. Επίσης, στους περισσότερους οικονομικούς κλάδους παρατηρείται μεγάλη μείωση των ποσοστών τους για το 2020 κάτι το οποίο δεν είναι πιθανό να συμβεί. Τέλος, τα πρώτα έτη των προγραμμάτων ουσιαστικά αποτελούν και την περίοδο όπου αρχικά γίνεται προσαρμογή και προετοιμασία των προγραμμάτων οπότε αναμένεται να μην έχουμε τόσο μεγάλη μείωση στις επιχειρήσεις και στους απασχολούμενους της περιφέρειας.

Το δεύτερο σενάριο αποτελεί το αισιόδοξο σενάριο. Σύμφωνα με αυτό αναμένεται τα αποτελέσματα στο τέλος του προγράμματος να μην είναι όπως παρουσιάστηκαν στο παραπάνω υποκεφάλαιο αλλά να υπάρχει πολύ μεγάλη αύξηση στα ποσοστά των επιχειρήσεων και των απασχολούμενων της περιφέρειας. Ουσιαστικά και το προηγούμενο και αυτό το σενάριο αποτελούν τις ακραίες περιπτώσεις οι οποίες εκτιμάτε πως υπάρχει να συμβούν στις επιχειρήσεις της περιφέρειας.

Το τρίτο σενάριο αποτελεί το ρεαλιστικό σενάριο όπου αναμένεται να έχουμε μικρή αύξηση των επιχειρήσεων και των απασχολούμενων της περιφέρειας. Ο ρυθμός μεταβολής, σύμφωνα με το ρεαλιστικό σενάριο, και στις επιχειρήσεις και στους απασχολούμενους αναμένεται να μην συνεχίσει να είναι μειωμένος για τα επόμενα έτη του προγράμματος έτσι ώστε στο τέλος να έχουμε μικρή αύξηση στους τομείς του οποίους αναφέραμε παραπάνω. Επιπλέον, πολλές από τις δράσεις του προγράμματος μπορούν να έχουν μακροπρόθεσμες συνέπειες στην οικονομία και τα αποτελέσματα τους να μην είναι εμφανή στο άμεσο μέλλον.

Συμπερασματικά θα μπορούσαμε να πούμε πως έγινε κατανοητό από την ανάλυση του θεωρητικού υπόβαθρου πως η επιχειρηματικότητα αποτελεί έναν πολυδιάστατο παράγοντα με πολλούς τρόπους μέτρησης και ενίσχυσης σε μια περιοχή. Σχετικά με την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, αναφέρθηκαν τα βασικά στοιχεία της όπως επίσης και έγινε μια εκτενής αναφορά στις επιχειρήσεις και τους απασχολούμενους οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε αυτήν. Σύμφωνα με την εκ των προτέρων αξιολόγηση

των δράσεων του Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020 για την περιοχή μελέτης ως κεντρικός στόχος θέτεται η αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης και επανεκκίνηση της ανάπτυξης με την εξασφάλιση των όρων για μακροπρόθεσμη βιώσιμη ανάπτυξη μέσω της ανασυγκρότησης του παραγωγικού ιστού και αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού, την ανταγωνιστικότητα, την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία. Επιμέρους στόχοι οι οποίοι αναφέρονται στην αξιολόγηση αποτελούν η αντιστροφή της αποβιομηχάνισης και η ανάδειξη των ανταγωνιστικών τομέων της οικονομίας, ο εκσυγχρονισμός των υποδομών και η αναβάθμιση προς τους κλάδους οι οποίοι έχουν υψηλότερη προστιθέμενη αξία στην οικονομία της περιφέρειας. Επιπλέον, αναφέρεται και η αναβάθμιση του αγροτικού και του τουριστικού τομέα ως δύο από τους σημαντικούς τομείς της περιφέρειας και η αξιοποίηση των δυνατοτήτων της μητροπολιτικής περιοχής της Θεσσαλονίκης σε διεθνή και εθνική κλίμακα (Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2014). Συμπερασματικά, ως σενάριο επιλέγεται το ρεαλιστικό σενάριο όπως αναφέρθηκε παραπάνω και θεωρείται πως δεν θα συνεχιστεί ο ρυθμός μεταβολής του πρώτου έτους του Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020. Η επιχειρηματικότητα έχει αναλυθεί με πολλούς και διαφορετικούς τρόπους κατά καιρούς, από τις κλασικές και νεοκλασικές θεωρίες μέχρι και τις πιο σύγχρονες θεωρίες, ανάλογα με την εποχή. Στη σημερινή εποχή η οποία χαρακτηρίζεται σε μεγάλο βαθμό από την οικονομική κρίση και από τον οικονομοκεντρικό τρόπο λήψης αποφάσεων, η επιχειρηματικότητα και η καινοτομία αποτελούν δύο από τους κύριους κλάδους ενίσχυσης για την επιτυχία των προγραμμάτων αλλά και την ανάπτυξη των περιοχών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Γεώργιος Μ. Κορρές, 2015, «Επιχειρηματικότητα και Ανάπτυξη», Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Αθήνα, 2015
- Γκουμπανιτσά Μ., 2010, «Οι Επιπτώσεις των Διαρθρωτικών Πολιτικών της ΕΕ στην Ελληνική Οικονομία», Διπλωματική εργασία, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα, 2010
- ΕΕ, 2003, «Πράσινη Βίβλος για την επιχειρηματικότητα στην Ευρώπη», Βρυξέλλες, 2003
- Εξάρχου Τ., 2016, «Η Αξιολόγηση των Δράσεων και η Αποτίμηση των Αποτελεσμάτων του 3ου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης στην Ελλάδα», Διδακτορική Διατριβή, Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Κομοτηνή, 2016
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2001, «Ελλάδα : Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000 – 2006», Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Λουξεμβούργο, 2001
- Καν. (ΕΚ), 800/2008, «Παράρτημα IV : Ορισμός των ΜμΕ και Σχετικά Υποδείγματα Δηλώσεων για ΜμΕ», Βρυξέλες, 2008

- Καστανή Α., Περπερίδου Σ., 2015, «Το Γ΄ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και η Αξιοποίηση των Πόρων από τους ΟΤΑ. Σύγκριση των Δήμων Γουμένισσας – Καρπενήσι», Πτυχιακή εργασία, Σχολή Διοίκησης Οικονομίας Τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ΤΕΙ Καλαμάτας, 2015
- Καστάνιας Σ., 2006, «Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης – Θεσμός Ανάπτυξης της Οικονομίας : Συγκριτική Αποτίμησης των Κ.Π.Σ. στην Ελλάδα (1989 – 2006) και αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης του Γ΄ Κ.Π.Σ. με τη βοήθεια Στατιστικών Μοντέλων. Προοπτικές 4ης Προγραμματικής Περιόδου», Διπλωματική Εργασία, Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης, Αθήνα, 2006
- Κόνσολας Ν. , 1977, «Σύγχρονη Περιφερειακή Οικονομική Πολιτική», Εκδόσεις Παπαζήση , Αθήνα , 1997
- Κωνσταντίνος Μανασάκης, 2013, « Επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια της οικονομικής ύφεσης», Κείμενο Πολιτικής, Νο 12, Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής & Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ), Αθήνα, 2013
- Λαζαρίδης Ν., undated, «Η Περιφερειακή Πολιτική της Κοινότητας», Διαθέσιμο στο http://www.ekdd.gr/ekdda/files/ergasies_esdd/19/2/1339.pdf , Τελευταία πρόσβαση 3/2/2018
- Πάνος Γ. Πιπερόπουλος, 2007, «Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία & Business Clusters», Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη, 2007
- Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2014, «Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2015-2019», Θεσσαλονίκη, Δεκέμβριος, 2014
- Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2016, «Αναθεώρηση Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Κεντρικής Μακεδονίας και Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ)», Περιφερειακός Σύνδεσμος Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Κεντρικής Μακεδονίας, Οκτώβριος, 2016
- Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2016, «Η Στρατηγική Ευφούς Εξειδίκευσης (RIS3) στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας», Σεπτέμβριος, 2016
- Σταύρος Ιωαννίδης, 2013, «Η επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα 2011-12 : Η εξέλιξη των δεικτών της επιχειρηματικότητας στη διάρκεια της κρίσης», Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών ερευνών, Αθήνα, 2013
- Τούρλη Δ., 2014, «Η ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα της αγροτικής παραγωγής στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας», Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας, Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, Καβάλα, Φεβρουάριος, 2014
- ΥΠ.ΑΝ.ΥΠ., 2012, «Στρατηγική Έκθεση Παρακολούθησης του ΕΣΠΑ 2012», Αθήνα, 2012
- ΥΠΑΑΝ, 2014, «Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης – ΕΣΠΑ 2014-2020», Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων, Ελληνική Δημοκρατία, Αθήνα, Μάιος, 2014

ΥΠΕΘΟ ,1999, «Σχέδιο Ανάπτυξης 2000-2006», Γενικό Μέρος , Αθήνα , 1999

Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, 2016, «ΕΣΠΑ 2014-2020 Fact sheet», Ελληνική Δημοκρατία, Σεπτέμβριος, 2016

Χαραλάμπους Χ., 2004, «Ευρωπαϊκά Προγράμματα και Κοινοτικές Πρωτοβουλίες για Θέματα Ανάπτυξης», Διπλωματική εργασία, Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης, Αθήνα, 2004

Ψυχάρης Γ., 2000, «Περιφερειακές ανισότητες και κρατικός παρεμβατισμός», στο Δεκαεπτά Κείμενα για το Σχεδιασμό, τις Πόλεις και την Ανάπτυξη, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας, Βόλος, 2000

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

C. Mirjam Van Praag, 1999, «Some Classic Views on Entrepreneurship», De Economist 147, No. 3, 1999

David E. Pozen, 2008, «We are all Entrepreneurs Now», Wake Forest Law Review, Vol. 43, 2008

EU, 2008, «Think Small First : A “Small Business Act” for Europe», Commission of the European Communities, Brussels, 2008

EU, 2010, «Turning Europe into a true Innovation Union», Brussels, 2010

EU, 2013, «Entrepreneurship 2020 Action Plan», Brussels, 2013

European Union, 2016, «Ex post evaluation of Cohesion Policy programmes 2007-2013, focusing on the European Regional Development Fund (ERDF) and the Cohesion Fund (CF), Task 3 Country Report Greece», Brussels, September, 2016

Global Entrepreneurship Monitor, 2012, «GEM 2012 Global Report», GEM, 2012

Joseph A. Schumpeter, 1942, «Capitalism, Socialism and Democracy». Harper & Brothers, United States, 1942

Mark Casson, 1982, « The Entrepreneur : An Economic Theory», Rowman & Littlefield, UK, 1982

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

<http://www.statistics.gr>, «Ελληνική Στατιστική Αρχή», Τελευταία Ενημέρωση 2/6/2018

<http://ec.europa.eu/eurostat>, «European Statistics». Τελευταία Ενημέρωση 2/6/2018

<http://www.pepkm.gr>, «Ενημερωτική εκστρατεία της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για τα αποτελέσματα και τις ωφέλειες από την ολοκλήρωση του ΕΣΠΑ 2007 – 2013», Τελευταία Ενημέρωση 2/6/2018

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Πίνακας 1 : Στατιστικό Μητρώο Επιχειρήσεων έτους 2014

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ - ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Περιγραφή	ΑΡ. ΝΟΜΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (σε χιλιάδες €)	ΑΡ. ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ	% ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ Π.Ε.	% ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ Π.Ε.
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ						
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	17.986	492.073	20.237	15,33	5,80
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	21	56.378	89	0,02	0,03
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	7.513	3.647.613	38.966	6,40	11,17
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	501	172.258	886	0,43	0,25
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	222	196.766	1.861	0,19	0,53
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	6.343	815.540	15.039	5,41	4,31
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ. ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	29.034	10.648.691	84.326	24,75	24,17
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	6.261	893.622	16.623	5,34	4,77
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	6.659	721.764	33.188	5,68	9,51
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	2.041	251.354	5.854	1,74	1,68
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.748	213.181	4.008	1,49	1,15
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	970	63.386	1.631	0,83	0,47
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	20.192	668.279	34.947	17,21	10,02
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.990	586.491	10.164	1,70	2,91
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	59	19.452	9.234	0,05	2,65
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	2.032	123.896	23.119	1,73	6,63
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	7.031	425.856	29.492	5,99	8,45
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	2.137	96.430	6.395	1,82	1,83
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ	4.313	104.066	12.654	3,68	3,63

	ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ					
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	267	696	117	0,23	0,03
	ΣΥΝΟΛΟ	117.320	20.197.792	348.830		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΜΑΘΙΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	13.355	259.233	14.284	55,92	35,36
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	9	1.227	10	0,04	0,02
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	884	494.156	4.747	3,70	11,75
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	184	9.925	357	0,77	0,88
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	33	10.801	429	0,14	1,06
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	700	34.518	1.218	2,93	3,02
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ. ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	3.841	894.508	8.009	16,08	19,83
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	632	80.396	1.328	2,65	3,29
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	1.202	36.506	2.579	5,03	6,38
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	109	6.818	250	0,46	0,62
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	163	3.595	281	0,68	0,70
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	27	417	32	0,11	0,08
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.237	43.139	1.929	5,18	4,78
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	131	7.511	305	0,55	0,76
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	7	181	577	0,03	1,43
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	200	7.425	1.239	0,84	3,07
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	510	20.925	1.463	2,14	3,62
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	182	6.204	458	0,76	1,13
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	451	9.674	883	1,89	2,19
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	24	274	18	0,10	0,04

	ΣΥΝΟΛΟ	23.881	1.927.433	40.396		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΙΛΚΙΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	7.323	106.722	7.906	61,53	40,03
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	x	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	x	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	105	6.451	219	0,88	1,11
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	17	4.915	80	0,14	0,41
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	x	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ. ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	1.908	272.458	4.263	16,03	21,59
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	362	20.659	824	3,04	4,17
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	771	18.819	1.913	6,48	9,69
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	51	3.042	122	0,43	0,62
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	64	1.316	133	0,54	0,67
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	53	1.844	128	0,45	0,65
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	505	15.452	1.014	4,24	5,13
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	72	6.595	382	0,60	1,93
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	x	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	105	2.500	613	0,88	3,10
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	195	6.342	1.296	1,64	6,56
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	90	2.357	227	0,76	1,15
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	269	3.896	619	2,26	3,13
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	11	6	9	0,09	0,05
	ΣΥΝΟΛΟ	11.901	473.374	19.748		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΛΛΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	17.598	234.705	20.108	61,26	38,90

	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	5	3.349	33	0,02	0,06
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	1.009	405.943	4.443	3,51	8,60
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	224	18.324	434	0,78	0,84
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	21	5.771	143	0,07	0,28
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	827	57.069	1.894	2,88	3,66
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ. ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	4.166	755.830	9.844	14,50	19,04
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	748	72.184	1.771	2,60	3,43
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	1.484	40.736	3.308	5,17	6,40
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	72	2.069	164	0,25	0,32
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	131	2.868	283	0,46	0,55
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	24	387	59	0,08	0,11
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.001	27.531	2.063	3,48	3,99
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	106	5.209	296	0,37	0,57
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	12	101	1.645	0,04	3,18
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	214	6.311	1.161	0,74	2,25
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	417	19.329	2.422	1,45	4,69
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	152	4.672	388	0,53	0,75
	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	488	14.359	1.204	1,70	2,33
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	26	193	29	0,09	0,06
	ΣΥΝΟΛΟ	28.725	1.676.940	51.692		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΙΕΡΙΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	8.979	120.562	9.205	43,61	26,31
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	x	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	771	407.495	3.447	3,74	9,85

	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	154	9.750	232	0,75	0,66
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	13	9.036	256	0,06	0,73
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	768	39.410	1.108	3,73	3,17
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ. ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	3.616	643.319	6.543	17,56	18,70
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	728	73.578	1.475	3,54	4,22
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	2.635	124.341	6.568	12,80	18,77
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	93	4.671	180	0,45	0,51
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	150	2.898	229	0,73	0,65
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	63	1.269	84	0,31	0,24
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.160	24.034	1.721	5,63	4,92
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	161	14.672	382	0,78	1,09
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	x	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	156	6.231	1.066	0,76	3,05
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	507	21.731	1.279	2,46	3,66
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	206	6.851	461	1,00	1,32
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	411	5.644	751	2,00	2,15
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	18	5	6	0,09	0,02
	ΣΥΝΟΛΟ	20.589	1.515.497	34.993		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΕΡΡΩΝ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	18.984	250.762	23.404	59,35	37,91
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	12	9.936	99	0,04	0,16
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	1.173	329.583	4.481	3,67	7,26
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	182	12.714	376	0,57	0,61

	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	22	9.667	203	0,07	0,33
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	930	44.238	2.307	2,91	3,74
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ. ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	4.513	826.928	11.267	14,11	18,25
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	712	45.565	1.858	2,23	3,01
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	1.743	48.338	4.841	5,45	7,84
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	130	5.413	334	0,41	0,54
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	192	8.333	427	0,60	0,69
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	45	1.973	115	0,14	0,19
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.444	31.958	3.332	4,51	5,40
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	232	16.076	967	0,73	1,57
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	16	3.415	1.079	0,05	1,75
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	281	8.925	2.442	0,88	3,96
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	532	22.002	1.954	1,66	3,16
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	222	8.722	665	0,69	1,08
	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	601	12.483	1.579	1,88	2,56
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	22	18	12	0,07	0,02
	ΣΥΝΟΛΟ	31.988	1.697.049	61.742		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	8.015	156.480	8.564	40,52	22,89
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	x	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	x	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	96	6.670	142	0,49	0,38
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	54	3.963	93	0,27	0,25

	ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ					
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.246	69.543	2.334	6,30	6,24
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ. ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	3.554	638.093	6.885	17,97	18,41
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	476	49.277	1.058	2,41	2,83
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	3.829	250.713	11.160	19,36	29,83
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	73	2.671	126	0,37	0,34
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	107	2.281	140	0,54	0,37
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	115	2.322	181	0,58	0,48
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	909	26.047	1.514	4,60	4,05
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	249	27.582	718	1,26	1,92
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	10	16.744	1.326	0,05	3,54
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	201	3.374	693	1,02	1,85
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	229	7.902	1.274	1,16	3,41
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	210	5.938	473	1,06	1,26
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	386	6.120	711	1,95	1,90
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	22	72	16	0,11	0,04
	ΣΥΝΟΛΟ	19.781	1.275.792	37.408		
ΑΓΙΟ ΟΡΟΣ (ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΤΟ)	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	x	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	x	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ. ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	13	4.155	31	61,9047619	63,26530612
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	5	327	10	23,80952381	20,40816327
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	3	301	8	14,28571429	16,32653061

	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	x	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΣΥΝΟΛΟ	21	4.783	49		

Πίνακας 2 : Στατιστικό Μητρώο Επιχειρήσεων έτους 2015

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ - ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Περιγραφή	ΑΡ. ΝΟΜΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (σε χιλιάδες €)	ΑΡ. ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ	% ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ Π.Ε.	% ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ Π.Ε.
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ						
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	18.480	472.562	19.687	16,74	6,16
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	23	45.012	92	0,02	0,03
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	6.955	3.530.468	36.046	6,30	11,28
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	443	181.613	818	0,40	0,26
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	207	203.797	1.495	0,19	0,47
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	4.979	820.633	12.582	4,51	3,94
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	27.030	10.645.832	74.600	24,49	23,35
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	5.888	875.669	13.929	5,33	4,36
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	6.341	755.663	33.034	5,75	10,34
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	1.920	252.769	5.090	1,74	1,59
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.622	200.944	3.392	1,47	1,06
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	924	65.321	1.466	0,84	0,46
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	18.701	747.801	28.685	16,94	8,98
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.809	503.345	9.897	1,64	3,10
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	58	6.054	8.639	0,05	2,70
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	1.934	117.283	25.208	1,75	7,89
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	6.927	441.214	27.785	6,28	8,70
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	1.923	92.537	5.742	1,74	1,80
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	4.093	105.018	11.081	3,71	3,47
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	117	827	210	0,11	0,07
	ΣΥΝΟΛΟ	110.374	20.064.362	319.478	45,41	60,14
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΜΑΘΙΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	13.443	234.657	14.422	59,81	39,86
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	x	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	789	411.038	4.533	4	12,53
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	165	9.786	254	0,73	0,70
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	35	9.374	302	0,16	0,83
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	x	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	3.612	866.309	7.237	16,07	20,00
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	600	64.145	1.016	2,67	2,81

	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	1.108	38.514	2.289	4,93	6,33
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	103	7.008	213	0,46	0,59
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	144	3.667	212	0,64	0,59
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	23	381	28	0,10	0,08
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.145	46.161	1.555	5,09	4,30
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	x	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	7	4.935	641	0,03	1,77
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	187	6.306	967	0,83	2,67
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	503	19.050	1.386	2,24	3,83
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	151	6.975	393	0,67	1,09
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	454	11.746	728	2,02	2,01
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	7	51	7	0,03	0,02
	ΣΥΝΟΛΟ	22.476	1.740.103	36.183	9,25	6,81
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΙΛΚΙΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	7.363	91.827	6.868	60,63	32,32
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	4	317	6	0,03	0,03
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	535	721.817	5.402	4,41	25,42
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	104	6.627	170	0,86	0,80
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	17	5.272	63	0,14	0,30
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	294	8.867	394	2,42	1,85
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	1.729	263.111	2.615	14,24	12,31
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	343	22.098	525	2,82	2,47
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	689	19.701	1.275	5,67	6,00
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	48	3.141	78	0,40	0,37
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	57	1.294	104	0,47	0,49
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	46	1.575	75	0,38	0,35
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	470	16.384	663	3,87	3,12
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	63	8.433	514	0,52	2,42
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	5	5.043	538	0,04	2,53
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	105	2.408	585	0,86	2,75
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	183	6.668	1.190	1,51	5,60
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	89	2.389	184	0,73	0,87
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	x	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!

	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	x	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΣΥΝΟΛΟ	12.144	1.186.972	21.249		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΛΛΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	17.738	226.528	18.412	63,38	43,74
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	5	3.180	35	0,02	0,08
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	917	366.503	3.679	3,28	8,74
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	211	18.403	337	0,75	0,80
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	17	5.446	101	0,06	0,24
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	692	55.690	1.180	2,47	2,80
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	3.799	732.951	6.547	13,57	15,55
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	695	68.723	1.130	2,48	2,68
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	1.385	40.174	2.234	4,95	5,31
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	66	2.011	109	0,24	0,26
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	124	3.484	219	0,44	0,52
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	24	423	31	0,09	0,07
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	928	29.002	1.325	3,32	3,15
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	111	6.080	906	0,40	2,15
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	16	6	1.293	0,06	3,07
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	212	4.419	1.100	0,76	2,61
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	417	18.483	2.176	1,49	5,17
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	139	4.750	304	0,50	0,72
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	480	11.552	968	1,72	2,30
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	10	151	12	0,04	0,03
	ΣΥΝΟΛΟ	27.986	1.597.959	42.098		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΙΕΡΙΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	9.174	119.819	8.890	48,94	30,47
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	x	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	x	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	142	10.391	234	0,76	0,80
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	15	10.262	165	0,08	0,57
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	577	36.302	887	3,08	3,04
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	3.297	621.540	5.646	17,59	19,35
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	682	70.331	1.165	3,64	3,99
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	2.495	120.152	6.122	13,31	20,98
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	76	4.977	127	0,41	0,44

	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	141	2.651	199	0,75	0,68
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	57	1.421	66	0,30	0,23
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.070	23.800	1.334	5,71	4,57
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	158	13.474	351	0,84	1,20
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	10	1.651	1.462	0,05	5,01
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	156	5.620	951	0,83	3,26
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	509	20.561	1.187	2,72	4,07
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	186	6.175	393	0,99	1,35
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	x	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	x	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΣΥΝΟΛΟ	18.745	1.069.127	29.179		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΕΡΡΩΝ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	19.146	250.289	19.100	61,06	42,26
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	10	4.884	62	0,03	0,14
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	1.096	333.011	3.497	3,50	7,74
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	174	14.324	259	0,55	0,57
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	24	12.140	282	0,08	0,62
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	806	39.846	1.417	2,57	3,13
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	4.222	775.388	7.001	13,46	15,49
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	675	41.425	1.073	2,15	2,37
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	1.659	45.948	3.304	5,29	7,31
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	122	4.323	214	0,39	0,47
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	178	7.407	344	0,57	0,76
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	42	2.474	74	0,13	0,16
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.369	32.279	1.872	4,37	4,14
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	206	15.514	507	0,66	1,12
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	15	2.871	903	0,05	2,00
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	271	7.862	1.853	0,86	4,10
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	531	23.520	1.786	1,69	3,95
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	210	7.351	503	0,67	1,11
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	595	13.132	1.148	1,90	2,54
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	5	9	2	0,02	0,00
	ΣΥΝΟΛΟ	31.356	1.633.997	45.201		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	8.243	153.074	8.913	41,28	23,62
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	5	1.754	15	0,03	0,04
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	717	341.082	2.844	3,59	7,54

	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	86	6.996	121	0,43	0,32
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	51	3.908	80	0,26	0,21
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.007	83.823	1.862	5,04	4,93
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	3.305	621.556	5.818	16,55	15,42
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	459	44.690	1.013	2,30	2,68
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	3.672	253.286	10.874	18,39	28,82
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	65	2.807	113	0,33	0,30
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	89	2.283	103	0,45	0,27
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	115	2.439	166	0,58	0,44
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	873	30.731	1.210	4,37	3,21
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	238	28.444	714	1,19	1,89
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	11	21.169	1.117	0,06	2,96
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	199	3.221	663	1,00	1,76
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	226	7.649	1.165	1,13	3,09
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	189	5.565	371	0,95	0,98
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	406	5.844	543	2,03	1,44
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	14	81	28	0,07	0,07
	ΣΥΝΟΛΟ	19.970	1.620.402	37.733		
ΑΓΙΟ ΟΡΟΣ (ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΤΟ)	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	x	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	x	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	15	4.062	25	45,45	27,17
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	6	343	10	18,18	10,87
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	3	229	7	9,09	7,61
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	x	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	9	0	50	27,27	54,35
	ΣΥΝΟΛΟ	33	4.634	92		

Πίνακας 3 : Μεταβολή αριθμού επιχειρήσεων και εργαζομένων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για τα έτη 2014-2015

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ - ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Περιγραφή	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2014	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2015	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ 2014	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ 2015	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΡΙΘΜΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	17.986	18.480	20.237	19.687	2,75	-2,72
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	21	23	89	92	9,52	3,37
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	7.513	6.955	38.966	36.046	-7,43	-7,49
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	501	443	886	818	-11,58	-7,67
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	222	207	1.861	1.495	-6,76	-19,67
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	6.343	4.979	15.039	12.582	-21,50	-16,34
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	29.034	27.030	84.326	74.600	-6,90	-11,53
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	6.261	5.888	16.623	13.929	-5,96	-16,21

ΔΡΑΣΤΗΡ ΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙ ΩΝ ΠΑΡΟΧΗ Σ ΚΑΤΑΛΥ ΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	6.659	6.341	33.188	33.034	-4,78	-0,46
ΕΝΗΜΕΡ ΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝ ΩΝΙΑ	2.041	1.920	5.854	5.090	-5,93	-13,05
ΧΡΗΜΑΤ ΟΠΙΣΤΩΤ ΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣ ΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡ ΙΟΤΗΤΕΣ	1.748	1.622	4.008	3.392	-7,21	-15,37
ΔΙΑΧΕΙΡΙ ΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗ Σ ΠΕΡΙΟΥΣΙ ΑΣ	970	924	1.631	1.466	-4,74	-10,12
ΕΠΑΓΓΕΛ ΜΑΤΙΚΕΣ , ΕΠΙΣΤΗΜ ΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕ Σ ΔΡΑΣΤΗΡ ΙΟΤΗΤΕΣ	20.192	18.701	34.947	28.685	-7,38	-17,92
ΔΙΟΙΚΗΤΙ ΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗ ΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡ ΙΟΤΗΤΕΣ	1.990	1.809	10.164	9.897	-9,10	-2,63
ΔΗΜΟΣΙ Α ΔΙΟΙΚΗΣ Η ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙ ΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	59	58	9.234	8.639	-1,69	-6,44
ΕΚΠΑΙΔΕ ΥΣΗ	2.032	1.934	23.119	25.208	-4,82	9,04
ΔΡΑΣΤΗΡ ΙΟΤΗΤΕΣ	7.031	6.927	29.492	27.785	-1,48	-5,79

	ΣΧΕΤΙΚΕ Σ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙ ΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ						
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔ ΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩ ΓΙΑ	2.137	1.923	6.395	5.742	-10,01	-10,21
	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡ ΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	4.313	4.093	12.654	11.081	-5,10	-12,43
	ΑΓΝΩΣΤ Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΤΑ	267	117	117	210	-56,18	79,49
	ΣΥΝΟΛΟ	117.32 0	110.374	348.830	319.478	-5,92	-8,41
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙ ΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΜΑΘΙΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟ ΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	13.355	13.443	14.284	14.422	0,66	0,97
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	9	x	10	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΜΕΤΑΠΟ ΙΗΣΗ	884	789	4.747	4.533	-10,75	-4,51
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙ ΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤ ΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙ ΣΜΟΥ	184	165	357	254	-10,33	-28,85
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙ Α ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩ Ν ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	33	35	429	302	6,06	-29,60
	ΚΑΤΑΣΚ ΕΥΕΣ	700	x	1.218	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!

	ΧΟΝΔΡΙΚ Ο ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ · ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙ ΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛ ΕΤΩΝ	3.841	3.612	8.009	7.237	-5,96	-9,64
	ΜΕΤΑΦΟ ΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚ ΕΥΣΗ	632	600	1.328	1.016	-5,06	-23,49
	ΔΡΑΣΤΗΡ ΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙ ΩΝ ΠΑΡΟΧΗ Σ ΚΑΤΑΛΥ ΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	1.202	1.108	2.579	2.289	-7,82	-11,24
	ΕΝΗΜΕΡ ΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝ ΩΝΙΑ	109	103	250	213	-5,50	-14,80
	ΧΡΗΜΑΤ ΟΠΙΣΤΩΤ ΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣ ΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡ ΙΟΤΗΤΕΣ	163	144	281	212	-11,66	-24,56
	ΔΙΑΧΕΙΡΙ ΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗ Σ ΠΕΡΙΟΥΣΙ ΑΣ	27	23	32	28	-14,81	-12,50
	ΕΠΑΓΓΕΛ ΜΑΤΙΚΕΣ , ΕΠΙΣΤΗΜ ΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕ Σ ΔΡΑΣΤΗΡ ΙΟΤΗΤΕΣ	1.237	1.145	1.929	1.555	-7,44	-19,39
	ΔΙΟΙΚΗΤΙ ΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗ ΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡ	131	x	305	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!

	ΙΟΤΗΤΕΣ						
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	7	7	577	641	0,00	11,09
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	200	187	1.239	967	-6,50	-21,95
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	510	503	1.463	1.386	-1,37	-5,26
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	182	151	458	393	-17,03	-14,19
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	451	454	883	728	0,67	-17,55
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	24	7	18	7	-70,83	-61,11
	ΣΥΝΟΛΟ	23881	22476	40.396	36.183	-5,88	-10,43
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΙΛΚΙΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	7.323	7.363	7.906	6.868	0,55	-13,13
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	x	4	x	6	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	x	535	x	5.402	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	105	104	219	170	-0,95	-22,37

	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	17	17	80	63	0,00	-21,25
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	x	294	x	394	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	1.908	1.729	4.263	2.615	-9,38	-38,66
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	362	343	824	525	-5,25	-36,29
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	771	689	1.913	1.275	-10,64	-33,35
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	51	48	122	78	-5,88	-36,07
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	64	57	133	104	-10,94	-21,80
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	53	46	128	75	-13,21	-41,41
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ	505	470	1.014	663	-6,93	-34,62

	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ						
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	72	63	382	514	-12,50	34,55
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	x	5	x	538	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	105	105	613	585	0,00	-4,57
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	195	183	1.296	1.190	-6,15	-8,18
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	90	89	227	184	-1,11	-18,94
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	269	x	619	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	11	x	9	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΣΥΝΟΛΟ	11901	12144	19.748	21.249	2,04	7,60
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΛΛΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	17.598	17.738	20.108	18.412	0,80	-8,43
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	5	5	33	35	0,00	6,06

	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	1.009	917	4.443	3.679	-9,12	-17,20
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	224	211	434	337	-5,80	-22,35
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	21	17	143	101	-19,05	-29,37
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	827	692	1.894	1.180	-16,32	-37,70
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	4.166	3.799	9.844	6.547	-8,81	-33,49
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	748	695	1.771	1.130	-7,09	-36,19
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	1.484	1.385	3.308	2.234	-6,67	-32,47
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	72	66	164	109	-8,33	-33,54
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣ	131	124	283	219	-5,34	-22,61

	ΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ						
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	24	24	59	31	0,00	-47,46
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.001	928	2.063	1.325	-7,29	-35,77
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	106	111	296	906	4,72	206,08
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ, ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	12	16	1.645	1.293	33,33	-21,40
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	214	212	1.161	1.100	-0,93	-5,25
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	417	417	2.422	2.176	0,00	-10,16
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	152	139	388	304	-8,55	-21,65
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	488	480	1.204	968	-1,64	-19,60

	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	26	10	29	12	-61,54	-58,62
	ΣΥΝΟΛΟ	28725	27986	51.692	42.098	-2,57	-18,56
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΙΕΡΙΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	8.979	9.174	9.205	8.890	2,17	-3,42
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	x	x	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	771	x	3.447	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	154	142	232	234	-7,79	0,86
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	13	15	256	165	15,38	-35,55
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	768	577	1.108	887	-24,87	-19,95
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	3.616	3.297	6.543	5.646	-8,82	-13,71
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	728	682	1.475	1.165	-6,32	-21,02
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ	2.635	2.495	6.568	6.122	-5,31	-6,79

	ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ						
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	93	76	180	127	-18,28	-29,44
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	150	141	229	199	-6,00	-13,10
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	63	57	84	66	-9,52	-21,43
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.160	1.070	1.721	1.334	-7,76	-22,49
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	161	158	382	351	-1,86	-8,12
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	x	10	x	1.462	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	156	156	1.066	951	0,00	-10,79
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ	507	509	1.279	1.187	0,39	-7,19

	ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ						
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	206	186	461	393	-9,71	-14,75
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	411	x	751	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	18	x	6	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΣΥΝΟΛΟ	20.589	18.745	34.993	29.179	-8,96	-16,61
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΕΡΡΩΝ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	18.984	19.146	23.404	19.100	0,85	-18,39
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	12	10	99	62	-16,67	-37,37
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	1.173	1.096	4.481	3.497	-6,56	-21,96
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	182	174	376	259	-4,40	-31,12
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	22	24	203	282	9,09	38,92
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	930	806	2.307	1.417	-13,33	-38,58
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ	4.513	4.222	11.267	7.001	-6,45	-37,86

	ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛ ΕΤΩΝ						
	ΜΕΤΑΦΟ ΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚ ΕΥΣΗ	712	675	1.858	1.073	-5,20	-42,25
	ΔΡΑΣΤΗΡ ΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙ ΩΝ ΠΑΡΟΧΗ Σ ΚΑΤΑΛΥ ΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	1.743	1.659	4.841	3.304	-4,82	-31,75
	ΕΝΗΜΕΡ ΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝ ΩΝΙΑ	130	122	334	214	-6,15	-35,93
	ΧΡΗΜΑΤ ΟΠΙΣΤΩΤ ΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣ ΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡ ΙΟΤΗΤΕΣ	192	178	427	344	-7,29	-19,44
	ΔΙΑΧΕΙΡΙ ΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗ Σ ΠΕΡΙΟΥΣΙ ΑΣ	45	42	115	74	-6,67	-35,65
	ΕΠΑΓΓΕΛ ΜΑΤΙΚΕΣ , ΕΠΙΣΤΗΜ ΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕ Σ ΔΡΑΣΤΗΡ ΙΟΤΗΤΕΣ	1.444	1.369	3.332	1.872	-5,19	-43,82
	ΔΙΟΙΚΗΤΙ ΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗ ΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡ ΙΟΤΗΤΕΣ	232	206	967	507	-11,21	-47,57
	ΔΗΜΟΣΙ Α ΔΙΟΙΚΗΣ Η ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ	16	15	1.079	903	-6,25	-16,31

	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ						
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	281	271	2.442	1.853	-3,56	-24,12
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	532	531	1.954	1.786	-0,19	-8,60
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	222	210	665	503	-5,41	-24,36
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	601	595	1.579	1.148	-1,00	-27,30
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	22	5	12	2	-77,27	-83,33
	ΣΥΝΟΛΟ	31988	31356	61.742	45.201	-1,98	-26,79
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	8.015	8.243	8.564	8.913	2,84	4,08
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	x	5	x	15	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	x	717	x	2.844	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ	96	86	142	121	-10,42	-14,79

	ΚΛΙΜΑΤΙ ΣΜΟΥ						
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙ Α ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩ Ν ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	54	51	93	80	-5,56	-13,98
	ΚΑΤΑΣΚ ΕΥΕΣ	1.246	1.007	2.334	1.862	-19,18	-20,22
	ΧΟΝΔΡΙΚ Ο ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ · ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙ ΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛ ΕΤΩΝ	3.554	3.305	6.885	5.818	-7,01	-15,50
	ΜΕΤΑΦΟ ΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚ ΕΥΣΗ	476	459	1.058	1.013	-3,57	-4,25
	ΔΡΑΣΤΗΡ ΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙ ΩΝ ΠΑΡΟΧΗ Σ ΚΑΤΑΛΥ ΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	3.829	3.672	11.160	10.874	-4,10	-2,56
	ΕΝΗΜΕΡ ΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝ ΩΝΙΑ	73	65	126	113	-10,96	-10,32
	ΧΡΗΜΑΤ ΟΠΙΣΤΩΤ ΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣ ΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡ ΙΟΤΗΤΕΣ	107	89	140	103	-16,82	-26,43
	ΔΙΑΧΕΙΡΙ ΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗ Σ ΠΕΡΙΟΥΣΙ ΑΣ	115	115	181	166	0,00	-8,29
	ΕΠΑΓΓΕΛ	909	873	1.514	1.210	-3,96	-20,08

	ΜΑΤΙΚΕΣ , ΕΠΙΣΤΗΜ ΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕ Σ ΔΡΑΣΤΗΡ ΙΟΤΗΤΕΣ						
	ΔΙΟΙΚΗΤΙ ΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗ ΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡ ΙΟΤΗΤΕΣ	249	238	718	714	-4,42	-0,56
	ΔΗΜΟΣΙ Α ΔΙΟΙΚΗΣ Η ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙ ΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	10	11	1.326	1.117	10,00	-15,76
	ΕΚΠΑΙΔΕ ΥΣΗ	201	199	693	663	-1,00	-4,33
	ΔΡΑΣΤΗΡ ΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕ Σ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙ ΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	229	226	1.274	1.165	-1,31	-8,56
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔ ΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩ ΓΙΑ	210	189	473	371	-10,00	-21,56
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡ ΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	386	406	711	543	5,18	-23,63
	ΑΓΝΩΣΤ Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΤΑ	22	14	16	28	-36,36	75,00
	ΣΥΝΟΛΟ	19781	19970	37408	37733	0,955462 312	0,87
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ							

Πηγή : ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Πίνακας 4 : Εκτίμηση των ποσοστών αύξησης των επιχειρήσεων της Π.Κ.Μ. ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ - ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Περιγραφή	2014	2015	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	2016	2017	2018	2019	2020	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	21	23	9,52	25	28	30	33	36	72,60
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	7.513	6.955	-7,43	6.438	5.960	5.518	5.108	4.728	-37,06
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	501	443	-11,58	392	346	306	271	239	-52,20
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	222	207	-6,76	193	180	168	156	146	-34,28
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	6.343	4.979	-21,50	3.908	3.068	2.408	1.890	1.484	-76,61
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	29.034	27.030	-6,90	25.164	23.427	21.810	20.305	18.903	-34,89
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	6.261	5.888	-5,96	5.537	5.207	4.897	4.605	4.331	-30,83
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	6.659	6.341	-4,78	6.038	5.750	5.475	5.214	4.965	-25,44
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ	2.041	1.920	-5,93	1.806	1.699	1.598	1.504	1.414	-30,70

	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ									
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.748	1.622	-7,21	1.505	1.397	1.296	1.203	1.116	-36,17
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	970	924	-4,74	880	838	799	761	725	-25,29
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	20.192	18.701	-7,38	17.320	16.041	14.857	13.760	12.744	-36,89
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.990	1.809	-9,10	1.644	1.495	1.359	1.235	1.123	-43,57
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	59	58	-1,69	57	56	55	54	53	-9,75
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	2.032	1.934	-4,82	1.841	1.752	1.667	1.587	1.510	-25,66
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	7.031	6.927	-1,48	6.825	6.724	6.624	6.526	6.430	-8,55
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	2.137	1.923	-10,01	1.730	1.557	1.401	1.261	1.135	-46,91
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	4.313	4.093	-5,10	3.884	3.686	3.498	3.320	3.150	-26,96
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	267	117	-56,18	51	22	10	4	2	-99,29
	ΣΥΝΟΛΟ	117.320	110.374	-5,92	103.839	97.691	91.908	86.466	81.347	-30,66
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΜΑΘΙΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	13.355	13.443	0,66	13.532	13.621	13.710	13.801	13.892	4,02
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	9	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	884	789	-10,75	704	629	561	501	447	-49,45

	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	184	165	- 10,3 3	148	133	119	107	96	-48,00
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	33	35	6,06	37	39	42	44	47	42,34
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	700	x	#ΤΙ ΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	3.841	3.612	- 5,96	3.397	3.194	3.004	2.825	2.656	-30,85
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	632	600	- 5,06	570	541	513	487	463	-26,78
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	1.202	1.108	- 7,82	1.021	941	868	800	737	-38,65
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	109	103	- 5,50	97	92	87	82	78	-28,80
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	163	144	- 11,6 6	127	112	99	88	77	-52,46
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	27	23	- 14,8 1	20	17	14	12	10	-61,79
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.237	1.145	- 7,44	1.060	981	908	841	778	-37,11

	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	131	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	7	7	0,00	7	7	7	7	7	0,00
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	200	187	-6,50	175	163	153	143	134	-33,19
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	510	503	-1,37	496	489	483	476	469	-7,96
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	182	151	-17,03	125	104	86	72	59	-67,38
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	451	454	0,67	457	460	463	466	469	4,06
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	24	7	-70,83	2	1	0	0	0	-99,94
	ΣΥΝΟΛΟ	23881	22476	-5,88	21154	19909	18738	17635	16598	-30,50
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΙΛΚΙΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	7.323	7.363	0,55	7.403	7.444	7.484	7.525	7.566	3,32
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	x	4	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	x	535	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	105	104	-0,95	103	102	101	100	99	-5,58
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	17	17	0,00	17	17	17	17	17	0,00
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	x	294	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!

	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	1.908	1.729	- 9,38	1.567	1.420	1.287	1.166	1.057	-44,63
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	362	343	- 5,25	325	308	292	276	262	-27,64
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	771	689	- 10,64	616	550	492	439	393	-49,07
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	51	48	- 5,88	45	43	40	38	35	-30,49
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	64	57	- 10,94	51	45	40	36	32	-50,09
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	53	46	- 13,21	40	35	30	26	23	-57,25
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	505	470	- 6,93	437	407	379	353	328	-35,01
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	72	63	- 12,50	55	48	42	37	32	-55,12
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	x	5	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	105	105	0,00	105	105	105	105	105	0,00
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ	195	183	- 6,15	172	161	151	142	133	-31,69

	ΜΕΡΙΜΝΑ									
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	90	89	- 1,11	88	87	86	85	84	-6,48
	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗ ΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	269	x	#ΤΙ ΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗ ΤΑ	11	x	#ΤΙ ΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΣΥΝΟΛΟ	11901	12144	2,04	12392	12645	12903	13167	13435	12,89
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΛΛΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	17.598	17.738	0,80	17.879	18.021	18.165	18.309	18.455	4,87
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	5	5	0,00	5	5	5	5	5	0,00
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	1.009	917	- 9,12	833	757	688	626	569	-43,65
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟ Υ	224	211	- 5,80	199	187	176	166	156	-30,14
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗ ΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	21	17	- 19,0 5	14	11	9	7	6	-71,86
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	827	692	- 16,3 2	579	485	405	339	284	-65,68
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝ ΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤ ΩΝ	4.166	3.799	- 8,81	3.464	3.159	2.881	2.627	2.396	-42,50
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	748	695	- 7,09	646	600	557	518	481	-35,66
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗ ΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	1.484	1.385	- 6,67	1.293	1.206	1.126	1.051	981	-33,92

	ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ									
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	72	66	-8,33	61	55	51	47	43	-40,67
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	131	124	-5,34	117	111	105	100	94	-28,07
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	24	24	0,00	24	24	24	24	24	0,00
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.001	928	-7,29	860	798	739	685	636	-36,51
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	106	111	4,72	116	122	127	133	140	31,86
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	12	16	33,33	21	28	38	51	67	461,87
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	214	212	-0,93	210	208	206	204	202	-5,48
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	417	417	0,00	417	417	417	417	417	0,00
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	152	139	-8,55	127	116	106	97	89	-41,52
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	488	480	-1,64	472	464	457	449	442	-9,44
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΗ	26	10	-61,5	4	1	1	0	0	-99,68

	ΤΑ			4						
	ΣΥΝΟΛΟ	28725	27986	-2,57	27266	26565	25881	25215	24567	-14,48
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΙΕΡΙΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	8.979	9.174	2,17	9.373	9.577	9.785	9.997	10.214	13,76
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	771	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	154	142	-7,79	131	121	111	103	95	-38,54
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	13	15	15,38	17	20	23	27	31	135,99
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	768	577	-24,87	434	326	245	184	138	-82,02
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	3.616	3.297	-8,82	3.006	2.741	2.499	2.279	2.078	-42,54
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	728	682	-6,32	639	599	561	525	492	-32,40
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	2.635	2.495	-5,31	2.362	2.237	2.118	2.006	1.899	-27,93
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	93	76	-18,28	62	51	41	34	28	-70,22
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ	150	141	-6,00	133	125	117	110	103	-31,01

	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ									
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	63	57	- 9,52	52	47	42	38	35	-45,15
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.160	1.070	- 7,76	987	910	840	775	715	-38,40
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	161	158	- 1,86	155	152	149	147	144	-10,67
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ- ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	x	10	#ΤΙ ΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	156	156	0,00	156	156	156	156	156	0,00
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	507	509	0,39	511	513	515	517	519	2,39
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	206	186	- 9,71	168	152	137	124	112	-45,82
	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	411	x	#ΤΙ ΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	18	x	#ΤΙ ΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΣΥΝΟΛΟ	20589	18745	- 8,96	17066	15538	14146	12879	11726	-43,05
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΕΡΡΩΝ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	18.984	19.146	0,85	19.309	19.474	19.640	19.808	19.977	5,23
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	12	10	- 16,67	8	7	6	5	4	-66,51
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	1.173	1.096	- 6,56	1.024	957	894	835	781	-33,46
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ,	182	174	- 4,40	166	159	152	145	139	-23,64

	ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟ Υ									
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	22	24	9,09	26	29	31	34	37	68,55
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	930	806	- 13,33	699	605	525	455	394	-57,62
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	4.513	4.222	- 6,45	3.950	3.695	3.457	3.234	3.025	-32,96
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	712	675	- 5,20	640	607	575	545	517	-27,40
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	1.743	1.659	- 4,82	1.579	1.503	1.431	1.362	1.296	-25,65
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	130	122	- 6,15	114	107	101	95	89	-31,69
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	192	178	- 7,29	165	153	142	131	122	-36,51
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	45	42	- 6,67	39	37	34	32	30	-33,90
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.444	1.369	- 5,19	1.298	1.230	1.167	1.106	1.049	-27,39
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ	232	206	- 11,2	183	162	144	128	114	-50,99

	ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			1						
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	16	15	-6,25	14	13	12	12	11	-32,11
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	281	271	-3,56	261	252	243	234	226	-19,54
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	532	531	-0,19	530	529	528	527	526	-1,12
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	222	210	-5,41	199	188	178	168	159	-28,35
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	601	595	-1,00	589	583	577	572	566	-5,84
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	22	5	-77,27	1	0	0	0	0	-99,99
	ΣΥΝΟΛΟ	31988	31356	-1,98	30736	30129	29534	28950	28378	-11,28
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	8.015	8.243	2,84	8.477	8.719	8.967	9.222	9.484	18,33
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	x	5	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	x	717	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	96	86	-10,42	77	69	62	55	50	-48,32
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	54	51	-5,56	48	45	43	41	38	-29,03
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.246	1.007	-19,1	814	658	532	430	347	-72,13

				8						
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝ ΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤ ΩΝ	3.554	3.305	- 7,01	3.073	2.858	2.658	2.472	2.298	-35,33
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	476	459	- 3,57	443	427	412	397	383	-19,60
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗ ΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟ Σ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	3.829	3.672	- 4,10	3.521	3.377	3.239	3.106	2.978	-22,21
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	73	65	- 10,9 6	58	52	46	41	36	-50,16
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣ ΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗ ΤΕΣ	107	89	- 16,8 2	74	62	51	43	35	-66,88
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	115	115	0,00	115	115	115	115	115	0,00
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙ ΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚ ΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗ ΤΕΣ	909	873	- 3,96	838	805	773	743	713	-21,53
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚ ΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗ ΤΕΣ	249	238	- 4,42	227	217	208	199	190	-23,75
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	10	11	10,0 0	12	13	15	16	18	77,16
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	201	199	- 1,00	197	195	193	191	189	-5,82

	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	229	226	- 1,31	223	220	217	214	212	-7,61
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	210	189	- 10,0 0	170	153	138	124	112	-46,86
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	386	406	5,18	427	449	472	497	523	35,40
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	22	14	- 36,3 6	9	6	4	2	1	-93,36
	ΣΥΝΟΛΟ	19781	19970	0,96	20161	20353	20548	20744	20942	5,87

Πίνακας 5 : Εκτίμηση των ποσοστών αύξησης της απασχόλησης της Π.Κ.Μ. ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ - ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Περιγραφή	2.014	2.015	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	2.016	2.017	2.018	2.019	2.020	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ
		ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	20.237	19.687	-2,72	19.152	18.631	18.125	17.632
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	89	92	3,37	95	98	102	105	109	22,01
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	38.966	36.046	-7,49	33.345	30.846	28.535	26.396	24.418	-37,33
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	886	818	-7,67	755	697	644	594	549	-38,07
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	1.861	1.495	-19,67	1.201	965	775	623	500	-73,12
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	15.039	12.582	-16,34	10.526	8.807	7.368	6.164	5.157	-65,71
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	84.326	74.600	-11,53	65.996	58.384	51.650	45.693	40.423	-52,06
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	16.623	13.929	-16,21	11.672	9.780	8.195	6.867	5.754	-65,39

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	33.188	33.034	-0,46	32.881	32.728	32.576	32.425	32.275	-2,75
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	5.854	5.090	-13,05	4.426	3.848	3.346	2.909	2.530	-56,79
ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	4.008	3.392	-15,37	2.871	2.429	2.056	1.740	1.473	-63,26
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.631	1.466	-10,12	1.318	1.184	1.065	957	860	-47,27
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	34.947	28.685	-17,92	23.545	19.326	15.863	13.021	10.688	-69,42
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	10.164	9.897	-2,63	9.637	9.384	9.137	8.897	8.664	-14,76
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	9.234	8.639	-6,44	8.082	7.562	7.074	6.618	6.192	-32,94
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	23.119	25.208	9,04	27.486	29.969	32.677	35.630	38.849	68,04
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	29.492	27.785	-5,79	26.177	24.662	23.234	21.889	20.622	-30,07

	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	6.395	5.742	-10,21	5.156	4.629	4.157	3.732	3.351	-47,60
	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗ ΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	12.654	11.081	-12,43	9.704	8.497	7.441	6.516	5.706	-54,91
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗ ΤΑ	117	210	79,49	377	677	1.214	2.179	3.912	3.243,49
	ΣΥΝΟΛΟ	348.830	319.478	-8,41	292.596	267.976	245.427	224.776	205.862	-40,98
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΜΑΘΙΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	14.284	14.422	0,97	14.561	14.702	14.844	14.987	15.132	5,94
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	10	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	4.747	4.533	-4,51	4.329	4.134	3.947	3.769	3.599	-24,18
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟ Υ	357	254	-28,85	181	129	91	65	46	-87,03
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗ ΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	429	302	-29,60	213	150	105	74	52	-87,83
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.218	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!

	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝ ΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤ ΩΝ	8.009	7.237	-9,64	6.539	5.909	5.339	4.825	4.360	-45,56
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	1.328	1.016	-23,49	777	595	455	348	266	-79,95
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗ ΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟ Σ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	2.579	2.289	-11,24	2.032	1.803	1.600	1.420	1.261	-51,12
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	250	213	-14,80	181	155	132	112	96	-61,75
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣ ΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗ ΤΕΣ	281	212	-24,56	160	121	91	69	52	-81,56
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	32	28	-12,50	25	21	19	16	14	-55,12
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙ ΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚ ΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗ ΤΕΣ	1.929	1.555	-19,39	1.254	1.010	815	657	529	-72,56
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚ ΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗ ΤΕΣ	305	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜ Η!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜ Η!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜ Η!

	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	577	641	11,09	712	791	879	976	1.085	87,97
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	1.239	967	-21,95	755	589	460	359	280	-77,40
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	1.463	1.386	-5,26	1.313	1.244	1.178	1.116	1.058	-27,70
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	458	393	-14,19	337	289	248	213	183	-60,08
	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	883	728	-17,55	600	495	408	336	277	-68,59
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	18	7	-61,11	3	1	0	0	0	-99,65
	ΣΥΝΟΛΟ	40396	36183	-10,43	32409	29029	26002	23290	20861	-48,36
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΙΛΚΙΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	7.906	6.868	-13,13	5.966	5.183	4.502	3.911	3.398	-57,02
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	x	6	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	x	5.402	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟ Υ	219	170	-22,37	132	102	80	62	48	-78,12

	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	80	63	-21,25	50	39	31	24	19	-76,15
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	x	394	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	4.263	2.615	-38,66	1.604	984	604	370	227	-94,67
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	824	525	-36,29	334	213	136	87	55	-93,31
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	1.913	1.275	-33,35	850	566	377	252	168	-91,23
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	122	78	-36,07	50	32	20	13	8	-93,17
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	133	104	-21,80	81	64	50	39	30	-77,14
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	128	75	-41,41	44	26	15	9	5	-95,95

	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.014	663	-34,62	434	283	185	121	79	-92,19
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	382	514	34,55	692	931	1.252	1.685	2.267	493,47
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	x	538	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	613	585	-4,57	558	533	508	485	463	-24,46
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	1.296	1.190	-8,18	1.093	1.003	921	846	777	-40,07
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	227	184	-18,94	149	121	98	79	64	-71,64
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	619	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	9	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΣΥΝΟΛΟ	19748	21249	7,60	22864	24602	26472	28484	30649	55,20
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΛΛΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	20.108	18.412	-8,43	16.859	15.437	14.135	12.943	11.851	-41,06
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	33	35	6,06	37	39	42	44	47	42,34
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	4.443	3.679	-17,20	3.046	2.523	2.089	1.730	1.432	-67,77

	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	434	337	-22,35	262	203	158	123	95	-78,08
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	143	101	-29,37	71	50	36	25	18	-87,59
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.894	1.180	-37,70	735	458	285	178	111	-94,15
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	9.844	6.547	-33,49	4.354	2.896	1.926	1.281	852	-91,35
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	1.771	1.130	-36,19	721	460	294	187	120	-93,25
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	3.308	2.234	-32,47	1.509	1.019	688	465	314	-90,51
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	164	109	-33,54	72	48	32	21	14	-91,38
	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	283	219	-22,61	169	131	101	79	61	-78,52

	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	59	31	-47,46	16	9	4	2	1	-97,90
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	2.063	1.325	-35,77	851	547	351	225	145	-92,98
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	296	906	206,08	2.773	8.488	25.980	79.520	243.394	82.127,85
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	1.645	1.293	-21,40	1.016	799	628	494	388	-76,42
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	1.161	1.100	-5,25	1.042	987	936	886	840	-27,66
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	2.422	2.176	-10,16	1.955	1.756	1.578	1.418	1.274	-47,41
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	388	304	-21,65	238	187	146	115	90	-76,87
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	1.204	968	-19,60	778	626	503	404	325	-72,99
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	29	12	-58,62	5	2	1	0	0	-99,50
	ΣΥΝΟΛΟ	51692	42098	-18,56	34285	27921	22739	18519	15082	-70,82
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΙΕΡΙΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	9.205	8.890	-3,42	8.586	8.292	8.008	7.734	7.470	-18,85

	ΟΥΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	x	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	3.447	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟ Υ	232	234	0,86	236	238	240	242	244	5,29
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗ ΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	256	165	-35,55	106	69	44	28	18	-92,83
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.108	887	-19,95	710	568	455	364	292	-73,68
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝ ΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤ ΩΝ	6.543	5.646	-13,71	4.872	4.204	3.628	3.130	2.701	-58,72
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	1.475	1.165	-21,02	920	727	574	453	358	-75,72
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗ ΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟ Σ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	6.568	6.122	-6,79	5.706	5.319	4.958	4.621	4.307	-34,42
	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	180	127	-29,44	90	63	45	31	22	-87,66

	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	229	199	-13,10	173	150	131	113	99	-56,94
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	84	66	-21,43	52	41	32	25	20	-76,47
	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.721	1.334	-22,49	1.034	802	621	482	373	-78,31
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	382	351	-8,12	323	296	272	250	230	-39,82
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	x	1.462	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	1.066	951	-10,79	848	757	675	602	537	-49,59
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	1.279	1.187	-7,19	1.102	1.022	949	881	817	-36,10
	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	461	393	-14,75	335	286	243	208	177	-61,62
	ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	751	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	6	x	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!

	ΣΥΝΟΛΟ	34993	29179	-16,61	24331	20288	16918	14107	11763	-66,38
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΕΡΡΩΝ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	23.404	19.100	-18,39	15.588	12.721	10.382	8.472	6.914	-70,46
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	99	62	-37,37	39	24	15	10	6	-93,97
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	4.481	3.497	-21,96	2.729	2.130	1.662	1.297	1.012	-77,41
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	376	259	-31,12	178	123	85	58	40	-89,32
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	203	282	38,92	392	544	756	1.050	1.459	618,65
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	2.307	1.417	-38,58	870	535	328	202	124	-94,63
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	11.267	7.001	-37,86	4.350	2.703	1.680	1.044	649	-94,24
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	1.858	1.073	-42,25	620	358	207	119	69	-96,29
	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	4.841	3.304	-31,75	2.255	1.539	1.050	717	489	-89,89

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	334	214	-35,93	137	88	56	36	23	-93,08
ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	427	344	-19,44	277	223	180	145	117	-72,66
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	115	74	-35,65	48	31	20	13	8	-92,90
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	3.332	1.872	-43,82	1.052	591	332	187	105	-96,86
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	967	507	-47,57	266	139	73	38	20	-97,92
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	1.079	903	-16,31	756	632	529	443	371	-65,64
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	2.442	1.853	-24,12	1.406	1.067	810	614	466	-80,91
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	1.954	1.786	-8,60	1.632	1.492	1.364	1.247	1.139	-41,69
ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	665	503	-24,36	380	288	218	165	125	-81,27

	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	1.579	1.148	-27,30	835	607	441	321	233	-85,23
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	12	2	-83,33	0	0	0	0	0	-100,00
	ΣΥΝΟΛΟ	61742	45201	-26,79	33091	24226	17736	12984	9506	-84,60
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	8.564	8.913	4,08	9.276	9.654	10.048	10.457	10.883	27,08
	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	x	15	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	x	2.844	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!	#ΤΙΜΗ!
	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	142	121	-14,79	103	88	75	64	54	-61,72
	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	93	80	-13,98	69	59	51	44	38	-59,48
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	2.334	1.862	-20,22	1.485	1.185	945	754	602	-74,22
	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	6.885	5.818	-15,50	4.916	4.154	3.511	2.967	2.507	-63,59
	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	1.058	1.013	-4,25	970	929	889	851	815	-22,96

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	11.160	10.874	-2,56	10.595	10.324	10.059	9.801	9.550	-14,42
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	126	113	-10,32	101	91	82	73	66	-47,97
ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	140	103	-26,43	76	56	41	30	22	-84,14
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	181	166	-8,29	152	140	128	117	108	-40,49
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.514	1.210	-20,08	967	773	618	494	395	-73,94
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	718	714	-0,56	710	706	702	698	694	-3,30
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	1.326	1.117	-15,76	941	793	668	562	474	-64,27
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	693	663	-4,33	634	607	581	555	531	-23,32
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	1.274	1.165	-8,56	1.065	974	891	815	745	-41,53

	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	473	371	-21,56	291	228	179	140	110	-76,71
	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗ ΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	711	543	-23,63	415	317	242	185	141	-80,16
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗ ΤΑ	16	28	75,00	49	86	150	263	460	2.772, 29
	ΣΥΝΟΛΟ	37408	37733	0,87	38061	38391	38725	39061	39401	5,33